ಬಾಚಮಾಡ ಡಿ. ಗಣಪತಿ

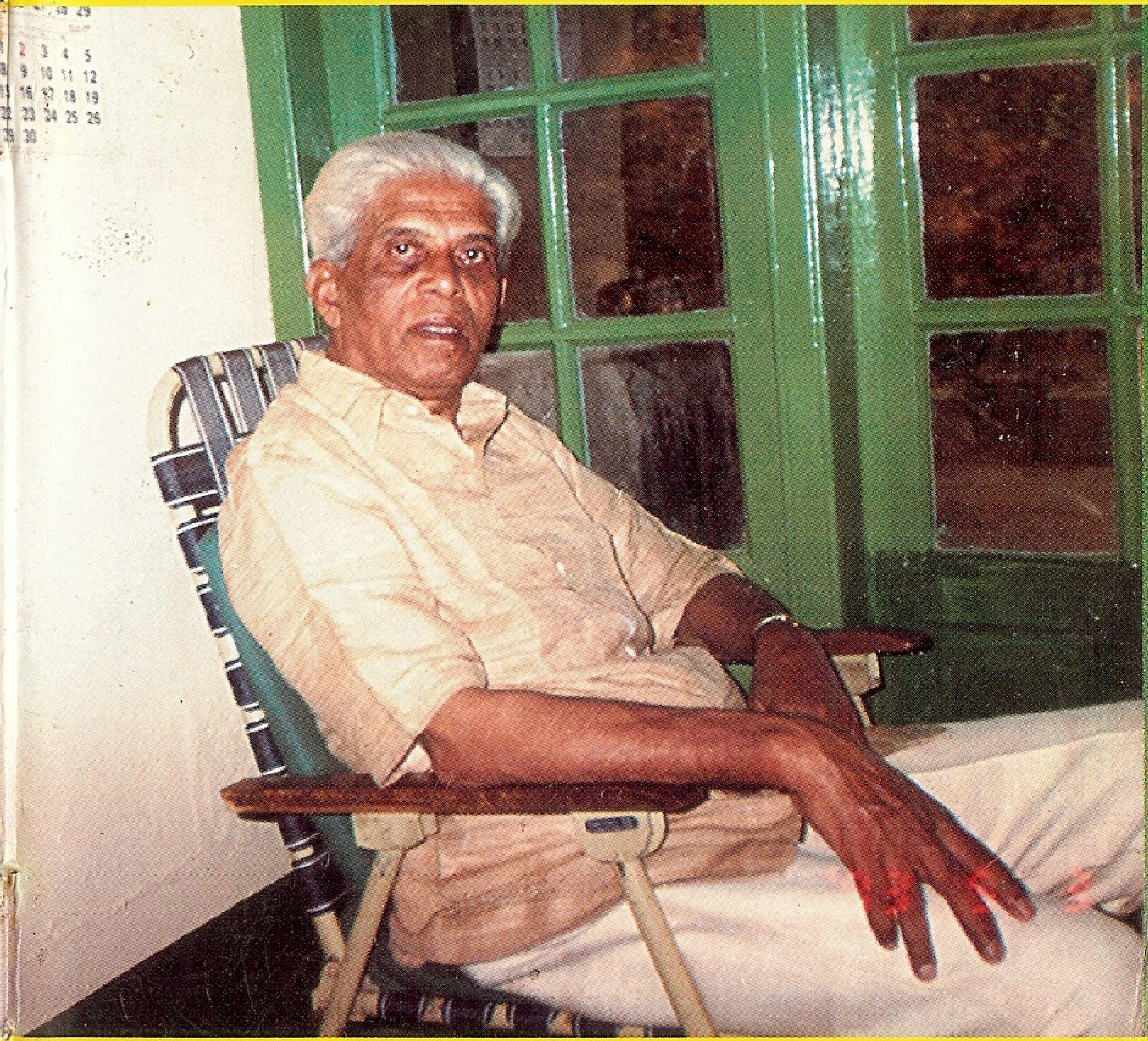

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

Bachamada D. Ganapathy the biography published by the karnataka Kodava Sahithya Academy, Madikeri

<u>ಪ್ರಕಟಣೆ:</u>

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಸ್ಕೌಟ್ ಭವನ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕ್ರೀ

ಫೋನ್: 229074

BVP-1058-9/1/17
(h) 1038-741887.

<u>ಹಕ್ಕ್:</u>

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಡಿಕೇರಿ

<u>ಕ್ರಯ:</u> *10/- (ಉರ್‌ಪಿಯ ಪತ್ತ್)*

<u>ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ:</u> *ಐನಂಡ ಧನು*

<u>ಪ್ರಕಟಣೆ ಸಮಿತಿ:</u>

ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ, ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಉಳ್ಳಿಯಡ ಡಾಟಿ ಪೂವಯ್ಯ

ತಾತಂಡ ಪ್ರಭಾ ನಾಣಯ್ಯ

ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಡಾ. ನೀಲಮ್ಮ ಮುತ್ತಣ್ಣ

ಪುತ್ತಾಮನೆ ಗಣೇಶ್ ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯ

ಐತಿಚಂಡ ರಮೇಶ್ ಉತ್ತಪ್ಪ

<u>ಮುದ್ರಣ:</u> ಶಕ್ತಿ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬಡಾವಣೆ, ಮಡಿಕೇರಿ

ಫೋನ್: 228829- 228382

ಅಧ್ಯಕ್ಷಾಂಡ ತಕ್ಕ್

ಕೊಡವ ಭಾಷೆರ ಸಾಹಿತಿಯ ಪಿಂಞ ಕಲಾವಿದಂಗಳ ಕಾಲ ಪೋನನ್ನಕೇ ಜನ ಮರಂದಂಡುಂಡ್. ಅದ್ಂಗ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಕಮ್ಮಿಯಾನದ್, ಪರ ಭಾಷಾ ಮೋಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾನದ್, ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ನಂಗಡ ಜನ ಬೊಳತಿಯವತದ್ ಅಲ್ಲತೆ ಓದುವ ಆಸಕ್ತಿ ಇಂಜಕಲೂ ಓದುವಕ್ ಅವಕಾಶ ಕ್ಟ್ಟತದ್.

ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಬೆರತ್‌ಲ್ ಲೆಕ್ಕಮಾಡುವಚ್ಚಕೇ ಸಾಹಿತಿಯ ಪಿಂಞ ಕಲಾವಿದಂಗ ಬೊಳಿಕ್‌ಬುದ್ದವು. ಅಂತವು ಮರಣಪಟ್ಟ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಮೂಲೆಕ್ ಕೂಡಿ ಪೋನದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಈ ವಿಚಾರತ್‌ನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿತ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಮೂಲಕ ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೇಳಿಪಟ್ಟ ಸಾಹಿತಿಯಳಾನ ಡಾ. ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿ ಪಿಂಞ ಕೂರ್ಗ್ ಸ್ಟಾರ್ಂದ್ ಬಿರುದೆಡ್‌ತ ಸಂಗೀತಗಾರ ಚಕ್ಕೇರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಇವು ಮೂಂದಾಳ್‌ರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಅನಾವರಣ ಮಾಡಿತ್, ಅಯಿಂಡ ಪರಿಚಯ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಸಮಾರಂಭ ನಡತಂಡೂಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಎಡ್‌ತಂಡತ್. ಅಚೇಂಗಿ ದಿವಂಗತ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ವಿಚಾರತ್‌ಲ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದುವಕ್ ಬೋಂಡಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಆಪಕ್ ತೊಂದರೆ ಆಚಿ. ಅನ್ನನಾಯಿತ್ ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಪಿಂಞ ಚಕ್ಕೇರ ಅಪ್ಪಯ್ಯಂಡ ಸಮಾರಂಭ ನಡ್‌ತಿತಾಚಿ.

ದಿ.ಬಾಚಮಾಡಗಣಪತಿರ ಬಾಳ್ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ವಿಚಾರತ್‌ತ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದುವಕ್ ಆಸಕ್ತಿವುಳ್ಳಯಿಂಗ ಮಿಂಞಕ್ ಬರಂಡೂಂದ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೊಡ್‌ತಕಲೂ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ ಮಿಂಞಕ್ ಬಂದ್‌ಲೆ. ಆಖೀರಿಕ್ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ರ

ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ ಶ್ರೀ ಐನಂಡ ಧನು ಅಯಿಂಗಳ ಕೇಟಂಡ ಪೋಲೆ ಆಯಿಂಗ ಒತ್ತ್‌ಂಡತ್. ದಿ. ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಮನೆಂಜ ತೊಟ್ಟ್ ಬಾಳಿ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ಜಾಗಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪೋಯಿತೂ, ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಡ ಕೂಡ ಇಂಜಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಲ್ ಭಾಗವಹಿಸ್‌ನಯಿನ ತೇಡಿ ಪುಡಿಚಿತೂ, ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಡ ಸಾಲ್ ಸಂತಾನತ್‌ನೋ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳೊ ಖುದ್ದ್ ಕಂಡಿತ್ ಒರ್ ಪುಸ್ತ್‌ಕ ಎಳ್‌ದಿತ್ ತಾತ್.

ಈ ಪುಸ್ತ್‌ಕತ್‌ರ ಕೂಟ್‌ಕ್ ದಿವಂಗತ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಡ ಕೂಡ ಒಡನಾಡ್‌ನ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ ಕೆಲವು ಎಳ್ತ್‌ನ ಅಯಿಚಿತಂದಿತ್. ಅದ್‌ನ ಕೂಡಿ ಈ ಪುಸ್ತ್‌ಕತ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟಪಡ್‌ತಿತ್. ಆಪಚ್ಚತ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಹಿತಿರ ಬಾಳ್‌ಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಭಾವ ಚಿತ್ರತ್‌ನೋ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಪುಸ್ತ್‌ಕತ್‌ಲ್ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿತ್.

ಈ ಪುಸ್ತ್‌ಕ ಓದಿತ್ ಎನ್ನೇಂಗಿ ತಪ್ಪ್ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಳ್ಳದ್ ಕಂಡ್ ಬಂದಕ ಅದ್‌ನ ಓದುಗಂಗ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಅಯಿಚಿ ತಂದಕ ಮಿಂಞಕ್ ಸರಿಪಡ್‌ತಿಯವ. ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಪುಸ್ತ್‌ಕತ್‌ನೋ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕೊಡವ ಭಾಷಿಕ ತಾಂಡ ಮನೆಲ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಬೊಳಚೆಕ್ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ಪದೇ ನೇರಾನ ಕೊಡನಾಮ.

ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ಎಳ್ತ್‌ಕಾರಂಡ ತಕ್ಕ್

ನಾಕ್, ಮಡಿಕೇರಿರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಪಿಂಞ ಅದಂಡ ಸದಸ್ಯಂಗಳೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿತ್ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯತ್ ಅಯಿಂಡ ಬದ್ಕ್ - ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಂಞ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿತ್ ಎಳ್ದಿ ತರಂಡೊಂದ್ ಕೇಟಂಡ ಪೋಲೆ ಈ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಕೃತಿನ ರಚನೆ ಮಾಡುವಕ್ ಕಾರಣಾಚಿ.

ಈ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ಕ್ ನಾಕ್ ಪೆರ್ತ್ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ತಂದವು ನಂಗಡ ಬಾಲೆಕಾರನೂ - ಎಳ್ತ್‌ಕಾರನೂ ಆನ ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ವಿಶು ಕರುಂಬಯ್ಯ ಎಣ್ಣುವವು. ಈ ಬಾಲೆಕಾರ ನನ್ನ ಬೆಸಗೂರ್‌ಕ್ ಕೂಟೆಯ ಪೋಯಿತ್ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಮನೆ, ಅಯಿಂಡ ಊರ್, ಅಯಿಂಡ ತಮ್ಮಣ ಭೀಮಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಸಂಸಾರಕಾರಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿತ್ ತಂದದಲ್ಲತೆ, ಅಯಿಂಡ ಬಾಯಿಂಜಿ ಗಣಪತಿರ ಬಾಲ್ಯ, ಬದ್ಕ್ ಅಯಿಂಡ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಚಿತ್ರಣತ್‌ನ ವಿವರವಾಯಿತ್ ನಾಕ್ ತಂದಾನಕುಂಡ್ ಶ್ರೀ ವಿಶು ಕರುಂಬಯ್ಯಂಗೂ ಶ್ರೀ ನಂಜಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಭೀಮಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಸಂಸಾರಕೂ ನಾಡ ಕೃತಜ್ಞತೆನ ಒಪ್ಪ್‌ಚಿಡುವಿ.

ಇದೇ ತರ ಗಣಪತಿರ ಪಳೆಯ ಚಂಙಾದಿಯಾನ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ವಿ.ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅಯಿಂಗಡ ಕುಶಾಲನಗರತುಳ್ಳ ಮನೆಕ್ ಪೋನಲ್ಲಿ ಅವು ಗಣಪತಿರ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ, ಅವು ಅಯಿಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿತ್ ಎಳ್ದ್‌ನ ಕೈ ಎಳ್ತ್‌ನ ತಂದಿತ್ ಪೆರ್ತ್ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇಯಂಗಕೂ ನಾಡ ಧನ್ಯವಾದ.

ಇದಲ್ಲತೆ ಕುಶಾಲನಗರತುಳ್ಳ ಇಂಙೋರ್ ಪೆರಿಯ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರ ಶ್ರೀ ಚೇಂದ್ರಿಮಾಡ ಗ. ಮುತ್ತಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಭಾಗಮಂಡಲತ್ ವಾಸವುಳ್ಳ ಬಲ್ಯೋರ್ ಸಾಹಿತಿ ಆನ್ ಶ್ರೀ ಎದುರ್ಕಳ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ - ಇವು

ದಂಡಾಳ್ ತಂದ ಮಾಹಿತಿನಗುಂಡ್ ನಾಡ ಈ ಚೆರಿಯ ಎಳ್ತ್ ಎಳ್ದುವಕ್ ಪೆರ್ತ್ ಸಹಾಯ ಆಚಿ. ಇಯಂಗಕೂ ನಾಡ ಮನಃಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದ.

ಇದಂಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಮೈಸೂರ್‌ರ ವಿ. ವಿ. ಮೊಹಲ್ಲಾತ್ ವಾಸವುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾಗಣಪತಿ, ಅಯಿಂಡ ಮೋವ ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾಜವಂತಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿತ್ ಅಯಿಂಡ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವಕ್ ಸಹಕಾರ ತಂದ ಅದೇ ಬಾಚಮಾಡ ವಿಶು ಕರುಂಬಯ್ಯ, ಮಾಚಿಮಾಡ ಸೋಮಣ್ಣಂಗ್ ಪಿಂಞ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ಪೊಣ್ಣ್, ಮೋವ, ಮೈಮಂಗ್ ಕೂಡ ನಾಡ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಉಂಡ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕತ್ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಲೋಪ ದೋಷ ಇಂಜಕ, ದಾಡೇಂಗಿರ ಪೆದ, ಸಂಗತಿ ಬುಟ್ಟ್ ಪೋಯಿತಿಂಜಕ ನಂಗಡ ಸಹೃದಯ ಓದುಗಂಗ ಕ್ಷಮೆ ತರಂಡು.

ಇಂಥಾ ಒರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯತ್‌ರ ಕೃತಿ ಎಳ್ದುವಕ್ ನಾಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತಂದ ಶ್ರೀ ಬಾಚರಣಿಯಂಡ ಅಪ್ಪಣ ಅಂಕಲ್‌ಕೂ, ಕೊಡವ ಅಕಾಡೆಮಿರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್, ಶ್ರೀ ಕೊರವಂಡ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಕೂ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯಂಗಕೂ ನಾಡ ಮನದುಂಬ್‌ನ ದನ್ಯವಾದತ್‌ನ ಈ ಮೂಲಕ ಒಪ್ಪ್‌ಚಿಡುವಿ.

ಬಿಳುಗುಂದ — ಇನ್ನನೆ ನಿಂಗಡ ವಿಶ್ವಾಸಿ

ತಾ. 5.8.2002 — ಐ.ಎಂ.ಧನು

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ : ಬದ್‌ಕ್ ಪಿಂಞ ಚರಿತ್ರೆ

ಅಧ್ಯಾಯ 1

ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗ್‌ರ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಲ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಒರ್ ಚೆರಿಯನಾಡ್. ನಾಡ್ ಚೆರಿಯದಾಚೇಂಗಿಯೂ ಪೆರ್ತ್ ಬಲ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಉಳ್ಳಂತದ್. ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪುರುಷಂಗ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರಂಗ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣಂಗ, ಸಾಹಿತಿಯ, ಕಲಾಭಿಮಾನಿಯ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಬಾಳಿತ್ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರ್‌ನವು ಅಂದ್ ಮಾತ್ರ ಇಂಜಿಯೆ ಅಲ್ಲ, ಇಂದೂ ಸುಮಾರಾಳ್ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಈ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ನಾಡ್‌ಲುಂಡ್.

ಈ ನಾಡ್‌ಕ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ನಗರ ಒರ್ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ. ಇಲ್ಲಿಂಜಿ ಕಾನೂರ್‌ಕ್ ಪೋಪಕ, ಬಟ್ಟೆಲ್ ಓರ್ ಊರ್ ಕ್‌ಟ್ಟುವ, ಅದೇ ಬಲ್ಯ ಮುಂಡೂರ್ ಗ್ರಾಮ. ಇಲ್ಲಿಂಜಿ "ಬೆಸಗೂರ್" ಎಣ್ಣುವ ಗ್ರಾಮ ಚೆನ್ನಂಗೇ ದೂರತ್‌ಲುಂಡ್. ಸೆರಿಯಾಯಿತ್ ಎಣ್ಣುವದಾಚೇಂಗಿ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಂಜಿ ಬೆಸಗೂರ್‌ಕ್ ಬೊರೀ 7 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ. ಈ ಊರ್‌ಲೇ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪಳೆಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನೂ, ಸಾಹಿತಿಯೂ ಆಯಿತಿಂಜ ಶ್ರೀಯುತ ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ಗಣಪತಿ - ಪುಟ್ಟಿಯೆ!

ಬೆಸಗೂರ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ ಎಣ್ಣ್‌ನ ಊರ್. ಸುತ್ತ ಪಚ್ಚೆರಂಗ್‌ರ ಕಾಡ್. ಅದತ್ ತರಾವರಿ ಮರಗಿಡ. ತರತರ ರಂಗ್‌ರ ಜಾತಿರ ಪಕ್ಷಿಯಡ ಗುಂಪು ಅಲ್ಲತೆ ಕಾಂಬಕ್ ಕ್‌ಟ್ಟುವ ನೆಲ್ಲ್ ಬೊಳೆಯುವ ಬೇಲ್. ಅದಂಡ ಕರೆ ಬರಿಲ್ ವಿಸ್ತಾರವಾನ ಕಾಫಿ ತೋಟ. ನೋಟಿಯಂಡ್ ಪೋನನ್ನಕೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಕ್ ಒರ್ ತರಾ ಕುಸಿಯೂ ಆಪ.

ಗೋಣಿಕೊಪ್ಪತ್‌ರ ಪೂರ್ವ ಭಾಗತ್ ಮೈಸೂರ್‌ಕ್ ಪೋಪ ರಸ್ತೆ

ಕಾಂಬ. ಉತ್ತರ ಭಾಗತ್ ಪಾಲಿಬೆಟ್ಟಕ್ ಪೋಪ ರಸ್ತೆಯೂ ಉಂಡ್. ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್‌ಂಜಿ ಇಲ್ಲಿಕ್ ಅಂದಾಜ್ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಕಿ. ಮೀ. ದೂರ. ಇಲ್ಲಿ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಸೇತುವೆ, ಆ ಸೇತುವೆರಡಿಲ್ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಪೊಳೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕ್‌ಕ್ ಒಕ್ಕುವ. ಇದೇ "ಕೀರೆ ಪೊಳೆ"

ಈ ಪೊಳೆ ಬೆಸಗೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಮದ್ಯಕಾಲೆ ಪೋಯಿತ್ ಸುಮಾರ್ ದೂರತ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ ಪೊಳೆಕ್ ಕೂಡುವ. ಇದೇ ಊರ್‌ಲ್ "ಸೂಳೆ ಕೆರೆ" ಎಣ್ಣುವ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತೇಕ್ರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವುಳ್ಳ ಬಲ್ಯೋರ್ ಕೆರೆ ಉಂಡ್. ಉತ್ತರ ಕೊಡಗ್‌ರ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಲ್ ಹೊನ್ನಮ್ಮನ ಕೆರೆ ಒಂದನೇ ಭಾರಿ ಬಲ್ಯ ಕೆರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಈ ಸೂಳೆ ಕೆರೆ ಇಂಞೊರ್ ಭಾರಿ ಬಲ್ಯ ಕೆರೆ. ಇದಂಗ್ 'ಸೂಳೆ ಕೆರೆ' ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಎನ್ನನೆ ಬಾತ್‌ಂದ್ ದಾರ್‌ಕೂ ಸೆರಿಕ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಚರಿತ್ರೆಲೂ ಸೆರಿಯಾನ ಆಧಾರ ಕಾಂಬುಲೆ. ಅಂತೂ ಪಳೆಯಯಿಂಡ ತಕ್ಕ್ ಪ್ರಕಾರ ಪಂಡ್ ಕೊಡಗ್ ರಾಜಂಗ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯ ಇಲ್ಲಿಕ್ ಬೋಟೆಕ್ ಬಪ್ಪಕ ಈ ಕೆರೆರ ನೀರ್‌ಲೇ ಅಯಿಂಡ ಆನೆ ಕುದ್‌ರೆನೆಲ್ಲಾ ಕುಳ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತೂ, ಅದಂಗ್ ನೀರ್ ಕುಡ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟಿತೂ ಪೋಪ ಇಂಜತಲೋ!

ಈ ಕೆರೆ ನಲ್ಲೋರ್ ಪಕ್ಷಿಧಾಮ. ತರಾವರಿ ಜಾತಿರ ಬೋಂಡಿಯಚ್ಚಕ್ ಕರ್ತ ಪೋಳೆಯ, ಬೊಪ್ಪೋಳೆಯ ಇಲ್ಲಿಕ್ ಬಪ್ಪ, ಪಾರಿಕಳಿಪದ್ ಕಾಂಬ, ಮುಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿತ್ ಕುಂಞಿ ಇಳುಪುವ.

ಇದೇ ಕೀರೆ ಪೊಳೆಕ್ ಒರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟ್ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟಿತ್. ಈ ನೀರ್‌ಲ್ ಅಂದಾಜ್ ಒರಾಯಿರ ಭಟ್ಟಿ ಭೂಮಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು. ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಸ್ಸ್, ಕಾರ್, ಲಾರಿ ಬಂದ ಸುರು ಸುರೂಲ್ ಈ ಕೆರೆರ ಪಕ್ಕತೇ ಒರ್ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಕೂಡ ಇಂಜತ್. ಇಕ್ಕ ಇದ್‌ನ್ ಚೆನ್ನ ಮಿಂಞಕ್ ತೆರ್‌ಕಿತ್ ಬೆಚ್ಚಾನ ಗುಂಡ್‌ಜನ ಬಸ್ಸ್ ಪತ್ತುವಕೂ ಇಳಿಯುವಕೂ ಪುದಿಯ ಜಾಗತ್‌ರಲ್ಲಿಕೇ ಪೋಪ.

ಬೆಸಗೂರ್ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಗ್ರಾಮ. ಆಚೇಂಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗ್‌ಲೇ ಪೆದ ಪೋನ ಶ್ರೀ ಭದ್ರಕಾಳಿ ದೇವಸ್ತಾನ ಉಂಡ್. ಅಲ್ಲತೆ ಮಾದೇವಡ ದೇವಸ್ಥಾನ, ದುರ್ಗೀ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಪಾಲೆ ದೇವ, ವನದೇವತೆ ಶ್ರೀ ಅಯ್ಯಪ್ಪ ದೇವಡ ನೆಲೆಯೂ ಉಂಡ್.

ಪಂಡ್ ಕಾಲತಿಂಜೇ ಇಲ್ಲಿಯತ ರೈತಾಪಿ ಕೊಡವಕ್ ತಾಣೆಯಾಯಿತ್ ಕೆಂಬಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗಕಾರಳೂ ಉಂಡ್. ಇವು ಕೊಡವಡ ಮನೆಲ್ ಪಣಿ ಪಾಲ್ ಕೆಜ್ಜಂಡಿಪ್ಪಾಂಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಅಯಿಂಡ ತೋಟ -ಭೂಮಿಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ. ಮಂಗಲ -ಮಾದ, ನಮ್ಮೆ-ನಾಳ್‌ಲ್ ಕೊಡವಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿಯಾಡುವ. ಇಲ್ಲಿಯತ ಜನಡ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಯಿತ್ ಇಲ್ಲಿ ಒರ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್, ವೆಟರಿನರಿ ಡಿಸ್ಪೆನ್ಸರಿ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಯುವಕ ಮಂಡಳಿ ಕೂಡ ಉಂಡ್.

ಈ ಗ್ರಾಮಕ್ ಬಾಚಮಾಡ, ಬಲ್ಯಮಾಡ, ಚೆಟ್ಟಿಮಾಡ, ಪೊನ್ನಿಮಾಡ, ಮೋಚವಮಾಡ, ಪುಳ್ಳಂಗಡ, ಚೊಟ್ಟೆಟಕಾಳಪಂಡ, ಅರಮಣಮಾಡ, ಕೊಕ್ಕಲೆಮಾಡ, ಸುಳ್ಳಿಮಾಡ, ಪಿಂಞ ಪಾರುವಂಗಡ ಒಕ್ಕಕಾರಳೂ ನೆಲೆ ನಿಂದಿತ್. ಬಾಚಮಾಡ ಇಂಞೋರ್ ಒಕ್ಕಕಾರ ಕುರ್ಚಿ ಗ್ರಾಮತೂ ನೆಲೆನಿಂದಿತ್.

ಇದತ್ ಬಾಚಮಾಡ ಒಕ್ಕಕಾರ ಅಂದಾಜ್ 300ಕಾಲತಿಂಜೇ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂದಿತ್. ಈ ಒಕ್ಕತ್ ದಂಡ್ ಕುಳ ಉಂಡ್. ಇಯಂಡ ಮನೆ, ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಉಳ್ಳ ಜಾಗಕ್ ಕಾಕೆಮಾನಿ, ಕುರ್‌ಂಗಾಡ್, ಕೋಡಂಗಟ್ಟ್, ಪೊಳಿಯಂಬೇಲ್ ಪಿಂಞ ಬೇಂಗೇರಿ ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಉಂಡ್. ಇಯಂಡ ಐನ್ ಮನೆಕ್ ಅಂದಾಜ್ 150 ಕಾಲ ಆಯಿತಿಕ್ಕು.

ಬೆಸಗೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್ ಬಾಚಮಾಡ ಒಕ್ಕಕಾರಳನೆಕೇ ಪಾರುವಂಗಡ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಒರ್ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿರ ಪರಿಚಯತ್‌ನ್ ಈ ಸಂದರ್ಭತೇ ಎಣ್ಣುರುವಿ :

"ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಪೂರ್ವಕಾಲತ್ ಎಣ್ಣಕ ಕ್ರಿ. ಶ. 1924ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕೊಡಗ್ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗತ್‌ರ ಮಹಾನ್ ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಯಿತಿಂಜ ದಿ. ಶ್ರೀ ಪಾರುವಂಗಡ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಇದೇ ಊರ್‌ಕಾರ. ಇವು 1891ಲ್ ಬೆಸಗೂರ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಪೊನ್ನಂಪೆಟೆಲ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಓದಿತಾನದು, ಮಡಿಕೇರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಕ್ ಪೋಚಿ. ಅಲ್ಲಿಯತ ಎಳ್‌ತ್ ತ್‌ಎಂದದು ಮಂಗಳೂರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಕ್ ಪೋಚಿ.

ಆಕಾಲತ್ ಸಿಕ್ಸ್ತ್ ಫಾರಂ ಎಣ್ಣಕ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಯಿಟಕ ಮದಿ, ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಚಾಕ್ರಿ , ಸುಲಭತ್ ಕ್‌ಟ್ಟುವ ಇಂಜತ್. ಇಯಂಗಕೂ ಸರಕಾರಿ ಚಾಕ್ರಿ ಕ್‌ಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಾತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಮಹಾದೇಶ ಭಕ್ತ. ಚಾಕ್ರಿರ ಆಸೆನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷತ್‌ರ ಸ್ಥಾಪನೆಕ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1925ಲ್ ಇಯಂಡ ಪ್ರಯತ್ನತೇ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿತ್ ಇವು ಅದಂಡ ಸ್ಥಾಪಕಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಚಿ.

ಇಯಂಡ ಪ್ರಯತ್ನತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆರ ಪ್ರಚಾರ ಸುರು ವಾಚಿ. 1925ಲೇ ವಿರಾಜಪೇಟೆ ಒರ್ "ಖಾದಿ ಭಂಡಾರ " ಎಣ್ಣುವ ಸಂಸ್ಥೆನ ತೊರ್‌ಎಂದತ್. ನೋಟುವಕ ಈ ಆಸಾಮಿಕಣ್ಣ್‌ಕ್ ಪುಡಿಪನೆಕೆ ಇಂಜಿಲೆ! ಆಚೇಂಗಿ ಮಹಾ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ, ಚುರ್‌ಕ್ - ಪುರ್‌ಡ್ ದುಂಬಿತಿಂಜ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಪೆದಪೋನ ಭಾಷಣಕಾರನಾಯಿತಿಂಜತ್.

ತಾಂಡ 27ನೇ ಬಯತ್‌ಕ್ ಕೊಡಗ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಚಿ. ಅಕ್ಕತ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿಯಾಯಿತಿಂಜ "ಜಮೀನ್ದಾರಡ ಸಂಘ" ತ್‌ರ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಯಿತೂ ಆಯ್ಕೆಯಾಚಿ. ಅಕ್ಕ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಡ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆರ ಕಾಲ. ಇವು ಕೊಡಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಲ್ ಧೈರ್ಯತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪರ

ವಾಯಿತೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿರೋಧಿಯಾಯಿತೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಅಧಿಕಾರಿಯಕ್ ಉರಿಕೇರುವ ಇಂಜತ್!

1928ಲ್ ಕಲ್ಕತ್ತಾತ್ ನಡ್ಂದ ಸರ್ವಪಕ್ಷ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಯಿತ್ ಪೋಚಿ. ಅಯಿಂಡ ಆಯುಷ್ಯಫಲವೋ ಅಲ್ಲಾ ಕೊಡಗ್‌ರ ದುರಾದೃಷ್ಟವೋ - ವಾಪಾಸ್ ಬಪ್ಪಕ ಸೌಖ್ಯ ಇಲ್ಲತಾಯಿರುವಂಜಿ ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಲ್ ಚತ್ತ್‌ಪೋಚಿ. ಕೊಡಗ್ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗತ್‌ರ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರಡ ಪೈಕಿ "ಫಯರ್ ಬ್ರಾಂಡ್" ಎಣ್ಣುವ ಬಿರ್‌ದ್ ಪಡ್ಂದಿತಿಂಜ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಚಾವಕ ಬೊರೀ 38 ಬಯತಾಯಿತಿಂಜತ್!

ಇನ್ನನೆ ಬೆಸಗೂರ್, ಒರ್ ಚೆರಿಯ ಊರಾಚೇಂಗಿಯೂ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಳ ಪಡ್ಂದಿತಿಂಜಂತ, ವೀರ ಶೂರಂಗ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳ್ಂದ ಒರ್ ಭೀರ್ಯ ಪಟ್ಟ ಮಣ್ಣ್. ಇಂತಾ ಮಣ್ಣ್‌ಲ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಈ ವೀರನ ನೆನೆತಿಯುವಕ್ಕಾಯಿತ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆರ ಇಕ್ಕತ ಕೊಡವ ಸಮಾಜ ಉಳ್ಳಜಾಗಕ್ ಆಕಾಲತೇ "ಕುಶಾಲಪುರ" ಎಣ್ಣುವ ಪೆದ ಇಡುವಂಜಿ ಪ್ರತೀ ತಿಂಗತ್‌ರ ಕಡೇ ನಾರಾಚೆ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ವಜ ವಂದನಾ ದಿನಾಚರಣೆ"ನ ನಡ್‌ತುವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಸುರೂವತ ಧ್ವಜ ವಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ 26.5.1929ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಡದಂದತ್. ಪ್ರತೀ ಕಾಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಮಾಡುವಕ ಇಯನ ನಂಗ ನೆನೆತಿಯುವದ್ ನಂಗಡ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 2

ಬೆಸಗೂರ್‌ರ ಮಣ್ಣ್ ಎನ್ನನೆ ಭೀರ್ಯ ಪಟ್ಟ ನೆಲವಾಯಿತಿಂಜತೋ ಅನ್ನನೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕೂ ಒಂದ್ - ದಂಡ್ ಜನಳ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿತ್ ಅಯಿಚದೂ ಉಂಡ್. ಅವು - ಒಂದ್, ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿ, ಇಂಞೊಂದ್ ಅಯಿಂಡ ತಮ್ಮಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ.

ಬಾಚಮಾಡ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಮೂಲ ಪುರುಷದಾರ್‌ಂದೆಣ್ಣುವಾಂಗ್ ಸೆರಿಯಾನ ಮಾಹಿತಿ ಕ್‌ಟ್ಟತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅಂದಕಲೂ 'ಅಪ್ಪಯ್ಯ' ಎಣ್ಣುವವು ಗಣಪತಿರ ಪಿಂಞ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಂಡ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಪಟ್ಟೆದಾರ್‌ನಾಯಿತಿಂಜತ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಚಿ.

ಅಪ್ಪಯ್ಯಂಗ್ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕ. ಕಡೇತ್‌ರದ್ ಮಾತ್ರ ಒರ್ ಕ್‌ಣ್ಣ್. ಕ್‌ಣ್ಣಂಡ ಪೆದ ದೇವಯ್ಯ, ಇಯಂಗಕ್ ಮೂಂದ್ ಪೊಣ್ಣ್. ಪೆರಿಯವ ಬಲ್ಯಮಂಡೂರ್ ಗ್ರಾಮ ಮಾಪಣಮಾಡಲ್ಲಿಂಜಿ ಬಾಕೆ ಬಂತಿಂಜತ್. ಇಯಂಡ ಕೆಲತ್ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಕುಶಾಲಪ್ಪ ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಮಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಇವು ಇಂದ್ ಬದ್‌ಕಿತಿಲ್ಲೆ.

ಚೆನ್ನಂಗೇ ಸಮಯತ್ ದೇವಯ್ಯಂಡ ಆ ಪೆರಿಯ ಪೊಣ್ಣ್ ಚತ್ತ್‌ಪೋಚಿ. ಅಕ್ಕ ದೇವಯ್ಯ, ಕಾನೂರ್ ಗ್ರಾಮ ಕೇಚಮಾಡ ಒಕ್ಕತಿಂಜಿ ಇಂಞೋರ್ ಪೊಣ್ಣ್‌ನ ಮಂಗಲಾಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ಇದಾನದು ಹರಿಹರ ಗ್ರಾಮ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಒಕ್ಕತಿಂಜಿ ಮೂಂದನೇ ಪೊಣ್ಣ್‌ನ ಕೊಂಡಬಾತ್. ಇಯಂಡ ಪೆದ ಮಾಚವ್ವ. ಇಯಂಡ ಕೆಲತ್ ಮೂಂದ್ ಕ್‌ಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಳೂ ದಂಡ್ ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕಳೂ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಮಾಚವ್ವಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಪೆದ ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ತಿಮ್ಮಯ್ಯ. ಇಯಂಡ ಕ್‌ಣ್ಣ್ ಮಕ್ಕಡಾತ್ ಪೆರಿಯಂವೋ ಗಣಪತಿ, ದಂಡನೇ ಯವೊಂ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ (ಕಾಕೆಮಾನಿ), ಮೂಂದನೇಯಂವೋ ಭೀಮಯ್ಯ.

ದೇವಯ್ಯಂಡ ಪೆರಿಯ ಪೊಣ್ಣ್‌ಕ್ ದಂಡ್ ಮಕ್ಕ. ಅವು ಇಂದಿಲ್ಲೆ. ಪೆರಿಯಂವೊ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಗ್ ಮಕ್ಕ ಚೆಣ್ಣಪ್ಪ, ಸೋಮಯ್ಯ, ವಿಠಲ ಎಣ್ಣುವವು. ನಾಲ್ ಮೂಡಿ ಮಕ್ಕ - ಯಶೋಧ, ಕಮಲ, ಬೊಳ್ಳಕ್ಕಿ ಪಿಂಞ ಗಿರಿಜೆ.

ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ತಮ್ಮಣ ಕುಶಾಲಪ್ಪ. ಇಯಂಗಕ್ ಮೂಂದ್ ಮೂಡಿ

ಮಕ್ಕ. ಪೆರಿಯುವ ರಾಧನ ನೂರೇರಲ್ಲಿಕೂ, ದಂಡನೆಯುವ ಸರಸ್ವತಿನ ಚೊಟ್ಟೆಯಂಡಮಾಡ ತಮ್ಮಯ್ಯಂಗೂ, ಮೂಂದನೆಯುವ ಚೋಂದಮ್ಮನ ಚೋಡುಮಾಡ ರಾಜಂಗೂ ಮಂಗಲಕಯಿಚಿತ್ ಕೊಡ್‌ತತ್.

ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ಪೆರ್ಣ್ ಬಲ್ಯ ದೇವಭಕ್ತನಾಯಿತಿಂಜತ್. ಅಪ್ಪಯ್ಯಂಡ ಮಕ್ಕಡ ಪೈಕಿ ಕಡೇಯುವನೇ ಈ ದೇವಯ್ಯ. ಇಯಂಡ ಪನ್ನೆರಂಡನೇ ಬಯತ್‌ಲೇ ಅಪ್ಪನ - ಅವ್ವನ ಕಳಂದಂಡತ್. ಇಡೀ ಸಂಸಾರತ್‌ರ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಎಡ್‌ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಾತ್. ಚೆರಿಯ ಬಯತಿಂಜೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿತ್ ನೈಚಿತ್ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿನ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಅಕ್ಕಂಗಡೆಲ್ಲಾಡ ಮಂಗಲ ಕಯಿಚತ್. ತಾನೂ ಮಂಗಲ ಕಯಿಚಂಡ್ ಸಂಸಾರಸ್ಥನಾಚಿ.

ದೇವಯ್ಯ, 1870ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೊರೀ ನಾಲನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಕೆತ್ತನೆ ಮಾತ್ರ ನಡ್‌ಂದತ್. ಅಚ್ಚಕ್ ಚೆರಿಯ ಎಳ್ತ್‌ಲೇ ತಾಂಡ 12ನೇ ಬಯತ್‌ಲಿಂಜಿ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಬೋರೆ ಪುಣ್ಯ ಪುರಾಣ ಕಥೆನೆಲ್ಲಾ ಓದಿತ್ ಬಲ್ಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಮನೆಲೂ, ತಾಂಡ ಊರ್‌ಲೂ ಪೂಜೆ, ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ ಮನೆಲುಳ್ಳಯಿಂಗಳೂ ಊರ್‌ಕಾರಳೂ ದೇವಡಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ - ನಂಬಿಕೆ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಬದ್‌ಕುವನೆಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಕಾಟಿ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಮನೆಲ್ ಭಜನೆ - ಕೀರ್ತನೆ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡಿತ್ ಮನೆಕಾರಳ, ಊರ್‌ಕಾರಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಟಿತ್ ಅಯಿಂಗಳ ಕುಸಿಪಡ್‌ತುವ ಇಂಜತ್. ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ನ ಅವು ನಡ್‌ತುವ ಇಂಜತ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಒನ್ನಾಂದೂ ಎರ್ಚಿ - ಮೀನ್ ತಿಂಗತೆ ಬೊರೀ ಸಾತ್ವಿಕ ಆಹಾರತ್‌ನೇ ಎಡ್‌ತವ ಇಂಜತ್.

ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭ ಕ್‌ಟ್ಟುವಕ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿತ್ ಬಪ್ಪ ಇಂಜಿತ್. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭತ್ ಇಯಂಡ ಮನೆನ ಕಾಂಬಕ ಏದೋ ಒರ್ ಆಶ್ರಮತ್‌ನ ಕಂಡನ್ನಕೆ ಆಪ ಇಂಜತ್. ಭೂಮಿ ತೋಟತ್‌ನ ಕೂಡ ರೂಢಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ನಲ್ಲ ಫಸಲ್ ಎಡ್‌ಪ ಇಂಜತ್. ನಲ್ಲ ಬೊಳೆ ಎಡ್‌ತಿತ್ 'ಆದರ್ಶ ರೈತ' ಎಣ್ಣುವ ಗೌರವತ್‌ನ ಪಡ್‌ಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವು.

ತಾಂಡ ಮನೆ, ತೋಟ, ಭೂಮಿರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲತೆ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘತ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಯಿತೂ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿತಿಂಜತ್. ಸಹಕಾರೀ ಆಂದೋಳನ ಜನಕೂ ದೇಶಕೂ ಎಚ್ಚಕ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯೊಂದ್'ಂದೆಣ್ಣುವಾನ ಗ್ರಾಮಸ್ಥಂಗಕ್ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್‌ತಿತಿಂಜತ್. ತಾಂಡ ಊರ್‌ರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪಿಂಞ ನಾಡ್‌ರ ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕೂ ಫಲತರ ರೂಪು ರೇಷೆ ಇಟ್ಟಂಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ.

ಗ್ರಾಮತ್ ಏದೇಂಗಿ ಸಂಸಾರತ್‌ರೊಳ್‌ಲ್ ಅಲ್ಲೇಂಗಿ ಒಕ್ಕಕಾರಡ ಮಧ್ಯತ್ ಎನ್ನೇಂಗಿ ಕಲಹ - ಕಕ್ಷಿ ಬಂದಕ ಪೆರ್ಚಾಯಿತ್ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಎಣ್ಣತ್ ತಿದ್ದಿ ನೀಸುವಯಿಂಜತ್. ಇವು 101 ಕಾಲ ಸರಳ ಆದರ್ಶ ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಳಿತ್ ಪ್ರತೀ ಮೊಟ್ಟ್‌ಲೂ ಕೊಡವ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಎಡ್‌ತ್ ಕಾಟ್‌ಚಿ.

ಇವು ಜೀವಮಾನತ್ ಒನ್ನಾಂದೂ ಸಾಲ ಮಾಡ್‌ನವು ಅಲ್ಲ! ಇಂಞೊಬ್ಬಂಡ ಕಷ್ಟ ಕಾಲತ್ ಕೈಲಾಪಚ್ಚಕ್ ಸಹಾಯ-ಸಾಲ ಕೊಡ್ ತಂದಿಂಜತ್. ಚಾವಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆಕೂ ಕಣ್ಣ್ ಪಾಚಲ್ ಪೆರ್ ಚಾಯಿಂಜತ್. ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯ ಕಥೆ, ಕೊಡಗ್‌ರ ಚರಿತ್ರೆನ ದುಂಬ ಓದುವ ಇಂಜತ್. ಕಡೇ ಕಾಲಕೆತ್ತನೆಕೂ ನಲ್ಲ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯ ಇಂಜತ್. ಶ್ರೀ ಶುದ್ಧಾನಂದ ಭಾರತೀ ಸ್ವಾಮೀಜಿರ ಕೈಂಜಿ ದೀಕ್ಷೆ ಎಡ್‌ತಂಡ್, ಸಂಸಾರಿಯಾಯಿತಿಂಜಕೆಲೂ ಸಾಧು ಸನ್ಯಾಸಿರನೆಕೆ ನಡ್‌ಂದಂಡಿಂಜತ್. ಇಯಂಡ ಅನುಭವ, ಬುದ್ಧಿವಾದ ಕೇಪಕ್ ಎಕ್ಕಲೂ ಮನೆದುಂಬ ಜನ ಇಪ್ಪ ಇಂಜತ್.

ದೇವಯ್ಯ ಒರ್ ಆದರ್ಶ ರೈತ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತ, ಜನ ಸೇವಕ, ನಲ್ಲೋರ್ ಸಂಸಾರಸ್ಥ, ಶತಾಯುಷಿಯಾಯಿತ್ ಬದ್‌ಕಿತಿಂಜತ್. 'ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಂಡೂವೇಂಗಿ ಮಿಂಞ ರೈತಾಪಿ ಜನ ಉದ್ಧಾರ ಆಂಡು, ಏದ್ ರೈತ ಸಾಲ ಮಾಡತೇ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ನಡ್‌ತಿಯಂಡ್ ಪೋಪೋ ಅವನೇ ಪ್ರಪಂಚತ್ ಸುಖ ಜೀವಿಯಾಯಿತಿಪ್ಪ' - ಎಣ್ಣುವ ತಕ್ಕ್‌ನ ಅವು ಸುಮಾರ್ ಕುರಿ ಎಣ್ಣುವ ಇಂಜತ್. ಇಯಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋವನೇ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪೆದಪೋನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ, ಸಾಹಿತಿ - ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ. ಅಪ್ಪೋ ದೇವಯ್ಯ, 1972ಲ್ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಯಳಾಚಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 3

ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವನೇ ಗಣಪತಿ. ಇವು 16.6.1920ನೇ ಇಸವಿ ಪದ್‌ನಾಚೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಅಮ್ಮತ್ತಿನಾಡ್ ಹೊಸೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ದಂಡನೇ ಮೋವ ಲೀಲ. ತಾಂಡ 38ನೇ ಬಯತ್‌ಲ್ ಎಣ್ಣಕ 16.5.1958ನೇ ಬೊಳ್ಯಾಚಿ ಗಣಪತಿರ ಮಂಗಲಾಚಿ. ಇಯಂಡ ಪೆರಿಯ ಮೋವ ಲಾಜವಂತಿ 24.11.1960ನೇ ಬೇಳಾಚೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ.

ನಾಲ್ ಕಾಲ ಕಯಿಂಜದು ಎಣ್ಣಕ 31.12.1964ನೇ ಬೇಳಾಚೆ ಇಯಂಡ ದಂಡನೇ ಮೋವೊಂ. 'ಲೆಹರ್ ದೇವಯ್ಯ ಪುಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಲಾಜವಂತಿರ ಡಿಗ್ರಿ ಆನದು ಅವಳ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ನಲ್ಲೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ತೀತರಮಾಡ ಕುಶಾಲಪ್ಪಂಡ ಮೋಂವೊ ಗಣಪತಿಕ್ (ಶಶಿ) ಮಂಗಲ ಕೈಚಿತ್ ಕೊಡ್‌ತ್ ಸ್ವಯಂ ನಿವೃತ್ತಿ ಎಡ್‌ತಂಡತ್. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆಯಿತಿಂಜಿ ಇವು ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ದುಬೈ, ಕೀನ್ಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾತ್‌ರ ಕೆನೆಡಿಯನ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಾಯಿತ್ 23 ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇಯಂಗಕ್ಕೋರ್ ಮೋಂವೊ ಉಂಡ್ - ಅಯಿಂಡ ಪೆದ 'ವಿದುರ್ ಚಂಗಪ್ಪ'. ಲೆಹರ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಇನ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್ ಪದವಿ ಪಡ್‌ಂದಿತ್ ಇಕ್ಕ ಅಮೆರಿಕಾತ್‌ರ ಸಾಲ್ಟ್ ಲೇಕ್ ಸಿಟಿ ಎಣ್ಣುವಲ್ಲಿ ಚಾಕ್ರಿಲುಂಡ್. ಸಾಧಾರಣ ವಾರಾಂಡೆಕ್ಕೊಮ್ಮ ಇವು ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬಪ್ಪ. ಲೆಹರ್‌ರ ಪೊಣ್ಣ್ ಕೂಡ ಅಮೆರಿಕಾತ್‌ರ 'ಯೂಟಾ ಸಿಟಿ' ಕಾರ್ತಿ. ಅವಡ ಪೆದ 'ಆ್ಯಂಡ್ರಾ ನೆಲ್ಸನ್' ಇಯಂಗಕ್ ಇಕ್ಕ ಮಕ್ಕ ಇಲ್ಲೆ.

ಗಣಪತಿರ ತಮ್ಮಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ - ಕಾನೂರ್ ನಾಲ್ಕೇರಿ ಗ್ರಾಮತ್‌ರ ಅಲ್ಲುಮಾಡ ಜಾನಕಿ (ಜಾಜಿ) ಎಣ್ಣುವವು. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ತಾಂಡ ಒಕ್ಕತ್‌ರ ಮಣ್ಣ್‌ರ ಪೆದ. 'ಕಾಕೆಮಾನಿ' ಎಣ್ಣುವಾನ ತಾಂಡ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಆಯಿತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಬೋಟೆಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟನೆಕೆ ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಅದತ್ ಮುಖ್ಯವಾನದ್ : ಬೇಟೆಯ ನೆನಪುಗಳು, ಕವನ ಗುಚ್ಛ -

ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಸಂಕಲನ, ಕಥಾಗುಚ್ಛ - ಎಣ್ಣುವ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಎಣ್ಣುವ ತುಳುನಾಡು ವೀರಂಡ ಬಲ್ಯೋರ್ ಕಥೆಪುಸ್ತಕ, ಬಿಲ್ಲು-ಬಾಣ ಎಣ್ಣುವ ಇಂಙ್ಲೋರ್ ಕಥಾ ಸಂಕಲನತ್‌ರ ಕೂಡ ಎಳ್ದಿತ್. ಅಲ್ಲತೆ ಇವು ಸುಮಾರ್ ಕನ್ನಡ ದೈನಿಕತೂ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆಲೂ, ತಿಂಗ ಪತ್ರಿಕೆಲೂ ಸುಮಾರ್ ಕಥೆ, ಲೇಖನ ಎಳ್ದಿತ್. ಶ್ರೀಯುತ ಚೆಕ್ಕೆರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಇಯಂಡ ಖಾಸಾ ದೋಸ್ತ್ ಆಯಿತಿಂಜತ್.

ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಂಗ್ ಮೂಂದ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ; ಮೂಡಿಮಕ್ಕ ಇಲ್ಲೆ. ಪೆರಿಯವ್ರೊಂ ಪ್ರಕಾಶ; ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಚೊಟ್ಟೆಯಂಡಮಾಡ ಕಸ್ತೂರಿ. ಇಯಂಗಕ್ ದಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳ. ದಂಡನೇಯಂವ್ರೊ ವಸಂತ. ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಬೊಳ್ತಂಡ ರೀಟಾ. ಇಯಂಗಕ್ ಒರ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಉಳ್ಳ. ಮೂಂದನೇಯವಂಡ ಪೆದ - ಕೃಷ್ಣ.

ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ಮಾಚವ್ವ ದಂಪತಿಯಡ ಮೂಂದ್‌ನೇ ಮೋಂವನೇ ಭೀಮಯ್ಯ. ಇವು ಇಂದ್ ಬೆಸಗೂರ್‌ಲೇ ವಾಸ ಉಂಡ್. ತಾಂಡ ದಂಡ್ ಅಣ್ಣಂಗ ಇಂದ್ ಬದ್‌ಕಿತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಅಯಿಂಡ ಸಂಸಾರ ಮೈಸೂರ್‌ಲ್ ವಾಸ ಮಾಡಿಯಂಡುಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ಭೀಮಯ್ಯ, ತಾಂಡ ಅಪ್ಪೊ - ಅಜ್ಜ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಳ್‌ಂದ ಊರ್‌ಲೇ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ನೆಲೆನಿಂದಂಡ್ ರೈತಾಪಿ ಜೀವನ ನಡ್‌ತಿಯಂಡುಂಡ್.

ಭೀಮಯ್ಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಬೆಳ್ಳೂರ್ ಗ್ರಾಮ ಕಾಳಿಮಾಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪಂಡ ಮೋವ ಜಾನಕಿ. ಇಯಂಗಕ್ ದಂಡ್ ಕ್‌ಣ್ಣ ಮಕ್ಕ. ಪೆರಿಯಂವ್ರೊ ಸೋಮೇಶ್. ದಂಡನೇಯಂವ್ರೊ ಜಯಕುಮಾರ್ - ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಸರಿತಾ. ಭೀಮಯ್ಯ 11 ಕಾಲಕೆತ್ತನೆ 37ನೇ ಕೂರ್ಗ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಲ್ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಿತ್ ಇಕ್ಕ ನಿವೃತ್ತಂಗಳಾಯಿತ್.

ಭೀಮಯ್ಯ 24.11.1934ನೇ ಇಸವಿ ಚೆನಿಯಾಚೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಚೆ. ಇವು ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಣಂಗ ಮೂಂದಾಳೂ ಅಕ್ಕತ ಕಾಲತ್‌ರ ಸಿಕ್ಸ್ತ್ ಫಾರಂ ಕೆತ್ತನೆ ಎಣ್ಣಕ ಇಕ್ಕತ

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿಕೆತ್ತ್‌ನೆ ಮಾತ್ರ ಓದ್‌ನವು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯಿಲ್ ತಕ್ಕ್‌ಪರೆಯುವ. ಗಣಪತಿಯಂತೂ ಸಹಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಎಣ್ಣಕ ಗವರ್ನ್ಮೆಂಟ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಇನ್ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್‌ಲ್ ತರಬೇತಿಯಾಯಿತ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲ 'ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾ'ಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತಿಂಜತ್. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಗ್ರಂಥ ಎಳ್ದಿತ್. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿಕ್ ಪಂದಿಕುತ್ತಿರ ಚಂಗಪ್ಪ ಎಣ್ಣಕ ಪೆರ್ತ್ ಗೌರವ ಇಂಜತ್. ಎನ್ನಂಗೆಣ್ಣಕ ಅವು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ ಕೂಡುವಕ್ ಮಿಂಞ ಸಹಕಾರೀ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಯಿತ್ ಗಣಪತಿಕ್ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಡ್‌ತಿತಿಂಜತ್. ಆ ಚಾಕ್ರಿ ಬುಟ್ಟ ಪಿಂಞ ಕೂಡ ಚಂಗಪ್ಪ. ಬಿ.ಡಿ.ಜೆ.ಕ್ ಫಲತರತ್ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ತಿತಿಂಜತ್. ಗಣಪತಿ ಎಳ್ದ್‌ನೆ 'ನಂಗ ಕೊಡವ' ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್ ಶ್ರೀ ಪಂದಿಕುತ್ತಿರ ಚಂಗಪ್ಪನ ಇನ್ನನೆ ವರ್ಣನೆಮಾಡಿತ್.

'ಶ್ರೀ ಪಂದಿಕುತ್ತಿರ ಚಂಗಪ್ಪ ಕೊಯಮುತ್ತೂರ್ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ್ ಓದಿತ್ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರತ್ ವ್ಯಾಸಂಗತ್‌ನ ಮುಂದರಿಚಿಟ್ಟತ್. **1924**ಲ್ ಮೆಡ್ರಾಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಂಜಿ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಪಡ್‌ಂದತ್. ಅದತ್ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಲ್ ಪಾಸಾಯಿತಿಂಜತ್. ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಸಹಕಾರ ಪಿಂಞ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನತ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಆನರ್ಸ್ ಪಡ್‌ಂದತ್. ಅವು ಲಂಡನ್‌ರ ರಾಯಲ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿರ 'ಫೆಲೋ' ಆಯಿತಿಂಜತ್.

ಕೊಡಗು ಸರಕಾರತ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘತ್‌ರ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಸಹಕಾರ ಚಳವಳಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿತ್ ಭದ್ರ ನೆಲೆಲ್ ನಿಪ್ಪ್‌ಚಿಟ್ಟತ್. ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಪೂನಾ ಸಹಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ ಪಿಂಞ ಸಂಶೋಧನಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ರ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲಾಯಿತ್ 9 ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

1964ಲ್ ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಘತಿಂಜ ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾತ್ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲೇಬರ್ ಸಂಸ್ಥೆರ ಆಶ್ರಯತ್ ಸಹಕಾರ ತಜ್ಞನಾಯಿತ್ ಸೇವೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. **1957**ಲ್ ಇವು ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಲೀಡರ್ಸ್ ಡೆಲಿಗೇಶನ್‌ರ ಸದಸ್ಯನಾಯಿತ್ ಅಮೆರಿಕಾ, ಕೆನಡಾ, ಮೆಕ್ಸಿಕೋ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಮೆರಿಕಾ,

ಸ್ಕಾಂಡಿನೇವಿಯಾಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಬಾತ್. ಅದೇ ಕಾಲ ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್‌ಲ್ ನಡ್‌ಂದ ವಿಶ್ವ ಸಹಕಾರ ಸಮ್ಮೇಳನಕೂ, 1961ಲ್ ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿಲ್ ನಡ್‌ಂದ ವಿಶ್ವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಹಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಕೂ ಪೋಯಿತಿಂಜತ್.

ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲೇಬರ್ ಸಂಸ್ಥೆರ ಆಶ್ರಯತ್ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಯಂಡಿಪ್ಪಕ ಭೂಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶತ್‌ರ ಎಚ್ಚಕೋ ದೇಶಕ್ ಭೇಟಿ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಕಡೇಕ್ ಇವು 'ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿರ ಒರ್ ನೋಟ' ಎಣ್ಣುವ ಒರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಸಹಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆರ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ ಇಂಜತ್. ನಿವೃತ್ತಿಯಾಯಿತ್ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ನೆಲೆನಿಂದದು ಎಚ್ಚಕೋ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಕೂ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಕೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಕೂ ಉದಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತ್. ತಲಕಾವೇರಿಲುಳ್ಳ ತೀರ್ಥಕುಂಡಿಕೆರ ಎದಿಕೆ ಉಳ್ಳ ನಂದಾದೀಪ ಗುಡಿನ ಇವು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟದ್ ಇಂದೇಕೆತ್ತನೆಕೂ ಅನ್ನನೇ ಉಂಡ್' ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ. ಇನ್ನನೆ ತಾಂಗ್ ಉಪಕಾರ ಮಾಡ್‌ನಯಿಂಗಳ ನೆನತಿಯಂಡಿತ್.

ಕಾಕೆಮಾನಿ ಅಥವಾ ಬಿ.ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ನಲ್ಲ ಪಾಟ್‌ಗಾರನೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಸುಮಾರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ ಚೆಕ್ಕೆರ ಅಪ್ಪಯ್ಯಂಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿಯುವ ಇಂಜತ್. ಮಡಿಕೇರಿಲ್ "ಈಶ್‌ಮಿತ್ರ ಮಂಡಳಿ" ಎಣ್ಣುವ ಒರ್ ಚೆರಿಯ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿ ಇಂಜಿತ್. ಇದಂಡ ಮಾಲೀಕನಾಯಿತಿಂಜ ಈಶ್‌ರ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಸುಮಾರ್ ನಾಟಕತೂ ಅಭಿನಯ, ಎಲ್ಲ್‌ಕೆಲಸ್ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ದಿವಂಗತ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್, ತಾನ್ ಕರ್ನಾಟಕತ್‌ರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಪಕ್ ಮಿಂಞ ಕಾಕೆಮಾನಿರ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರನೂ ಆಯಿತಿಂಜಿತ್.

ಕಾಕೆಮಾನಿ, ಬೋಟೆರ ಅಭಿಮಾನಿ,ಆಚೇಂಗಿ ಬಲ್ಯ ಬೋಟೆಕಾರ ನೊಂದೂ ಆಯಿತಿಂಜಿಲೆ! ಅಂದಕಲೂ ಬೋಟೆಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಕಥೆ ಎಳ್ದುವಾತ್ ಗಟ್ಟಿಗ ನಾಯಿತಿಂಜತ್. ಇದಂಡೆಡೆಲ್ ಅವು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಮಾಸ್ಟರಾಯಿತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತಿಂಜಿತ್! ಇಂದ್ ಇಯಂಡ ಸಂಸಾರ ಪೂರ್ತಿ ಮೈಸೂರ್‌ಲ್ ನೆಲೆನಿಂದಿತ್.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭಂತ್ ನಂಗ ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿರ ಮಾಂವೊ ಶ್ರೀಯುತ ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಯುವದೂ ಕೂಡ ಪೆರ್ತ್ ನಲ್ಲದ್:

ಶ್ರೀ ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಗ್ "ಕೊಡಗ್‍ರ ಗಾಂಧಿ" ಎಣ್ಣುವ ಬಿರ್‌ದ್ ಇಂಜಿತ್. ಇವು 1921ಲ್ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾನ "ಕೊಡಗು" ಎಣ್ಣುವ ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತಿಂಜಿತ್. ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನೂ, ಸುಮಾರ್ ಕುರಿ ಜೈಲ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜವನೂ, ಪೆರ್ತ್ ನಲ್ಲ ಭಾಷಣಕಾರನೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್.

ಇಯಂಗಕ್ ಒಟ್ಟು ಎಳ್ ಜನ ಮಕ್ಕ. ಒಂದನೇ-ಅಳಮಂಡ ಪೂವಯ್ಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಸರೋಜಿನಿ, ದಂಡನೇ- ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿರ ಪೊಣ್ಣ್ ಲೀಲಾವತಿ, ಮೂಂದನೆ - ಸಣ್ಣುವಂಡ ಕುಶಾಲಪ್ಪಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಕಮಲ, ನಾಲನೇ - ನೆರವಂಡ ನಂಜಪ್ಪಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಶಾಂತಿ, ಅಂಜನೇ - ಮಣವಟ್ಟಿರ ಕುಟ್ಟಿಣಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಲತಾ, ಆರನೇ - ಬುಟ್ಟಿಯಂಡ ಅಯ್ಯಪ್ಪಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಕುಸುಮ. ಏಳನೇದ್ ಕ್‌ಣ್ಣ - ವಿಜಯಕುಮಾರ್. ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್-ಕಂಡ್ರತಂಡ ಶುಭ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ತಮ್ಮಣ - ಚಂಗಪ್ಪ. ಇವು ಕೂಡ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯಾಯಿತಿಂಜತ್. ಇಯಂಗಕ್ಕೂ ನಾಲ್ ಮೂಡಿಮಕ್ಕ ಮಾತ್ರ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಇಂದ್ ಅನುಕೂಲಸ್ಥಂಗಳಾಯಿತುಂಡ್.

ಇಂಞಿಕ ಬಲ್ಯದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯೂ, ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನೂ ಮಡಿಕೇರಿಂಜಿ ಪ್ರಕಟಾಪಂಜ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕನೂ ಆಯಿತಿಂಜ ಪಿ.ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯತ್‌ನ ಚೆನ್ನ ಅರಿಯನಃ

ಸುಮಾರ್ 1920-21ಲ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟ್ ಮಾಡಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ಉದ್ದೇಶತ್ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಅವಶ್ಯಾಂದ್ ಅಕ್ಕತ ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣಂಗಕ್ ಕಂಡ್ ಬಾತ್. ಇದತ್, ಕೊಡಗ್ ಜಮೀನ್ದಾರಡ ಸಂಗತ್‌ರ ಸದಸ್ಯಂಗಳೂ ಇಂಜತ್. ಇವು ಎಲ್ಲಾರೂ ಕೂಡಿತ್

ಒರ್ ಸಭೆ ನಡೆತಿತ್ 1921ಲ್ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ 'ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿ" ಎಣ್ಣುವ ಒರ್ ಸಂಸ್ಥೆನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಶ್ರೀಯುತ ಕೋದಂಡ ಮಾದಯ್ಯ, ಕೊಡಂದೇರ ಕುಟ್ಟಯ್ಯ, ಕೊಡಂದೇರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಟಿ.ವಿ. ನಾಗರತ್ನಂ ಪಿಳ್ಳೆ, ಸಿ.ಎನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಎನ್.ಆರ್. ಸುಬ್ಬಣ್ಣಯ್ಯ, ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಚಂಗಪ್ಪ, ಬಿ. ಶ್ರೀಪತಿರಾವ್ ಎಂ.ವಿ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ - ಎಣ್ಣುವವು ಇದಂಡ ಅದ್ಯತ ಸ್ಥಾಪಕ ಸದಸ್ಯಂಗಳಾಚಿ.

ಅದೇ ಕಾಲ, ಎಣ್ಣಕ ಜೂನ್ 3, 1921ಲಿಂಜಿ "ಕೊಡಗು" ಎಣ್ಣುವ ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಸುರುವಾಚಿ. ಇದ್ ಸುರೂಲ್ ನಾಲ್ ಪಾಳೆಲ್ ಪ್ರಕಟಾಯಂಡಿಂಜದ್ ಕ್ರಮೇಣ ಎಟ್ಟ್ ಪಾಳೆಕ್ ಎತ್ತ್‌ಚಿ. ಅಕ್ಕ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆರ ಕ್ರಯ ದಂಡಾಣ ಎಣ್ಣಕ ಪನ್ನೆರಂಡ್ ಪೈಸ ಇಂಜತ್.

ಪಂದ್ಯಂಡ ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಆದ್ಯ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ, ಬಿ.ಸಿ. ಮುತ್ತಣ್ಣ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ ಪತ್ರಿಕೆನ ಪ್ರತೀ ಬೊಳ್ಯಾಚೆರಂದ್ ಮಡಿಕೇರಿಂಜಿ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತುವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. "ಕೊಡಗು" ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ವಾರತಿಂಜಿ ವಾರಕ್ ಜನಡ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಪೆಡ್‌ಂದಂಡ್ ಬಾತ್. ಇದತ್ ಬಪ್ಪ ಇಂಜಂತ ಎಳ್ತ್‌ರ ಪ್ರಭಾವತ್ 1924ಲ್ ಕೊಡಗಲ್ 13 ಜನ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯಂಗಡ ಬಲತ್ " ಕೊಡಗು ಕೌನ್ಸಿಲ್" ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಚಿ.

ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, ಬೊರೀ "ಕೊಡಗು" ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ ಮಾತ್ರ ಆಯಿತಿಂಜಿಲೆ. ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಇವು 1897ನೇ ಇಸವಿತ್ ಅಮ್ಮತಿ ನಾಡ್ ಹೊಸೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಅಮ್ಮತ್ತಿಲ್ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಮಂಗಳೂರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ್ ಡಿಗ್ರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ತ್ಂದದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕತ್ವ ವಹಿಸಿಯಂಡತ್. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷತ್‌ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ್‌ನ ಕೇಳಿ ಇಯಂಗಡದ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟತ್ ತಾಂಡ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ಲ್ಲ, ಬೊರೆ ಅದೆಚ್ಚಕೋ ಕೊಡವ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ದೇಶಾಭಿಮಾನೀ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತ್‌ರ ಅರಿವಿಕೆ ಕೊಡ್‌ತ ಕೀರ್ತಿ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡದ್.

ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀನ ಕೂಟಿಯುಬಂದಿತ್ ಅಯಿಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅಯಿಂಡ ಭಾಷಣ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯತ್‌ರ ಮಹತ್ವತ್‌ನ ಜನಕ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್‌ನವು ಈ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ. ಇವು ಕೊಡಗ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಯಿತೂ, ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಯಿತೂ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಹಕಾರ ಕೂಟತ್‌ರ ಸದಸ್ಯನಾಯಿತೂ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಕೊಡಗ್ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಆಯಿತೇ ಇರಂಡೂಂದ್ ಇವು ಪೆರ್ತ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿತಿಂಜತ್. ಇವು ಸಾಧಾರಣ ಆಸ್ತಿಕಾರನಾಯಿತಿಂಜತ್. ಗಾಂಧೀಜಿರ ಬಲ್ಯ ಅನುಯಾಯಿಯಾಯಿತಿಂಜತ್. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಆದರ್ಶ, ಬಲ್ಯ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡ್‌ನ ಇವು 1966ಲ್ ಸ್ವರ್ಗ ವಾಸಿಯುಳಾಚಿ"

ಇಯಂಡ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ ಪೊರಬಂದಂಡಿಂಜ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಇಂಞ್‌ಓರ್ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರತ್‌ರ ರೈಲ್ವೇ ಖಾತೆರ ಮಂತ್ರಿಯೂ, ಒರಿಸ್ಸಾತ್‌ರ ರಾಜ್ಯಪಾಲನೂ.ಆಯಿತಿಂಜ ಶ್ರೀ ಚೆಪ್ಪುಡಿರ ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಕಾಲ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿತ್. ಅನ್ನನೇ "ಕೊಡಗು ಜಮೀನ್ದಾರಡ ಸಂಘತ್‌ರ ಶ್ರೀ ಐನಂಡ ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪನೂ ಚೆನ್ನಂಗ್‌ಕಾಲ ಇದೇ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿತ್. ಇನ್ನನೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸುಮಾರ್ ನಲ್ಲನಲ್ಲ ಎಳ್ತ್‌ಕಾರಳ - ಸಂಪಾದಕಂಗಳಾಯಿತ್ ಕಂಡಿತ್ ಕಡೇಕ್ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ ಪ್ರತೀವಾರ ತಪ್ಪತೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಾಯಂಡಿಂಜತ್. ಸುಮಾರು 1970ನೇ ಇಸವಿಂಜಿ ಗಣಪತಿರ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನ ಪಾಳಾಯಂಡ್ ಬಂದಾನಕೊಂಡ್ ಶ್ರೀ ಕಲಿಯಂಡ ಬಿ. ಕಾಳಪ್ಪ ಎಣ್ಣವವು ಈ ಪತ್ರಿಕೆರ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ವಹಿಸಿಯಂಡತ್. ಇದೇ ಕಾಲ ಇಯಂಡ ಪ್ರಕಟಾಯಂಡ್ ಬಾತ್.

ಅಧ್ಯಾಯ - 4

ಇರುವದನೇ ಶತಮಾನತ್‌ರ ಆದಿಭಾಗತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಏದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಇಂಜಿಲೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1884ಲ್ " ಕೊಡಗು ಚಂದ್ರಿಕೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕನ್ನಡ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ರ ಶನಿವಾರಸಂತೆ ಎಣ್ಣವ ಊರ್‌ಂಜಿ ಪ್ರಕಟಾಪಕ್ ಸುರುವಾಚಿ. ಇದೇ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ. ಇದಂಡ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀಯುತ ಮೈಸೂರು ರಂಗರಾವ್ ಎಣ್ಣುವವು. ಬೊರೀ ದಂಡ್‌ಕಾಲ ಕಷ್ಟತ್ ನಡ್‌ಂದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂದ್ ಪೋಚಿ.

ಇದಾಯಿತ್ 35 ಕಾಲ ಕಯಿಂಜದು ಎಣ್ಣಕ 1921ಲ್ "ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ " ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಜನ್ಮ ಎಡ್‌ತತ್. ಇದಂಡ ಕಥೆನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ತಕ್ಕ್‌ಲೇ ಕೇಳಿ.

"ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಏದೇ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲತ ಕಾಲ ಅದ್. ಜನಸಾಮಾನ್ಯಂಗಕ್ ಎಳ್‌ತ್ತ್ ಪೆರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜಿತ್. ಪ್ರಪಂಚತ್‌ರ ಆಗು-ಹೋಗುನ ಆರ್‌ಂಜವ ಆಸಕ್ತಿ-ಅನುಕೂಲ ಒಂದೂ ಇಂಜಿಲೆ. ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಪೋಡ್, ರೇಡಿಯೋ ಕೂಡ ಪೆರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜಂತ ಕಾಲ.

ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯ 23-11-1920 ನೇ ಚೊವ್ವಾಚೆ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಜೊತೆಕೂಡಿತ್, ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನಡಲ್ಲಿ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ರ ಮೀದ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟ್ ಮಾಡುವಕೂ, ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಟ್ ಮಾಡುವಕೂ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಜಿತೇ ಇರಂಡೂಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೊಡಂದೇರ ಕುಟುಟಯ್ಯಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಲ್ 15 ಜನ ಸದಸ್ಯಂಗಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ " ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿ"ನ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಈ ಕಂಪೆನಿರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಯಿತ್ ಶ್ರೀ ಕೋಟೆರ ಚೆಣ್ಣಪ್ಪನ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಯಂಡತ್. ಕಂಪೆನಿರ ಶೇರ್ ಬಂಡವಾಳ ಒಟ್ಟು 20,000 ಉರ್‌ಪಿಯಂದ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಯಂಡತ್. 1-4-1921ಲ್ ಶ್ರೀ ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ, ಶ್ರೀ ಬಿಟ್ಟಿಯಂಡ ಮುತ್ತಣ್ಣ ಉಪ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ ಆಯ್ಕೆಯಾಚಿ.

ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಅಕ್ಕ ಏದೇ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇಲ್ಲತಾನ ಕೊಂಡ್ ಮೈಸೂರ್‌ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಲ್ 3-6-1921ನೇ ಬೊಳ್ಯಾಚೆ ಆದ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟ ಆಚೆ. ಪತ್ರಿಕೆರ ಕಾಲತ್‌ರ ಚಂದಾ ಪಣಉ ಮೂಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಪತ್ರಿಕೆ ಬೊರೀನಾಲ್‌ಪಾಳೆಲಿಂಜತ್.

ಸುರೂವತ ಸಂಚಿಕೆಲ್ ಪ್ರಕಟಾಯಿತಿಂಜ ಸಂಪಾದಕೀಯತ್‌ರ ಸಾರಾಂಶ ಇನ್ನನಿಂಜಿತ್." ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಇಲ್ಲಿಕೆತ್ತನೆ ಏದೂ ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂಜಿಲೆ. ಈ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಕ್ " ಕೊಡಗು" ಎಣ್ಣೆಯಂಡ್ ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ರ ಪೆದತ್‌ನೇ ನಂಗ ಇಟ್ಟಿತ್. ಈ ಪತ್ರಿಕೆರ ನೀತಿ ಪಿಂಞ ಉದ್ದೇಶ -ಎಣ್ಣಕ ನಂಗಡ ದೇಶಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ವಿಷಯತ್‌ನ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿತ್, ಜನಕ್ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ದೇಶತ್‌ರ ಸ್ಥಿತಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡ್‌ತುವದೇ ಆಯಿತುಂಡ್."

ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಲ್ 1921-24ಂಗೆತ್ತನೆ ರಾ. ಬ. ಕೊಡಂದೇರ ಕುಟ್ಟಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ 3 ಕಾಲ ರಾ.ಬ. ಕೋದಂಡ ಅಪ್ಪಯ್ಯ 1927ಲಿಂಜಿ 33ಂಗೆತ್ತನೆ ಪಿ.ಎನ್. ವೆಂಕಪ್ಪಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ 3 ಕಾಲ ಜಿ.ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ದಂಡ್‌ಕಾಲ ಯಂ.ಯಂ. ಸಿದ್ದೀಕ್, 1938-54 ಂಗೆತ್ತನೆ ಉದಿಯಂಡ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ 4 ಕಾಲ ಕೊಂಗೆಟ್ಟೀರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, 1958-64ಂಗೆತ್ತನೆ ಬಲ್ಲಡಿಚಂಡ ಬೋಪಯ್ಯ, ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಚೇರಂಡ ಮಂದಣ್ಣ-ಅಧ್ಯಕ್ಷಂಗಳಾಯಿತ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್‌ಚೆ.

ಈ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಸುಮಾರ್ 30 ಕಾಲ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್‌ನ ಪಿ.ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಪಿಂಞ ಸುಮಾರ್ 20 ಕಾಲ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತಿಂಜ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿನ ನಂಗ ಮರ್‌ಪನ್ನೆಕೇ ಇಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಸುಮಾರ್ (ಕಾಲ ಕಯಿಂಜತಿಕ್ಕು. ಅಕ್ಕ ಇಡೀ ದೇಶತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಭಾರೀ ಜೋರ್‌ಲ್ ನಡ್‌ಂದಂಡಿಂಜಿತ್. 10-6-1930ಲ್ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, ನಾಣಮಂಡ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಪೊನ್ನಿಮಾಡ ಮಾಚಯ್ಯ, ಅಚ್ಚಿಯಂಡ ನಂಜುವಮ್ಮಯ್ಯ, ಎಚ್.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಕಾಳೇಂಗಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ, ಕೊಳ್ಳಿಮಾಡ ಅಯ್ಯಣ್ಣ, ಜಮ್ಮಡ ಮಾದಪ್ಪ-ಇಂತಾ

ದೇಶ ಭಕ್ತಂಗಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಲ್ ಕಳ್ಳ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಕಯ್ಯ್, ಪೊರದೇಶತಿಂಜಿ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ ಬರಿನ ಇಡುವ ಕಯ್ಯ್, ಬೊರೀಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆನೇ ಎಲ್ಲಾರೂ ಇಡಂಡು- ಎಮ್ಬುವ ಪ್ರತಿಪಾದನೆನ ಮಿಂಞಲ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಪೆರ್ತ್ ಬಲ್ಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡ್‌ತ್‌ಚಿ.

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಇಯಂಗಳೆಲ್ಲಾ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಇಡೀ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಮುಷ್ಕರ - ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಜೋರಾಯಿತ್ ನಡ್‌ಂದತ್. ಸರಕಾರ, ಪ್ರೆಸ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಪ್ರಕಟನೆ ನಿಂದ್ ಪೋಚಿ. ಇದಂಗ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ಅಕ್ಕತ ಕೊಡಗ್‌ರ ಚೀಫ್ ಕಮೀಷನ್‌ರ ಪತ್ರಿಕೆನ ಮಿಂಞಕ್ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತುವದಾಚೇಂಗಿ ಸರಕಾರಕ್ ಒರಾಯಿರ ಉರ್‌ಪಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಕೆಟ್ಟಂಡೂಂದ್ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿತಿಂಜತ್. ಇದ್‌ನ ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಕಾರ ವಿರೋಧ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನಳೂ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂದ್ ಪೋನಾಂಗ್ ಚಳುವಳಿ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ. ಸಂಪಾದಕ ಪಿ.ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪನ ಜೈಲ್‌ಕ್ ಇಟ್ಟಿತ್. ಸರಕಾರ ಪ್ರೆಸ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಬಯ್ಯಕ್ ಎಡ್‌ತಂಡತ್. ಪತ್ರಿಕೆ ಶ್ರೀ ಕೋಟೆರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಂಡ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ ಪೊರ ಬಪ್ಪಕ್ ಸುರುವಾಚಿ.

ಸುಮಾರ್ **1941**ನೇ ಇಸವಿ., ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, ರಾಜಕೀಯ ಚಳುವಳಿಕ್ ಇಳಂಜಾಂಗೋಸ್ಕರ ಪುನಃ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾಚಿ. ಅಕ್ಕ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಹಂಗಾಮಿ ಸಂಪಾದಕನಾಚಿ. ಕೊಡಗ್‌ರ ಚೀಫ್ ಕಮೀಷನ್ "ಪ್ರಿಚಾರ್ಡ್" ಎಣ್ಣುವಂವೊ ಗಣಪತಿನ ತಾಂಡ ಛೇಂಬರ್‌ಕ್ ಕಾಕ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಬುದ್ಧಿವಾದತ್‌ನೋ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ. ಗಣಪತಿ ಅವಂಡ ತಕ್ಕಕ್ ಬೆಲೆ ಕೊಡ್‌ತ್‌ಲೆ. ಮಾಮೂಲ್ ನನೆಕೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಪ್ಪ ಇಂಜಿತ್.

ಪಿತ್ಯೆಕಾಲ **1942.** ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿರ ಕಾಲ. ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಜೈಲ್‌ಲಿಂಜಿತ್. ಗಣಪತಿ, ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಸಂಪಾದಕನಾಚಿ. ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕಾಲಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿರ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಪತ್ರಿಕಾಲಯತ್‌ರ ಮೇಲೆ ಪೊಲೀಸ್‌ಕಾರ ಗಡಿಗಡಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಅದೇ ಕಾಲ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿನ ಕೂಡ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಮಡಿಕೇರಿರ ವಕೀಲ ಕೆ.ವಿ. ಗಿರಿನ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಕಾರ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ನೇಮಕಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಅಕ್ಕ ಸರಕಾರ 500 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಬೋಂಡೂಂದ್ ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿನ ಕೇಟಿತ್. ಇದ್‌ನರ್‌ಂಜಿ ಕೆ.ವಿ. ಗಿರಿ, ಸಂಪಾದಕನಾಪಕ್ ಒತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲೆ. ಅಕ್ಕ ಇಂಞ್ಞೋರ್ ವಕೀಲ ಕೋಳೆರ ಕರುಂಬಯ್ಯನ ಸಂಪಾದಕ ನಾಯಿತ್ ಆಯ್ಕೆಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅವು ಕೂಡ ಒತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲೆ. ಕಡೇಕ್ ಆರ್‌ತಿಂಗ ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಂದ್‌ಪೋಚಿ. ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಜೈಲ್‌ಂಜಿ ಪೊರಬಂದುದು ಪುನಃ ಪತ್ರಿಕೆ ಸುರುವಾಚಿ.

ಇದೇ ಸಮಯತ್ ಪ್ರಿಚಾರ್ಡ್ ವರ್ಗ ಆಯಿತ್‌ಪೋಚಿ. ದಿವಾನ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೆಟೋಳಿರ ಚಂಗಪ್ಪ ಕೊಡಗ್‌ರ ಚೀಫ್ ಕಮೀಷನರಾಯಿತ್ ಬಾತ್. ಪತ್ರಿಕೆ ನಡ್‌ತುವಕ್ ನ್ಯೂಸ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಕಟ್ಟುವದೇ ಕಷ್ಟ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಕೇಟೋಳಿರ ಚಂಗಪ್ಪಂಡ ಸಹಾಯ ಕೇಟಿತ್. ಸರಕಾರತ್‌ರ ಪರ ಲೇಖನ ಎಳ್‌ದ್ವದಾಚೇಂಗಿ ಮಾತ್ರ ನ್ಯೂಸ್‌ಪ್ರಿಂಟ್ ತಪ್ಪಕ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡುವೀಂದ್- ಚಂಗಪ್ಪ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ. ಗಣಪತಿ ಅದಂಗ್ ಒತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲೆ. ಕಷ್ಟತ್, ನಾಲೇಪಾಳೆರ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟತ್‌ರ ನ್ಯೂಸ್ ಪ್ರಿಂಟ್‌ಲ್ ಅಚ್ಚಾಯಿತ್ ಪ್ರಕಟಾಕಂಡಿಯಾಚಿ.

1947ನೇ ಇಸವಿ... ದೇಶಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಅಂದಕಲೂ ಪತ್ರಿಕೆರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪೆರ್ತ ಸುಧಾರಣೆನೊಂದೂ ಕಂಡಿತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪತ್ರಿಕಾಭಿಮಾನಿಯ ಪೆರ್ತ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜ ಕಾಲ ಅದ್. ಪತ್ರಿಕೆನ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಯ, ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣಂಗ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪತೆ ಓದುವ ಇಂಜತ್. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶತ್‌ಲಿಂಜ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಕ್ ಇಂಥಾ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆನ ಓದುವಕ್ ಮನಸ್ಸೇ ಇಂಜಿಲೆ. ಪತ್ರಿಕೆನ ಕೊಡಗ್‌ರ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಕೂ, ಮನೆ ಮನೆಕೂ ಎತ್ತ್ ಚಿಡಂಡೂಂದ್ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಪೆರ್ತ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವ ಇಂಜತ್. ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಎಳ್‌ತ್ತ್‌ಕಾರಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡ್‌ತಂಡೂ ಇಂಜತ್. ಇದೇ ಸಮಯತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಪುಟ್ಟಿಯುಂಡತ್. ಕೊಡಗು ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಚಾರ ಪೆರ್ತ ನಿಧಾನ ಆಯಂಡ್‌ಬಾತ್. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತ್ ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತಿಕ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನೋ ಎಳ್‌ದ್ವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ಚಿ.

*****

ಅಧ್ಯಾಯ - 5

ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ಡಿ. ಗಣಪತಿ, ತಾಂಡ 35 ಕಾಲತ್‌ರ ಪತ್ರಿಕಾವೃತ್ತಿರ ಅನುಭವತ್‌ನ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿಯಂಡಿತ್.

"ನಾನ್ ಚೆರಿಯ ಬಯತಿಂಜೇ ಬಲ್ಯ ಆದರ್ಶವಾದಿ. ನಂಗಡ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕಥೆನ ದುಂಬ ಓದಿತ್ ಪೆರ್ತ ಪ್ರಭಾವಿತ ನಾಯಿತಿಂಜಂವೊನಾಡ ಬದ್‌ಕ್‌ರ ಗುರಿಯೂ ಬಲ್ಯಪುರ್‌ಡ್ ಇಂಜತ್. ಪ್ರತೀ ಕ್ಲಾಸ್‌ಲೂ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ಲೇ ಪಾಸಾಯಂಡಿಂಜ. ಆಚೇಂಗಿ ಪಣಕಾಸ್‌ರ ತೊಂದರೆ ಇಂಜಾನಕೊಂಡ್ ಪದವೀಧರನಾಪಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಲೆ. ಅಂದಕಲೂ ಓದುವ ಚಟಮಾತ್ರ ನಾಕ್ ಅಂಟಿಯಂಡೇ ಇಂಜತ್.

"ಇದಂಗೋಸ್ಕರ ನಾನ್ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ ಶಾರದಾಶ್ರಮಕ್ ಪೋಪಂಜ. ಅಲ್ಲಿಂಜಂತಾ ಪ್ರತೀಯೋರ್ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನೋ ಓದಿತಿಂಜ. ನಾಡ ಮನಸ್ಸ್ ಕೂಡ ಸಂಸಾರಸ್ಥನಾಯಿತ್ ಬದ್‌ಕುವಾಂಡ ಬದ್‌ಲ್, ಆಶ್ರಮಕ್ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಸತ್ಸಂಗತ್ ಬಾಳಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ಆಸೆಲ್ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಕುಟುಂಬತ್‌ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ ಗೇನ ಮಾಡುವಕ ಏದೇಂಗೋರ್ ಚಾಕ್ರಿನ ಪುಡಿಕತೆ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ನೀಸುವಕ್ ಕಯ್ಯುಲೇಂದ್ ಗೊತ್ತಾಚಿ.

" 1937ನೇ ಇಸವಿ. ಸಹಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಲ್ ಸಂಘತ್‌ರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕನಾಯಿತ್ ನಾಕ್ ಕೆಲಸಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ತಿಂಗಕ್ 50 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸಂಬಳ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತ್ " ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ" ಕ್ ಒರ್ ಉಪಸಂಪಾದಕ ಬೋಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ಜಾಹೀರಾತ್‌ನ ಓದ್‌ನ. ಚೆರಿಯಂವನಾಯಿತಿಪ್ಪಕಲೇ ನಾಕ್ ಓದುವ - ಎಳ್‌ದುವಾಂಡ ಭ್ರಮೆ ಇಂಜತ್. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್ ಖಂಡಿತಾ ಎನ್ನೇಂಗೋರ್ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲೂಂದ್ ನಾಕಾಚಿ. 50 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸಂಬಳತ್‌ರ ಚಾಕ್ರಿನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬೊರೀ 25 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸಂಬಳಕ್ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಕೂಡಿಯಂಡ. ನಾಡ ಕೂಡೆ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘತ್‌ಲ್ ಕೆಲಸಕ್ ಕೂಡ್‌ನವು ಬಯ್ಯಂಜಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಚಿ! ಎಚ್ಚಕೋ ಜನಕ್

ನಲ್ಲ ಸಂಬಳತ್‌ರ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಚಾಕ್ರಿಯೂ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಗಕಿಂಜಿ ನಾನ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಲೂ, ಕಾರ್ಬಾರ್‌ಲೂ ಗಟ್ಟಿಗ ನಾಯಿತಿಂಜ. ನಾನ್ ಅದೇ ಚಾಕ್ರಿಲಿಂಜಿತಿಂಜಕ ಇಂದ್ ಖಂಡಿತಾಬಲ್ಯ ಪದವಿಲಿಪ್ಪಕ್ಕಿಂಜ. ಆಚೇಂಗಿ ಅದಂಗೋಸ್ಕರ ನಾನ್ ಒನ್ನಾಂದೂ ವ್ಯಸನ ಪಟ್ಟವನಲ್ಲ. ನಾನ್ ಪುಡ್‌ಚಂಡ ಬಟ್ಟೆ ನಾಡ ಯೋಗ್ಯತೆಕ್ ಸೆರಿಯಾನದೇಂದ್ ನಂಬಿತಿಂಜಾನಕೊಂಡ್ ಅದೇ ಬಟ್ಟೆಲ್ ಮಿಂಙಕ್ ಪೋಪ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನತ್‌ನ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜ.

"ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಕೆಲಸಕ್ ಕೂಡನ್‌ನಾನ ಕಂಡ ಚೆನ್ನಂಗಾಳ್, ಅದತೂ ಮುಖ್ಯವಾಯಿತ್ ನಾಡ ಪ್ರೀತಿರ ಒರ್ ಉಪಾದ್ರಿ, ನಾಡ ಅಪ್ಪೋ ದೇವಯ್ಯಂಗೆಣ್ಣತ್ ಆ ಚಾಕ್ರಿಕ್ ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಡ್‌ಪನ್ನೆಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಆಚೇಂಗಿ ನಾಡ ಅಪ್ಪೋ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಅವ್ವೋ ಮಾಚವ್ವ ಕೂಡ - ನಾಕ್ ಸೆರಿಯಾಪ ಬಟ್ಟೆಲೇ ನಾನ್ ಪೋಪಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತಂದಿತಿಂಜತ್.

ಪತ್ರಿಕಾರಂಗತ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್‌ನಚ್ಚಕ್ ಕಾಲ ಅದ್‌ನೆ ನಾನ್ ಒರ್ ತಪಸ್ಸ್‌ಂದೇ ನಂಬಿತಿಂಜ. "ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ, ಪತ್ರಿಕಾರಂಗವೇ ನಾಕ್ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ" ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ನಡ್‌ಂದಂಡಿಂಜ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮವೂ ಬದ್‌ಕುವಕ್ ಒರ್ ಯೋಗ್ಯ ರಸ್ತೆ- ಎಣ್ಣುವ ನಂಬಿಕೆ ನಾಡದಾಯಿತಿಂಜತ್.

"ನಾನ್ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕಾಲಯಕ್ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಕಾಲತ್ ನಾಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್‌ರ ಒರೂ ಅನುಭವ ಇಂಜಿಲೆ. ಆ ಸಮಯತ್ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಐ. ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ, ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ ಉಪಸಂಪಾದ ಕನಾಯಿತೂ ಇಂಜತ್. ಪೂಣಚ್ಚ, ಅಕ್ಕ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡ್‌ತಿತಿಂಜಾನ ಕೊಂಡ್ ನಾಕ್ ಅಯಿಂಡ ಚಾಕ್ರಿ ಕ್‌ಟ್ಟ್‌ಚಿ. ತರಬೇತಿಯೇ ಇಲ್ಲತೆ, ಆಕಾಲತ್ ಒರ್ ಭಂಡ ಧೈರ್ಯತ್ ಕೆಲಸ ಸುರು ಮಾಡ್‌ನ. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಎಚ್ಚಕೋ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದಿತ್ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಯಂಡ.

"ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ ಅನುಭವ ಬೋಂಡು, ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ ಇರಂಡು, ಪೆರ್ತ್ ಆಳವಾಯಿತ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿತಿರಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ವಿಷಯ ನಾಕ್

ಅರ್ಥ ಆಯಂಡ್‌ಬಾತ್. 1938 ಲಿಂಜಿ ನಾನ್ ಅದೆಚ್ಚಕೋ ಗ್ರಂಥತ್‌ನ ಓದುವಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ನ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಜನಡ ಬಕ್‌ಕ್‌ರ ರೀತಿನ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿತ್. ಪ್ರಪಂಚ ಎಣ್ಣಕ ಎಂತಂದ್ ಅರಿಯುವಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್‌ನ. ನಾನ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ ಕೂಡ್‌ನ ಆ ಕಾಲ ನೇರಾಯಿತೂ ವಿಶೇಷವಾನ ಕಾಲ. ಭಾರತತ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ನಡ್‌ಂದಂಡಿಂಜ ಸಮಯ. ನಾಡ ಮನತೂ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ದುಂಬಿತಿಂಜತ್...

"ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರ ಈ ಚಳುವಳಿನ ನಿಗ್ರಹ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜತ್. ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಕಂಡಾಬಟ್ಟೆ ಸರಕಾರತ್‌ನ ಎಳ್ದ್‌ವನೆಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಮ್ಮಿ. ಹೋರಾಟವೇ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆರ ಶ್ವಾಸ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಆ ಕಾಲತ್ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿರ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವೇ ಪಿಂಞ ರಾಜಕೀಯತ್ ನಾಕ್ ಪೆರ್ತ್ ಅನುಭವ ಆಯಿತಿಂಜತ್

"1941ಲ್ ನಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಇಂಞ ಅಯಿಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ ಜೈಲ್‌ಕ್ ಪೋಚಿ. ನಾನ್ ಸಂಪಾದಕತ್ವ ವಹಿಸಿಯಂಡದಾಚಿ. 1942 ದೇಶತ್ ಕ್ರಾಂತಿರ ಕೊಂಬು ಉರ್‌ಪುವದ್ ಜೋರಾಯಿತಿಂಜತ್. ನಾಡ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಓದ್‌ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನನ್ನ ಜೈಲ್‌ಕ್‌ಟ್ಟತ್. ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಕಟಣೆಕ್ ತಡೆಕೊಂಡಬಾತ್. 6 ತಿಂಗ ಕಯಿಂಜಿತ್ ನನ್ನ ಜೈಲಿಂಜಿ ಪೊರ್‌ಮೆ ಬುಟ್ಟತ್. ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಕಾರ ಪತ್ರಿಕೆರ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ನಾಡ ಮಂಡೆಕೇ ಇಟ್ಟತ್. ನಾಕ್ 60 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸಂಬಳ ತಪ್ಪನ್ನೆಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಚಿ. ಕಂಪೆನಿಲ್ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡ್‌ತುವಕ್ ಸೆರಿಯಾನ ಬಂಡವಾಳ ಇಂಜಿಲೆ. ಇಡೀ ಕೊಡಗ್‌ನ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿತ್ ಚಂದಾದಾರಂಗಳ ಪುಡಿಕಂಡಿಯಾಚಿ. ನಾಕ್ 60 ಉರ್‌ಪಿಯ ಸಂಬಳತಪ್ಪಾಂದೆಣ್ಣಕಲೂ ಬೊರೀ 40 ಇರ್‌ಪಿಯ ಮಾತ್ರ ಕ್‌ಟ್ಟುವ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿಯೂ ಬೇಜಾರ ಮಾಡತೆ ಕಂಪೆನಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಿತ್ ದಿನನಿತ್ಯ ನಯಿಪ ಇಂಜ. ಅಂದ್ ನಾನ್ ಕೆಲಸಕ್ ಕೂಡುವಕ ಸಂಬಳ 25 ಉರ್‌ಪಿಯು, ಅದ್ ನೂರ್ ಉರುಪಿಯಕ್ ಎತ್ತ್‌ಂಡುವೇಂಗಿ 20 ಕಾಲ ಬೋಂಡಿಯಾಚಿ!

"1945ಂಡ ಮೇಲೆ ನಾಡ ಪಣಕಾಸ್‌ರ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಯವಕ್ ಸುಮಾರ್ ಅವಕಾಶ ನಾಡೆದಿಕೆ ಬಾತ್. ಶ್ರೀ ಐಚೆಟ್ಟಿರ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ನಿಡ್ಯಮನೆ ಮುದ್ದಪ್ಪ- ಆ ಕಾಲತ್ ಭಾರೀ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಳಾಯಿತಿಂಜತ್. ಅಯಿಂಗಳೇ ಪುದಿಯದಾಯಿತ್ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆನ ಸುರುಮಾಡುವಾಂದೂ ನಾನೇ ಅದಂಗ್ ಸಂಪಾದಕನಾಂಡೂಂದ್ ಅವು ಕೇಟಂಡತ್. ಸಂಬಳವೂ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ನಾಡ ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲಾಯಿಲೆ. ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಯಿತ್ ನಿಂದ್‌ಟ.

"1952ಲ್ ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ರೇಡಿಯೋ-ಡೆಲ್ಲಿಂಜಿ ನಾಕ್, ಒರ್‌ನಲ್ಲ ಚಾಕ್ರಿಕ್ ಕೂಡುವಕ್ ಕಾಗದ ಬಾತ್. ನಾನ್ ಪೋಯಿಲೆ. 1957ಲ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ರ ಒರ್ ಪೆದ ಪೋನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್, ತಾನ್ ಪುದಿಯದಾಯಿತ್ ಪೊರಪಡ್‌ತ್‌ವಕುಳ್ಳ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಸಂಪಾದಕ ನಾಯಿತ್ ಬರಂಡೂಂದ್ ಕೇಟಂಡತ್. ಅಯಿಂಡ ಸಂಬಳತ್‌ನ ಕೇಪಕ ನಾಡ ಮನಸ್ಸ್ ಚಂಚಲ ಆಚಿ. ಅಂದಕಲೂ ಭಾರೀ ಬಲ್ಯಮೊತ್ತ್‌ರ ಆ ಸಂಬಳಕ್ ಒತ್ತವತೆ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆಲೇ ನಿಂದ್‌ಟ.

"ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್‌ಟ್ಟಿತ್ ಚೆನ್ನಂಗೇ ಸಮಯತ್ ಅಂದೇತ ಕೊಡಗು ಸರಕಾರತ್‌ರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆಯಿತಿಂಜ ಶ್ರೀ ಐ.ಸಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ "ನಾನ್ ನಿವೃತ್ತನಾಪಕ್ ಚೆನ್ನಂಗೇ ದಿನ ಉಳ್ಳ, ನೀಡ ರಾಜಕೀಯ ಪಿಂಞ ಪತ್ರಿಕಾರಂಗಕ್ ಮಾಡ್‌ನ ಸೇವೆಕ್ ಪ್ರತಿಫಲವಾಯಿತ್ ನಾನ್ 10 ಏಕ್ರೆ ಜಾಗತ್‌ನ ಸರಕಾರತಿಂಜಿ ಮಂಜೂರ್ ಮಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್ ತಪ್ಪೀ"ಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ. "ನಾನೇದ್ ಬಲ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ? ನಾಕೆನ್ನಂಗ್ ಸರಕಾರಿ ಜಾಗ? ನಾಕೊಂದೂ ಬೋಂಡ - ಈ ಪತ್ರಿಕಾ ರಂಗವೇ ನಾಕ್ ಮದಿ"ಂದ್ ಜವಾಬ್ ಕೊಡ್‌ತ. ಆ ಜಾಗ ಬೋರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರಂಗ್ ದಕ್ಕ್‌ಚಿ. ಅಂದಕಲೂ ನಾನ್ ಬೇಜಾರ ಮಾಡಿಯಂಡ್‌ಲೆ.

"ನೇರಾಯಿತೂ ಎಣ್ಣುವದಾಚೇಂಗಿ ಶ್ರೀ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪ, ಪತ್ರಿಕೆರ ಪೂರ್ತಿ

ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ನಾಕೇ ಪೊರ್‌ಪ್‌ಚಿಡುವಂಜಿ, ತಾನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಕ್ ಕೈತೆಕ್ಕಿತ್ ಇಳ್‌ಂಜಿತಿಂಜತ್. 1942ಲಿಂಜಿ 1964ಂಗೆತ್ತನೆ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ, ಕಂಪೆನಿರ ಮೇನೆಜರ್, ಪ್ರೂಫ್‌ರೀಡರ್, ಅಕೌಂಟೆಂಟ್, ಕ್ಲಾರ್ಕ್ - ಎಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಆಯಿತಿಂಜ. ಸುಮಾರ್ 22 ಕಾಲ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸತ್‌ನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬಂದದ್ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ರ ಏದೇ ಪತ್ರಿಕೆರ ಇತಿಹಾಸತೂ ಇಪ್ಪಕ್ಕಿಲ್ಲೆ!

"ಈ ಕಾಲತ್ ಒನ್ನಾಂದೂ ನಾನ್ ಕಾಯಿಲತ್ ಬುದ್ದಂಡವನಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆರ ಪ್ರಕಟಣೆಕೂ ಒರೂ ತೊಂದರೆ ಬಂದದೂ ಇಲ್ಲೆ. ಒರೇ ಒರ್ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಾಗತೆ ನಿಂದ್ ಪೋನದೂ ಇಲ್ಲೆ. ನಾಡ ನಯಿಕಲ್, ನಾಡ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ, ನಾಡ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಇದಂಗ್ ಕಾರಣಾಂದ್ ನಾನ್ ನಂಬಿಯೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ ನಾನ್ ಪತ್ರಿಕೆನ ಆಪಚ್ಚಕ್ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಯಿತ್ ನಡ್‌ತಿಯಂಡ್ ಬಪ್ಪಕ್ ನಾನ್ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಯೆ. ನಾಡ ಎಳ್ತ್‌ಕ್ ಕೊಡಗ್ ಸರಕಾರ ಪಿಂಞ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವೂ ಚಿಡ್‌ಂಜಂಡ್ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಕ್ ಬಂದಕಲೂ ನಾನ್ ಬೊತ್ತ್‌ಲೆ.ಕೆಲವು ಜನ ಅಯಿಂಡ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅಯಿಂಗಕ್ ಸೆರಿಯಾಪಂತಾ ಎಳ್ತ್‌ನ ಎಳ್ದ್‌ಚಿಡುವಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಒರ್ ವ್ಯಕ್ತಿರ, ಒರ್ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆರ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾನದಲ್ಲಾಂದ್- ಅಯಿಂಗಕ್ ಅರಿವಿಕೆ ಕೊಡ್‌ತೀತೇ ನಾಕ್ ಮದಿಯಾಯಿಪೋಪ ಇಂಜತ್.

"ಎಚ್ಚಕೋ ಜನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್‌ರ ಗಂಧಗಾಳಿ ಇಲ್ಲತವು, ಪಣಕಾಸ್‌ರ ಬಲವುಳ್ಳವು, ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿಲ್ ಅಧಿಕಾರತಿಂಜವು, ಒರ್‌ವಾಕ್ಯ ಕನ್ನಡತ್ ಎಳ್‌ದುವಕೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲತವು ನಾಡಪಕ್ಕ ಓಡಿಯಂಡೂ, ಪಾರಿಯಂಡೂಬಂದಿತ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಯದ ಆಪನ್ನೆಕೆ ಲೇಖನ ಎಳ್ದ್‌ವಕ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಅಯಿಂಡ ಹಟ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆರ ಗುಣ ಮಟ್ಟತ್‌ನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುವಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪದೇ ನಾನ್ ಅದ್‌ನ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ

ಇಂಜ. ಇದ್‌ನಕೊಂಡ್ ಸುಮಾರಾಳ್ ಚೆಡ್‌ಂಜಂಡೂ, ಉರ್‌ಂಜಂಡೂ ಪೋನದೂ ಉಂಡ್! ಎಚ್ಚಕೋ ಜನ ಬೊತ್ತ್ ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಕಾಗದ ಎಳ್ತ್‌ನದೂ ಉಂಡ್!!ಪತ್ರಿಕೆರ ಘನತೆ-ಗೌರವತ್‌ನ ಕಾಪಾಡುವಕ್ ನಾನೇ ಪ್ರತೀ ಎಳ್ತ್‌ಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವ ಇಂಜ. ಎಚ್ಚಕೋ ಸಭ್ಯನಾಗರೀಕಂಗ ಈ ಪತ್ರಿಕೆನೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀರ "ಹರಿಜನ" ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡ್‌ನದೂ ಉಂಡ್.

"1954ಲ್ ಒರ್‌ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಸರಕಾರತಿಂಜಿ ಬಲ್ಯೋರ್ ಅನ್ಯಾಯ ಆಯಿರ್‌ತ್. ಅದ್‌ನ ನಂಗಡ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಲ್ಯತರತೇ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್‌ಚಿ. ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಕ್ ಚೆಡಿ ಬಂದ್‌ರ್‌ತ್. 24 ಗಂಟೆರೊಳ್‌ಲ್ ಆ ಎಳ್ತ್ ಎಳ್ತ್‌ನಯಿಂಡ ವಿಳಾಸ ತರತ ಪೋಚೇಂಗಿ, ಬಲ್ಯತರಲ್ ಶಿಸ್ತ್‌ರಕ್ರಮ ಎಡ್ ಕಂಡಿಯಾಪಾಂದ್ ಬೆದರಿಕೆ ಇಟ್ಟಿತ್. ಅಕ್ಕ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸರಕಾರ ಇಂಜತ್. ಪತ್ರಿಕೆ, ಸರಕಾರತ್‌ರ ವಿಷಯತ್ ಬಾಯಿತೊರಪಕೇ ಆಗಾಂದೆಣ್ಣುವ ನಿಯಮ! ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭತ್ ಪತ್ರಿಕೆರ ಆಡಳಿತ ಮುಂಡಳಿಕಾರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಕಂಡಿಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅವು ಈ ಸಂಪಾದಕಂಗ್ ಸಹಾಯ ಕೊಡ್‌ತ್‌ಲೆ. ಕಡೇಕ್ ಸಂಪಾದಕನೇ ಸೆರಿಯಾನ ನ್ಯಾಯತ್‌ನ ಎಡ್‌ತ್ ಕಾಟ್‌ನ ಪಿಂಞ ಸದ್ದಡಂಗ್‌ಚಿ.

"ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯಾಯಿತ್ ಜನಪ್ರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಕಲು, ಪಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವದೂ ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ. ಏದ್ ವಿಷಯತ್‌ನ ಖಾಲಿ ಪಾಳೆಲ್ ಅಚ್ಚ್‌ಮಾಡ್ ಚಿಟ್ಟಿತ್ ಅದ್‌ನೇ ಜನ ನಂಬುವನೆಕೇ ಮಾಡುವಕ್ ಸಾಧ್ಯವೋ- ಅಕ್ಕ ಪಣ ಸಂಪಾದನೆಯೂ ಸುಲಭ! ಕಳ್ಳಕೊರಮಂಗಳ ಬೊತ್ತ್‌ಚಿಟ್ಟಿತ್. ಇಂಞ್‌ಒಬ್ಬನ ಪೋಡಿಕೊಟಿತ್, ಲಾಭವುಳ್ಳಯಿಂಗಳ ಹೊಗಳಿತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್ ಪಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವೂ ಉಂಡ್. ಆಚೇಂಗಿ ತಾಂಡ ನೇರಾನ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂತ, ದೇಶತ್‌ರ ನೇವಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂತಂದೆಣ್ಣುವಾನ ಜನತೆಕ್ ಎಣ್ಣಿ ಕೊಡುಪದೂ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷ ಪಾತವಾಯಿತ್ ಪತ್ರಿಕೆನ ನಡ್‌ತುವದೂ ಒರ್‌ಲೆಕ್ಕತ್ ತಪಸ್ಸಾಧನೇಂದೆಣ್ಣಲು. ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಎಲ್ಲಾರ್‌ನೊ ಮೆಚ್ಚಿಚೆಡುವ

ಸಂಗತಿ ಎಣ್ಣ್‌ಕ ಅದ್ ಗರಗಸತ್‌ರ ಮೀದ ನಡ್‌ಂದಂಡ್ ಪೋನನ್ನ್‌ಕೇ ಸೆರಿ! ನಾಡ ಜೀವಮಾನತ್‌ರ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಭಾಗತ್‌ನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಯಿತೇ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ನಾಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನ ನಡ್‌ತಿಯಂಡ್ ಪೋನದ್ ನಾಡ ಮಟ್ಟ್‌ಗೆ ಒರ್ ಸಾಹಸವೇಂದೆಣ್ಣ್‌ಲು."

ಈ ತಕ್ಕ್‌ನ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ 30-4-1973ನೇ ಇಸವಿರ "ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಸುವರ್ಣೋತ್ಸವ ಸಂಪುಟ"ತ್ ಎಣ್ಣಿತ್.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭತ್ ಗಣಪತಿ, ದಿ||ಕೋಟೆರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪಂಡ ವಿಷಯತೂ ನಾಲ್ ತಕ್ಕ್ ಪರ್‌ಂದಿತ್.

"1921ಲ್ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಒರ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ-ಎಣ್ಣ್‌ಯಂಡಿಂಜ ಕಾಲತ್ ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿರ ಸ್ಥಾಪನೆಕ್ ಪೆರ್ತ ಮುತುವರ್ಜಿ ಎಡ್‌ತಂಡಯಿಂಡ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಕೋಟೇರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಕೂಡ ಒಬ್ಬನಾಯಿತುಂಡ್. ಇವು ಒರ್ ಸಾಹಸಿ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯಾನ ಮನುಷ್ಯನಾಯಿತಿಂಜತ್. ಇವು ತಾಂಡ ಸೈಕಲ್ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಉದ್ದಗಲಕೂ ಸುತ್ತಿತ್ ಕಂಪೆನಿಕ್ ಪಾಲ್‌ದಾರಂಗಳ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆ ಸುರುವಾನ ಪಿಂಞಂತೂ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್‌ಕಾಲ ನಿಷ್ಠೆಲ್ ನಯಿಚಿತ್. ತಾಂಡ ಬದ್‌ಕ್‌ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವು "ಓರಿಯಂಟಲ್ ಜೀವ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಲ್" ಸೇವೆ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜಕಲೂ, ಪೊರ ರಾಜ್ಯತ್‌ಲಿಂಜಕಲೂ ಕೊಡವಾಭಿಮಾನ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಮೀದ ಪ್ರೀತಿ-ಕಮ್ಮಿಯಾಯಿತಿಂಜಿಲೆ. "ಕೊಡಗು ಮತದಾರರ ಸಂಘ"ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕೊಡಗು ಶಾಸನ ಸಭೆರ ಸದಸ್ಯನೂ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯ, ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿರ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಯಿತಿಂಜ ಇವು ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಸುಮಾರ್ ಲೇಖನ ಎಳ್ದಿತಿಂಜತ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಸಂಪಾದಕನಾಯಿತೂ, ಶ್ರೀ ಚೇರಂಡ ಎಸ್. ಮಂದಣ್ಣ ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಯಿತೂ ಇಂಜಕಾಲತ್ ಆ ಪತ್ರಿಕಾಲಯತ್- ಎಂ.ಕೆ. ಬಿದ್ದಪ್ಪ ಜೂನಿಯರ್ ಕಂಪೋಸಿಟರ್, ಎ.ಎಂ. ಚರ್ಮಣ್ಣ ಸೀನಿಯರ್ ಕಂಪೋಸಿಟರ್, ಕೆ.ಬಿ. ಕಾಳಪ್ಪ-ಮೇನೇಜರ್,

ಟಿ.ಎಸ್. ಪೂಣಚ್ಚ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮೇನೇಜರ್, ಪಿ.ಟಿ. ಬೋಪಯ್ಯ ಪ್ರಿಂಟರ್, ಎ.ಟಿ. ಬೋಪಯ್ಯ ಕಂಪೋಸಿಟರ್, ಬಿ.ಜಿ. ಸೋಮಯ್ಯ ಎಟೆಂಡರ್ ಪಿಂಞ, ಡಿ.ಆರ್. ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಪ್ರಿಂಟರ್ ಆಯಿತ್ ನಯಿಚವಾಯಿತಿಂಜತ್, ಇಯಂಡ ಸೇವೆನ ದಾರೂ ಮರ್‌ಪಕ್ಕಾಗ.

ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್‌ನ ಮೆಚ್ಚ್‌ನ ರಾ||ಬ|| ಕೋಡಿರ ಟಿ. ಉತ್ತಪ್ಪ ಇನ್ನನೆಣ್ಣಿತ್ :

"1921ನೇ ಇಸವಿ ಕೊಡಗ್‌ರ ಜನ ಜೀವನತ್ ಪೆರ್ಟ್ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾಲ. ಅದೇ ಕಾಲ "ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್" ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಚಿ ಇದೇ ಕಾಲ. "ಕೊಡವ ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ"ರ ಸ್ಥಾಪನೆಯೂ ಆಚಿ. ಈ ಕಾಲತೇ ಕೊಡಗ್‌ರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಯಂಡುಳ್ಳಯಿಂಡ ಪರಿಚಯ, ಅಯಿಂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರೇಮದುಂಬ್‌ನ ಲೇಖನತ್‌ನ ಪ್ರಕಟಪಡ್‌ತುವಕ್ಕಾಯಿತ್" ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ"ಯೂ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಚಿ.

"ಈ ಮೂಂದ್ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಪೆರ್ಟ್ ಬಲ್‌ಂಜನೆ ನೈಚಿತ್. ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆ ಆಡಂಬರ ಇಲ್ಲತ ಸಾದಾ ಪತ್ರಿಕೆ. ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಪೆರ್ಟ್‌ಚಾಯಿಲ್ ಪ್ರತೀವಾರ ಪೊರ ಬಂದಂಡುಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳ್ಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟತ್‌ರ ಪತ್ರಿಕೆರ ಪೈಕಿ, ಇದ್ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪತ್ರಿಕೆ. ಇದ್ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯತ್‌ರ ಮೀದಬೊಪ್ಪುಕಾಟಿಯಂಡುಳ್ಳಪತ್ರಿಕೆ. ಲಾಭತ್‌ರ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲತೆ ಸೇವಾ ಭಾವನೆಲ್ ನೈಚಂಡುಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾಡ ಗುಣ ಮನತ್‌ನ ನಂಗ ಕೊಂಡಾಡಂಡು."

✳✳✳✳

ಅಧ್ಯಾಯ - 6

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮತ್‌ರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಲೇ ನಡ್‌ಂದ್ ಬಾತ್. ಓದ್‌ನದ್ ಬೊರೀ ಸಿಕ್ಸ್ತ್ ಫಾರಂ ಆಯಿ ತಿಂಜಕಲೂ ಅವು ಕೊಡವ, ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್‌ನಲ್ಲ ನಲ್ಲ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್ದಿತ್. ಇನ್ನನೆ ಅವು ಎಳ್ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ಅಂದಾಜ್ 40 ಇಕ್ಕೊಂದ್ ನಾಡಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದತ್ ನಾನ್ ಅರ್‌ಂಜಿ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕ್‌ದಲುಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕತ್‌ರ ಕ್‌ರ್ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿತಪ್ಪಿ.

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ಎಳ್ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ಈ ರೀತಿ ಉಂಡ್:

1. ಪತ್ರಾವಳಿ - ಇದ್ ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕ್‌ಲುಳ್ಳ ಪತ್ರ ಸಂಕಲನ - 1950
2. ಕುಸುಮಚಯ - ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ - 1950
3. ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ - ಪಾಕೆಟ್ ಸೈಜ್‌ರ ಕನ್ನಡ ಕವನ ಸಂಕಲನ - 1-3-1951
4. ಪಂಚಾಮೃತ - ಕನ್ನಡ ಪತ್ರ ಸಂಕಲನ - 1953
5. ತುಂತುರು - ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ - 1952
6. ಮಾನವ - ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ - 1953
7. ಪ್ರೇಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ -ಕನ್ನಡ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ - 26-1-1957
8. ಅಮೃತ - ಕನ್ನಡ ಸುಭಾಷಿತ, ದಿನಚರಿ ಮಾದರಿಲ್ - 1-1-1957
9. ಅಂತಃಕಿರಣ - ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ
10. ಕನ್ನಿಕಾವೇರಿ - ಕನ್ನಡ ಕಾದಂಬರಿ - 1960
11. ಪರಿಮಳ ಪರಾಗ - ಕನ್ನಡ ಸುಭಾಷಿತ ಸಂಗ್ರಹ
12. ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕೊಡವರು-ಕೊಡವ, ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಗ್ರಂಥ 1-3-1962
13. ಅಂತರ್ದರ್ಶನ - ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಜೆ.ಕೆ. ಅಯಿಂಡ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಕನ್ನಡ 1976
14. ಕೊಡವರು, ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ-ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಶೃತಿ - 1981
15. ಜೀವನ ದರ್ಶನ
16. ಓಂಕಾರ - ಕನ್ನಡ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ (ತತ್ವದರ್ಶನ ಪ್ರಧಾನ) - 1973
17. ಧರ್ಮದೀಪ - ದೇವ-ಧರ್ಮ-ಜೀವನಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕ

ತಲಕಾವೇರಿಲ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಗಣಪತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ತೀತರಮಾಡ ಲಾಜವಂತಿ ಗಣಪತಿ, ಇಸವಿ 1986ಲ್ ಎಡ್‌ತದ್.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಗಣಪತಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ತೀತರಮಾಡ ಲಾಜ್ ಗಣಪತಿ ಪಿಂಞ ಗಣಪತಿ 1994ರ ಫೋಟೋ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ.ಜೆ ಪುತ್ತರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ ಕೊಡವ ಉಡ್‌ಪುಲ್ ಪೊರಟ್‌ತಿಂಜಂದ್ ಎಡ್‌ತ ಫೋಟೋ.

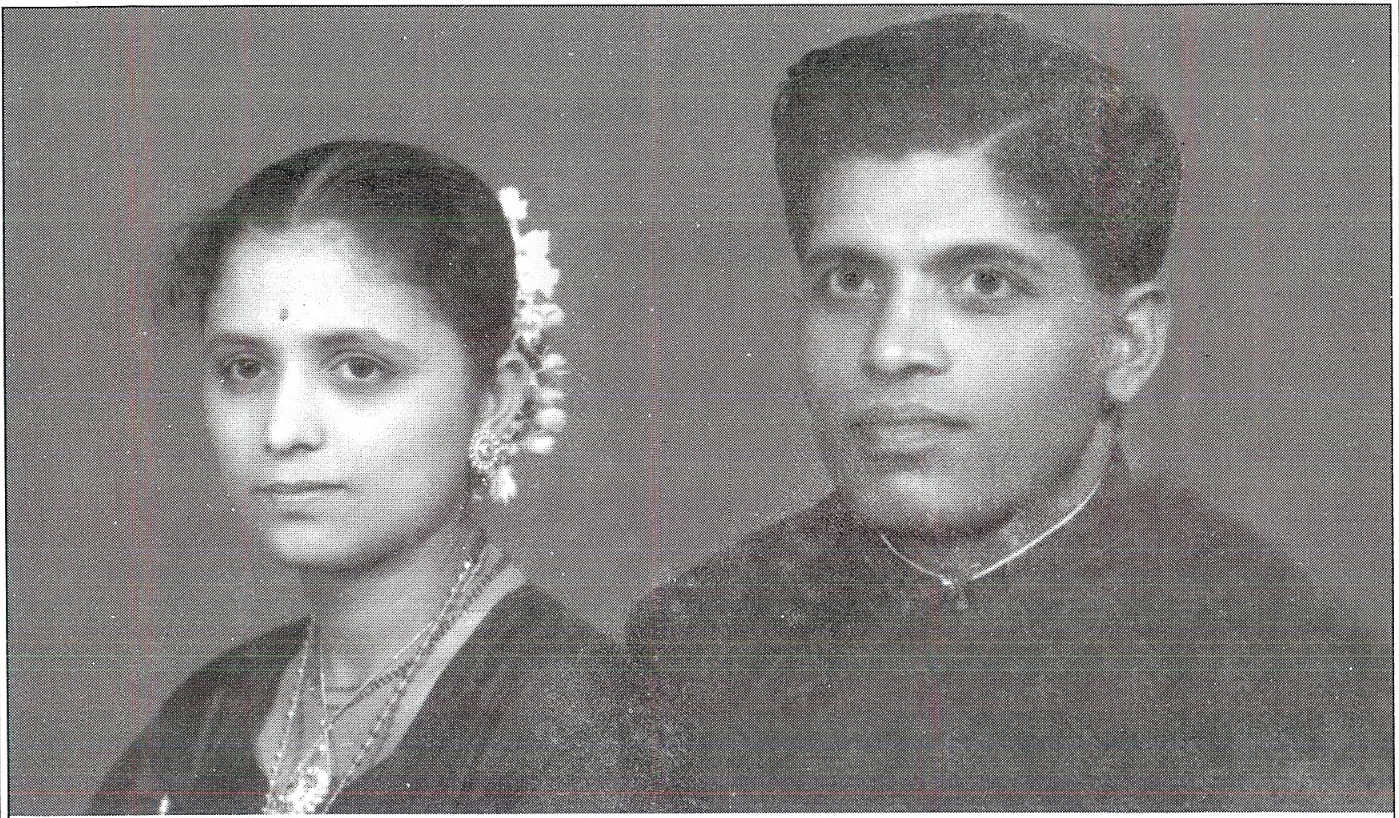

16-5-1958ಲ್ ಮಂಗಲಾಯಿತ್ 4 ತಿಂಗತ್ ಎಡ್‌ತದ್. ಶ್ರೀಮತಿ/ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ

ಶ್ರೀ/ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ. ಕೊಡವ ಉಡ್‌ಪುಲ್ ಇಸವಿ 1967-68.

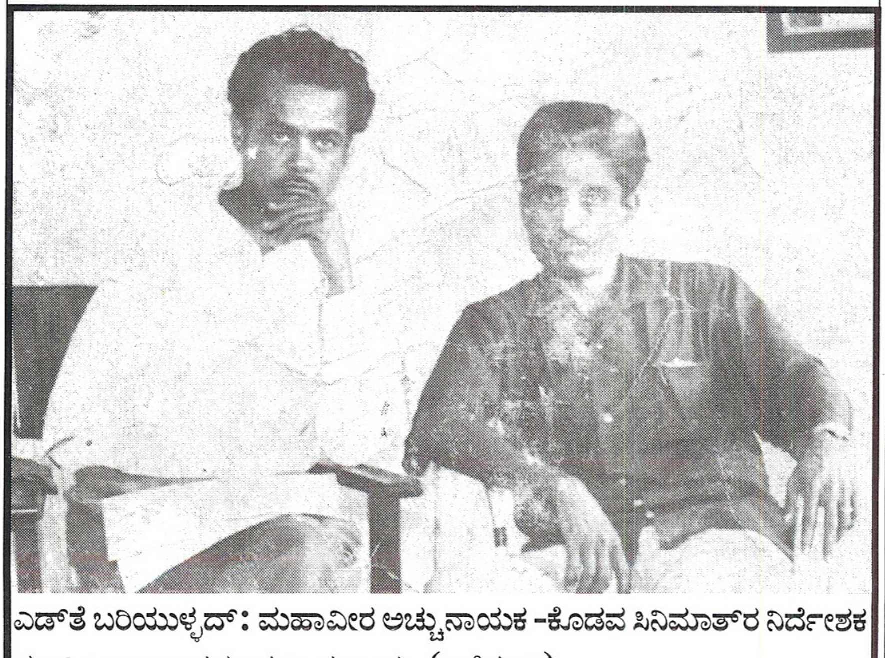

ಎಡ್‌ತೆ ಬರಿಯುಳ್ಳದ್: ಮಹಾವೀರ ಅಚ್ಚುನಾಯಕ -ಕೊಡವ ಸಿನಿಮಾತ್‌ರ ನಿರ್ದೇಶಕ
ಈಶ್ ಪಿಂಞ ಬಾಚಮಾಡ ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ (ಕಾಕೆಮಾನಿ)

18. ಸತ್ಯಶೋಧನೆ - ಧರ್ಮ, ವಿಜ್ಞಾನತ್'ರ ಮೀದೆ ವಿಮರ್ಶೆ'ರ ಗ್ರಂಥ - 1974

19. ಕೊಡವರು - ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ

20. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ

21. ಕೊಡಗಿನ ಕಥೆ - ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮತ್ ಕೊಡಗ್'ರ ಚಿತ್ರಣ - 1965

22. ಬಿಡುಗಡೆ - 32 ಕನ್ನಡ ಕಥೆರ ಸಂಕಲನ - 1981

23. ಕಾವೇರಿ - ಕನ್ನಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಟಕ - 1974

24. ಸ್ಮರಣಯಾತ್ರೆ - ಸೃಜನ ಶೀಲ ಲೇಖನತ್'ರ ಕೃತಿ - 1988

25. ನಕಲಿ ನಾರಾಯಣ - ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ಮಾನವಂಡ ಊರ್ಧ್ವ ಮುಖ ಚಿತ್ರಣ - 1990

26. ನಂಗಕೊಡವ - ಕೊಡವ, ಕೊಡವ ತನಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥ -28-10-1973

27. ಕುತ್'ಂಬೊಳ್'ಚ - ಕೊಡವ ಗ್ರಂಥ

28. ಜಾನ್ ಕೊಡವ - ಕೊಡವಡ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಕೈಪಿಡಿ - 15-8-1981

29. ಎ ರೆವರೆಂಟ್ ಅಪ್ರೋಚ್ ಟು ಲೈಫ್

30. ಕೊಡವಾಸ್ - ಎ ಕಾಂಪ್ರಿಹೆನ್ಸಿವ್ ಸ್ಟಡಿ

31. ಫ್ರಾಗ್'ರೆಂಟ್ ಪೆಟಲ್ಸ್

32. ದಿ ಫೇಕ್ ಮೆಸ್ಸಿಯಾ

33. ದಿ ಇಟರ್'ನಲ್ ಕ್ರೈಸ್ಟ್

35. ಕೊಡವಾಸ್ - ದೇರ್ ಕಲ್ಚರ್ ಆಂಡ್ ಕಸ್ಟಮ್ಸ್

36. ಕೊಡವ - ಒರ್'ಚಿತ್ರಕಥೆ -ಕೊಡವ & ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಚಿತ್ರರೂಪಕ - 1-1-1985

37. ಕೊಡವತಿ

38. ಸಾಹಿತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಓದುಗ - ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪುಸ್ತಕ

❖ ❖ ❖ ❖

ಇದತ್ 1982 ಲ್ "ಕೊಡವರು-ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯ" ಪಿಂಞ "ಮಾನವ" ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಪುಸ್ತಕಕ್ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಕ್‌ಟ್ಟಿತ್. 20 ಕಾಲಕ್ಕಿಂಜಿ ಜಾಸ್ತಿ ಪತ್ರಿಕಾರಂಗತ್ ಸೇವೆ ಮಾಡ್‌ನಾಂಗಾಯಿತ್ "ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಕ್‌ಟ್ಟಿತ್. "ಸತ್ಯಶೋಧನೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕೃತಿಕ್ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರತ್‌ರ ಇನಾಂಕ್‌ಟ್ಟಿತ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಸುರೂವತಕೃತಿ - "ಪತ್ರಾವಳಿ" ಎಣ್ಣುವ ವಿಶಿಷ್ಟವಾನ ಪತ್ರ ಸಂಕಲನ ಪುಸ್ತಕ. ಸುರೂವತ ಕವನ ಸಂಕಲನ "ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ". ಇನ್ನನೆ ಇವು ಒಂದೊಂದಾಯಿತ್ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪ್ರಬಂಧ, ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯತ್‌ನ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿಯಂಡೇ ಪೋಚಿ. ಇಯಂಡ Fragrant Petals ಎಣ್ಣುವದೇ ಅಯಿಂಡೆ ಕಡೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತೀಂದ್ ಅಯಿಂಡ ಮೋವ ಲಾಜವಂತಿ ಎಣ್ಣುವ. ಕೊಡವಡ ಆಚಾರ ಪದ್ಧತಿರ ಪುಸ್ತಕಕ್ 'ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ' ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ.

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಬದ್‌ಕಾಯಿತಿಂಜತ್, ಅನ್ನನೆ ಅಯಿಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯಮಯ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗತ್‌ರ ಕುಟುಂಬತ್ ದೇವಯ್ಯ ದಂಪತಿಯಡ ಪೆರಿಯ ಮೋಂವನಾಯಿತಿಂಜ ಇಯಂಗಕ್ ಅಪ್ಪಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜೀವನ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಾಂದೆಣ್ಣಲು.

ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ ನಾಯಿತಿಂಜಂಡೇ ಬೋರೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟತ್‌ರ ಪತ್ರಿಕೆಲೂ ಲೇಖನ ಎಳ್‌ದಿಯಂಡಿಂಜತ್. 1972ಲಿಂಜಿ ಅಯಿಂಡ ತಡಿರ ಆರೋಗ್ಯ ಕಮ್ಮಿಯಾಯಂಡ್ ಬಂದಾನಕೊಂಡ್ ಪತ್ರಿಕೆರ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ಕಾಳಪ್ಪಂಗ್ ವಹಿಸಿರ್‌ತ್.

ಗಣಪತಿ ಸಾಹಿತಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರನೂ ಆಯಿತಿಂಜಿತ್. ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಕಾರನೂ, ಗಾಂಧಿರ ಅನುಯಾಯಿಯೂ ಆಯಿತಿಂಜ ಇವು, ತಾಂಡ 20ನೇ ಬಯತ್‌ಲೇ ಕೊಡಗರ "ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಿಲ್ಲಾ

ಸಮಿತಿ"ರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಯಿತಿಂಜತ್. 1942ಲ್ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಕ್ ಕೂಡಿತ್ ಚೆನ್ನ ಕಾಲ ಜೈಲ್‌ಲ್ ಇಂಜಿತ್‌ಬಾತ್. ಬಂದದೇ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಯಂಡ್ ನೇಮತೂ ನಿಷ್ಠೆಲೂ ಪತ್ರಿಕೆನ ನಡ್‌ತಿಯಂಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿನ ರಚನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಮಿಂಞ ಮಿಂಞಕ್ ಪೋಚಿ. ಎಳ್ದನ ಪುಸ್ತಕ ಮಾರಾಟ ಆಯಿಲೇಂದ್ ಕೊರಗಿಯಂಡ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ನವೂ ಅಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್‌ಟ್ಟನದು ಇಯಂಗಕ್ "ಫ್ರೀಡಮ್ ಫೈಟರ್ಸ್" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಬಾತ್. ಇಯಂಡ "ಸತ್ಯಶೋಧನೆ" ಗ್ರಂಥತ್‌ನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡ್‌ನ ಡಾ|| ಆರ್.ಆರ್. ದಿವಾಕರ್, ಡಾ||ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ - ಇಂತಾ ಒರ್ ಧರ್ಮ ಪಿಂಞ ವಿಜ್ಞಾನತ್‌ನ ತೂಕಿತ್ ನೋಟಿಯಂಡ್ ಎಳ್ದನ ಗ್ರಂಥತ್‌ನ ನಂಗ ಇದೇ ಸುರೂ ಕುರಿ ಕಂಡಿಯೇ"ಂದ್ ಹೊಗಳಿತ್. ಇಯಂಡ "ಕಾವೇರಿ" ಎಣ್ಣುವ ಕನ್ನಡ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕತ್‌ನ ಡಾ||ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್ ಎಣ್ಣುವ ಮಹಾನ್ ಸಾಹಿತಿ, ತಾತ್ವಿಕ ಭಾವಾ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಪಡ್‌ಂದಂತ ಕೃತೀಂದ್ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿತ್. ಇಯಂಡ "ಧರ್ಮದರ್ಶನ" ಎಣ್ಣುವ ಕೃತಿಲ್ ಜನಡ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಶ್ವಾಸ, ಧರ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆಂಜಿ ದೂರನಿಂದಿತ್. "ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಣ್ಣುವದ್ ಅನುಕರಣೆ ಅಲ್ಲ, ಬೌದ್ಧಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಿತ್ ರಚನೆಯಾನ ಕೃತಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ"ಂದೆಣ್ಣಿತ್.

"ಓಂಕಾರ್" ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ತತ್ವದರ್ಶನ ಮಾಡಿತಪ್ಪಂತದಾಯಿತುಂಡ್. ಅಮೃತ, ಸತ್ಯಶೋಧನೆ, ಕೊಡವತಿ-ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದ್‌ನಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿಂಜಿ ಸಾಹಿತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಯಿತಿ ರಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ತತ್ವತ್‌ನ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವದ್ ಕಾಂಬ.

ಗಣಪತಿ ಒನ್ನಾಂದೂ ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿಕ್, ಹಿಂದೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ ವಿರೋಧ ಕಾಟ್‌ನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ ಆಚೇಂಗಿ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭತ್ ಮೂಢನಂಬಿಕೆನೇ ಜನ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವಕ ತಾನ್ ಚೆನ್ನ ವಿರೋಧಿರನೆಕೆ ನಡ್‌ಂದವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬಪ್ಪಯಿಂಜತ್. ಅಪ್ಪೊ ದೇವಯ್ಯ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಕೊಡವನಾಯಿ ತಿಂಜತ್. ಗೃಹಸ್ಥಾಶ್ರಮತ್‌ನ ನೇಮತೂ ನಿಷ್ಠೆಲೂ ನಡ್‌ತ್‌ನವನಾ ಯಿತಿಂಜತ್. ಪ್ರತೀ ಕಾಲ ದುರ್ಗಾ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿತ್ ದಾನಧರ್ಮ ಮಾಡುವ

ಇಂಜತ್. ಪಟ್ಟಮ ಜಾತಿ ಶ್ರೇಷ್ಟವಾನದ್ - ಎಣ್ಣುವ ಒರೇ ಕಾರಣಕ್ ದೇವಯ್ಯ, ಚೆರಿಯ ಪಟ್ಟಮಕ್ಕ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ತಿಂಜಕ ಅಯಿಂಡ ಕಾಲ್ ಪುಡ್‌ಚಿತ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್! ತಾಂಡ ಮೋಂವೊ ಗಣಪತಿಕೂ ಪಟ್ಟ ಮಕ್ಕಡ ಕಾಲ್ ಪುಡಿಪಕ್ ಅವು ಎಣ್ಣುವ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅಪ್ಪಂಡ ನಂಬಿಕೆನ ಗಣಪತಿ ಒತ್ತವ ಇಂಜಿಲೆ. ಭಕ್ತಿ ವಿಪರೀತ ಆಯಿಟಕ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಜನಡಲ್ಲಿ ಎದ್ದ್‌ಕಾಂಬ!

ಗಣಪತಿಕ್ ದುಂಬ ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಂಜತ್. ಬದ್‌ಕ್‌ಲ್ ಆಳವಾನ ಅನುಭವ ಇಂಜತ್. ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಯಿತಿಂಜತ್ ಬಲ್ಯತಕ್ಕ್‌ಕಾರನೂ ಅಲ್ಲ, ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಮೌನಕಾರನೂ ಅಲ್ಲ. ತೀವ್ರ ಸಂವೇಧನೆ ಇಂಜತ್. ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ಧೋರಣೆಯೂ ಇಂಜಾನ ಕೊಂಡ್ ಅಯಿಂಡ ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕತ್ ಕಾವ್ಯಮಯ ಗದ್ಯಶೈಲಿನ ಕಾಂಗಲು. ನಲ್ಲ ರೀತಿಲ್ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂವೊ ಎದ್‌ರೀತಿಲ್ ನಲ್ಲೋರ್ ಕೃತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಲೂಂದೆಣ್ಣವಾಂಗ್ "ಸ್ಮರಣಯಾತ್ರೆ" ಎಣ್ಣುವ ಗ್ರಂಥವೇ ಸಾಕ್ಷಿ - ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾನ್ ಡಾ. ಹಂ.ಪಾ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ ಈ ಕೃತಿನ ಓದಿತ್ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಟಿತ್.

ಇಯಂಡ "ಓಂಕಾರ" ಎಣ್ಣುವ ಕೃತಿಲ್- "ಸರ್ವ ವೇದತ್ ಓಂಕಾರವೇ ಪರಮಾತ್ಮಂಡ ಸ್ವರೂಪ. ಇರ್‌ಟಂಜಿ ಬೊಪ್ಪುಕ್, ಬ್ರಹ್ಮೋಪಾಸನೆರ ಮಹತ್ವ, ಬಕ್‌ಕ್‌ರ ಕಡೇಕಾಲತ್ ಅಮೃತತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಯೋಗ, ಓಂಕಾರವೇ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ರ ಸೃಷ್ಟಿಕ್ ಮೂಲಾಧಾರ"ಂದೆಣ್ಣಿತ್. "ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ" ಎಣ್ಣುವದೇ ಇದಂಡ ಸಾರಾಂಶ. ಇದತ್ ಒಟ್ಟು 50 ಕವನ ಉಂಡ್. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಆತ್ಮ ತತ್ವಕ್ ಕೂಡ್‌ನದ್. ಜೀವ, ಜೀವನ, ದೈವ, ಸೃಷ್ಟಿ- ಇದಂಡ ತತ್ವತ್‌ನ ಆಳವಾಯಿತ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿತ್ ಈ ಗ್ರಂಥತ್‌ನ ಎಳ್‌ದಿತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಇದ್ ಸಾಮಾನ್ಯಜನಕ್ ಅರ್ಥಆಪ ಇಂಜಿಲೆ.

"ಪರಿಮಳ ಪರಾಗ" ಎಣ್ಣುವದ್ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿತಿಂಜಂತ ಅಮೃತ ವಚನ. ಇದತ್ ಓರೋರ ಸಂದೇಶ ಇನ್ನನುಂಡ್

a ಆತ್ಮಕ್ ಭಗವಂತ ಕೊಡ್‌ಪ ದೈವೀಕಕೂಳ್ ಎಣ್ಣಕ - ಕಷ್ಟ.

b. ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಎಣ್ಣುವದ್ ಒರ್ ಆದರ್ಶ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

c. ಶೀಲ ಎಣ್ಣುವದ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕ್ ರಾಜರಸ್ತೆ, ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ ಅಡಿಪಾಯ, ಸಂತೋಷ-ಸಾಂತಿ ನೆಲೆನಿಂದ ಮನೆ.

d. ಪ್ರಪಂಚ-ಎಣ್ಣುವದ್ ತೊರ್ಂದ್ ಬೆಚ್ಚೋರ್ ಬಲ್ಯ ಗ್ರಂಥ. ಅದ್‌ನ ಓದುವಕ್ ಗೊತ್ತಿಂಜವಂಗ್ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಜ್ಞಾನಕ್ಟ್ಟುವ.

f. ದೇವ ಎಣ್ಣುವದ್ ಬೊಳ್‌ಚತ್‌ರ ಬೊಪ್ಪು ಇಂಜನ್ನೆಕೆ, ಅದತೇ ನಂಗ ಲೋಕತ್‌ನ ನೋಟಲು.

"ತುಂತುರು" ಎಣ್ಣುವದ್ ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ. ಕಥಾಸಂಕಲನ. ಇದತ್ ತುಂತುರು, ದೇವ ವಿರೋಧಿ, ಆರು ಅಡಿ, ಮುಗಿಯದ ಅಕ್ಕಿ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ನೀಲು, ಸಹೋದರರು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಜೇಬುನ್ನೀಸಾ, ನವಿಲು ನರೋತ್ತಮ, ತಾಯಿ-ಎಣ್ಣುವಂತ 12 ಕಥೆಉಂಡ್. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆನ ಓದುವಕ್ ಒರ್ ತರ ಕುಸಿಯೂ ಆಪ.

1965ಲ್ ಪ್ರಟ ಆನ "ಕೊಡಗಿನ ಕಥೆ" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ ಸಮ್ಮಂಧಪಟ್ಟ ಕೃತಿ. ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮತ್‌ನ ಆಧಾರವಾಯಿತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ನಡ್‌ಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡ್‌ನ ಕೃತಿ. 1857ಲ್ ನಡ್‌ಂದ ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ, 1885ಲಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ರ ಸ್ಥಾಪನೆ, 1942ಂಡ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿ, 1947ಲಾನ ಭಾರತ-ಪಾಕಿಸ್ಥಾನತ್‌ರ ವಿಭಜನೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಸುರುವಾಪಕ್ ಮಿಂಞ ಕೊಡಗ್‌ರ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನಲೆ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಉದ್‌ಚಿ ಬಂದ ರೀತಿ, 1929ಲಾನ ಇಡೀ ದೇಶತ್ ನಡಂದ "ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ" - ಇನ್ನನೆ ತರಾವರಿ ವಿಷ್ಯ ಘಟನೆನ ಬಣ್ಣ ಕೆಟ್ಟಿತ್ ಎಳ್ದ್‌ನ ಕೃತಿ ಇದ್.

ಈ ಪುಸ್ತಕತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಕಳ್ಳ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಕೇ ಕಯ್ಯಾಂದ್ ಪಿಕೆಟಿಂಗ್ ನಡ್‌ಂದದ್, ಕೈಲ್‌ಪೊಳ್ದ್ ನಮ್ಮೆಕ್ ಕಳ್ಳ್ ಕೂಟತೇ ಜನ ನಮ್ಮೆನ ನಡ್‌ತ್‌ನ ಕಥೆ, ಕೋಳೆರ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ - ಎಣ್ಣುವಯಿಂಡಮೋವ ಕಾವೇರಿ, ತನ್ನ

ಚಳುವಳಿ-ಪಿಕೆಟಿಂಗ್‌ಲ್ ಕೂಟಿಯುಂಡಿತಿಲ್ಲೇಂದೆಣ್ಣುವ ವ್ಯಸನತ್ ಆತ್ಮಾಹುತಿ ಮಾಡಿಯುಂಡ ಕಥೆ ಕೂಡ ಉಂಡ್.

ಇದೇ ತರ "ಕೊಡವ ಚಿತ್ರಕಥೆ" ಎಣ್ಣುವ ಕೊಡವಡ ಆಚಾರ-ಪದ್ಧತಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯತ್‌ನ ಚಿತ್ರ ಸಮೇತ ಚುಟುಕಾಯಿತ್ ಗಣಪತಿ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಲೂ ಎಳ್ದ್‌ನಾನ ಮಡಿಕೇರಿರ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಕಾರ "ಕೊಡವ ಚಂದೂಕ" ಎಣ್ಣುವ ಪೆದತ್ **15-4-2000** ಇಸವಿಲ್ ಪುನಃ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತಿತ್. ಇದತ್ ಕೊಡವಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಚಿತ್ರ ಸಮೇತ ಚುಟುಕಾಯಿತ್ ಎಣ್ಣಿತ್. ಸಾಧಾರಣವಾಯಿತ್ ಇವು ಎಳ್ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ - ಮಡಿಕೇರಿರ ಕೊಡಗು ಕಂಪೆನಿರ ಮೂಲಕ, ಇಯಂಡ ತಮ್ಮಣ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯಂಡ ಮಡಿಕೇರಿ ಲಿಂಜ ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಾನ "ಮಿತ್ರಕುಟೀರ"ತಿಂಜ ಮಡಿಕೇರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ರಸ್ತೆಲಿಂಜ ಇಯಂಡದೇ ಆನ ಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಂಜಿ ಪೊರಬುದ್ದದೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಇದಂಡ ಕೂಟಕ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ರ ಐ.ಬಿ.ಹೆಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಕಾರಳೂ "ಕೊಡವರು-ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿಗಳು" ಎಣ್ಣುವೋರ್ ಚೆರಿಯ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ **1981**ಲ್ ಚಿತ್ರ ಸಮೇತ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತಿತಿಂಜದೂ ಒರ್ ವಿಶೇಷಾಂದೆಣ್ಣಲು. ಈ ಚೆರಿಯ ಪುಸ್ತಕತ್ ಕೊಡವ ಪದ್ಧತಿನ ಚುರುಕಿತ್ ಎಳ್ದಿತ್.

ಇದೇ ತರ "ನಂಗ ಕೊಡವ" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್ ಕೊಡವಡ ವರ್ಣಪದ್ಧತಿ, ಕೊಡವ ನಡಂದ್ ಬಂದ ಬಟ್ಟೆ, **150** ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯತ ಕೊಡಗ್‌ರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಕೊಡವಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆರ ವಿವರ, ಬೋರೆ ಬೋರೆ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಕೀರ್ತಿ ಎಡ್‌ತ ಕೊಡವ, ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ಒಳನೋಟ-ಎಣ್ಣುವ ವಿಷಯತ್ ಅದೆಚ್ಚಕೋ ಜನಡ ವಿಷಯ, ಚರಿತ್ರೆ ಜನಜೀವನತ್‌ನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿತ್.

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿರ ಒರ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ-ಪ್ರೇಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ - ಎಣ್ಣುವ ಕೃತಿ. ಸಮಾಜತ್ ಪಣತ್‌ರ ವ್ಯಾಮೋಹ ಎಚ್ಚಕುಂಡ್, ಅದ್ ಮನುಷ್ಯನ ಎಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತ್‌ಚಿಡುವ, ಬಡತನವೂ ಆದರ್ಶಜೀವನ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡಾ, ವಿದ್ಯೆ ಪಡ್‌ಚವೆಲ್ಲಾ ಸುಸಂಸ್ಕೃತಂಗಳಾ, ಆಣ್-ಪೊಣ್ಣ್‌ರ ಜನ್ಮ ಬೋರೀ ಲೌಕಿಕ

ಸುಖ ಪಡುವಕಾ-ಎಣ್ಣುವ ವಿಷಯತ್ ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮ-ಕಾಮ ಎಣ್ಣುವಾಂಡ ಫಲತ್‌ರ ರೂಪತ್‌ರ ಚಿತ್ರಣ ಈ ಕಾದಂಬರಿಲುಂಡ್.

ಇಯುಂಡ ಇಂಞೋರ್ ಚೆರಿಯು ಕೊಡವ ಪುಸ್ತಕ "ಜಾನ್ ಕೊಡವೊ". ದಾರ್‌ಕ್ ಕೊಡವಡ ಆಚಾರ, ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯತ್‌ರ ಮೀದ ವಿಶ್ವಾಸವುಂಡೋ, ದಾರ್‌ಕ್ 'ನಂಗ ಈ ಮಣ್ಣ್‌ರ ಕುಂಞಿಯ' ಎಣ್ಣುವ ಅಭಿಮಾನ ಉಂಡೋ-ಅವು ಮಾತ್ರ " ಜಾನ್ ಕೊಡವೊ" ಎಣ್ಣುವದ್ ಗಣಪತಿರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇಂದ್ ಬಂದಿತುಳ್ಳ ಆಪತ್ತ್, ಕುತ್ತ್, ಅನಾಚಾರ - ಕೊಡವಕ್ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಕೊಡಗ್‌ರ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯಕೂ ಬಂದಂತ ಕಂಟಕ - ಎಣ್ಣಿಯುಂಡ್ ಅವು ನಂಗಳ ಎಚ್ಚರ ಪಡ್‌ತುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತ್. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿ ತಾಂಡ ವಿಷಯತ್ ತಾನ್ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣಿತ್:

"ನನ್ನ ದಾರೇಂಗಿ ಜಾತೀಯವಾದಿ-ಎಣ್ಣಿಯುಂಡ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ನಕ ಅದ್ ತಪ್ಪಾಪ. ನಾನ್ ಜಾತಿವಾದಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಪಕ್ಷವಾದಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಕೀರ್ತಿ, ಪೆದ ಅಧಿಕಾರತ್‌ರ ಆಸೆ ಬೆಚ್ಚವನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಂವೊ ಮೇಲ್, ಇಂವೊ ಕೀಳ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣುವವನೂ ಅಲ್ಲ. ಕೊಡವಡ ಪರಂಪರೆಲುಳ್ಳ ನಲ್ಲರಿಕೆ ಉಳಿಯುಂಡೂಂ ದೆಣ್ಣುವ ಆಸೆ ನಾಡದ್. ಕೊಡವನಾಯಿತ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಪಿಂಞ ಕೊಡವನಾಯಿತೇ ನಡ್‌ಕಂಡು. ಇಂದ್ ತಾಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆನ ಕಳಂದಂಡಿತ್. ಇದ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ನಷ್ಟ. ಕೊಡಗ್ ಪೊರ್‌ಮೆತ ಜನಡ ಆಕ್ರಮಣಕ್ ಒಳಗಾಯಿತ್. ಇದ್ ಬಲ್ಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಷ್ಟ. ಕೊಡಗ್ ಇಂದ್ 'ಪತ್ತಾಂಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಪನ್ನಂದ್' ಎಣ್ಣುವಲ್ಲಿಕ್ ಎತ್ತಿ ಪೋಯಿತ್. ಇದ್ ನೈತಿಕ ನಷ್ಟ. ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕಿಂಜಿ ಸಮಾಜ ಬಲ್ಯದ್, ಸಮಾಜಕ್ಕಿಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಲ್ಯದ್. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯುಂಡುವೇಂಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ನಂಗಕಿರಂಡು. ಇದ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಕಳ್‌ಂದಂಡಕ ಕೊಡವಡ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ ಧಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪ. ಕೊಡವಡ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ. ಬೆಂದುತಕ್ಕಾರ, ಧಾರಾಳ ಮನಸ್ಸ್, ಜಾತಿಮತ ಮೀರ್‌ನ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸ್ನೇಹಪರಂಪರೆ-ಇದೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಯುಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವದೇ ನಾಡ ಆಸೆ. ಇದೇ ನಾಗರೀಕ ಕೊಡವಡ ಆಸೇಂದೂ ಗೇನ ಮಾಡುವಿ."

ಅಧ್ಯಾಯ - 7

ಕೊಡಗ್ ಕೊಡವಡ ವಿಚಾರವಾಯಿತ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ.ಗ. ಅಯಿಂಗಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂತ ಇಂಜತ್‌ಇಂದ್ ಚೆನ್ನ ನೋಟನ:

1834ಲ್ ಕೊಡಗಲ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಡ ಆಡಳಿತ ಸುರುವಾಚಿ. ಕೊಡವಳ ಮೆಚ್ಚ್ಯೆಯುಂಡ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಳೂ, ಅಯಿನ ಮೆಚ್ಚ್ಯೆಯುಂಡ್ ನಂಗಡ ಜನಳೂ ನಡ್‌ಂದತ್. ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ ಬಪ್ಪಕ್ ಒಂದನೇ ಕಾರಣ- ನಂಗ ಕೊಡವಳೇ! ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನಂಗ್ ವಿರೋಧ ಆಯಿತೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರಳ ತೆಕ್ಕಿತ್ ನಡ್‌ಂದಾಂಗೂ, ಕೊಡವಡ ಧೈರ್ಯ, ಶೌರ್ಯ, ಸಾಹಸ ಕಂಡಿತೂ ಅವು, ನಂಗಕ್ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿ ಪುಡಿಪಕ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲತೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತಾತ್.

ಈ ರಿಯಾಯಿತಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ಕಾರ ತರಂಡೂಂದೇ ಇಂಜಿಲೆ. ಭೂಮಿಯೇ ಇಲ್ಲತ ಕೊಡವನೂ ತೋಕ್‌ಕತ್ತಿ ಬೆಚ್ಚವಕ್ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲೆ. ಕೊಡವಂಗೂ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿಕೂ ಉಳ್ಳ ಸಮ್ಮಂಧ ಅಂವೊ ಪುಟ್ಟುವಕಲೇ ಕೂಡೆ ಬಂದದ್. ಕೊಡವಂಡ ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಿಕ ಉಡ್‌ಪು ತೊಡ್‌ಪುಲ್, ನಮ್ಮೆ ನಾಳ್‌ಲ್, ಮಂದ್ ಮಾನಿಲ್, ಚಾವು ಮಂಗಲತ್ ತೋಕ್ ಕತ್ತಿರ ಬಳಕೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒರ್‌ತರತ್ ಜೊತೆ ಜೊತೆಲೇ ಬಪ್ಪ. ನಂಗಡಲ್ಲಿ ಚತ್ತಕ ತೋಕ್‌ನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಯುವ, ಮಂಗಲತ್ ಬಾಳೆ ಬೇಂಗುವಕ ಒಡಿಕತ್ತಿರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಯವ. ಚಾವು ಪೊರ್‌ಪಕ ಚಟ್ಟತ್ ಕುರ್ಚಿರ ಬರಿಲ್ ತೋಕ್ ಇರಂಡು. ಮುಹೂರ್ತಕ್ ಅಳ್‌ಪಕ ಮಂಗಲಕಾರಂಗ್ ಪೀಚೆಕತ್ತಿ, ಒಡಿಕತ್ತಿ ಕೂಡೇ ಇರಂಡು ತೋಕ್ ಕತ್ತಿ ಪುಡಿಪದ್ ಪ್ರತೀಯೋರ್ ಕೊಡವಂಡ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕ್. ಅದ್‌ನ ಇಲ್ಲತೇ ಮಾಡಿಯುಂಡಕ ನಂಗಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ನಂಗಳೇ ಕಳಂದಂಡನ್ನೆಕೆ. ತೋಕ್‌ರ ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡುವದ್ ಕೊಡವಡ ಕೆಟ್ಟಚಾಲ್.

ಇಂದ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿನ ನೋಟ್‌ಚೇಂಗಿ ಬೇಚಾರಾಪ. ಜಮ್ಮ ಭೂಮಿಕ್ ಏದ್ ಒರ್ ರಿಯಾಯಿತಿ-ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲೆ. ತೋಕ್ ಕತ್ತಿರ ವಿಷಯತ್

ಅದ್‌ನ ಬಳಸಿಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ ಗೌರವ ಉಂಡೇ ಹೊರ್ತು ಅದ್‌ನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಯುವಕ್ ನೇರಾನ ಹಕ್ಕ್ ಇಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲೆ. ರೈತಂಡ ತೋಟಕ್, ಬೇಲ್‌ಕ್ ಕಡೇಕ್ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಮನೆರೊಳ್‌ಕೇ ಆನೆ, ಕಾಡ್‌ಪಂದಿ ನುಗ್ಗಿತ್ ಲೂಟಿ ಮಾಡ್‌ನಕಲೂ ಅದ್‌ನ ಕೊಲ್ಲುವನೆಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಕ್ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಪುಕಾರ್ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ಇಂದ್ ಕೊಡವಕ್ ಉಳ್ಳ ಸೌಕರ್ಯ.

ಕೊಡವ, ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಕಾರಾಂದ್ ಸರಕಾರ ನಂಗಳ ಕೊಡಿಲ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್. ಇದಂಗ್ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ಕೊಡವಳೂ ಉಂಡ್. ಇದ್‌ನ ಕೊಂಡ್ ನಂಗಡ ಜನಾಂಗಕೇ ನಷ್ಟ. ಕೊಡವ ಮಕ್ಕ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ ಅಲ್ಲತಾನಕೊಂಡ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ್ ಸುಲಭತ್ ಸೀಟ್ ಕ್‌ಟ್ಟುಲೆ. ಲಂಚ-ಡೊನೇಶನ್ ಕೊಡ್‌ತಕ ಮಾತ್ರ ಕೊಡವ ಮಕ್ಕ ಕಾಲೇಜ್‌ಕ್ ಪೋಕಲು. ಅನ್ನನೇ ನಲ್ಲನಲ್ಲ ಚಾಕ್ರಿಕ್ ಪೋಕಂಡುವೇಂಗಿಯೂ ವಿಟಮಿನ್-ಐ, ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ವಿಟಮಿನ್ ಎಂ. ಇರಂಡು (ಇನ್‌ಪ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲೇಂಗಿ ಮನಿ).

ಕೊಡವಡಚ್ಚಕ್ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯು ಬೋರೆ ಏದೇ ಜನಾಂಗತೂ ಇಲ್ಲೇಂದೆಣ್ಣಲು. ನಂಗ ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿಕಾರಾಂದ್ ಗತ್ತ್ ಕಾಟ್‌ನಕ ನಂಗಕ್ಕಿಂಜಿ ಕಮ್ಮಿತರತ್‌ಲುಳ್ಳ ಜನಾಂಗಕಾರ ನಂಗಕೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಳಾಯಿತೂ, ಮಂತ್ರಿಯುಳಾಯಿತೂ ಬಂದಿತ್ ನಂಗಳ ಆಳುವ. ನಂಗಡ ಬಾಲೆಕಾರಡಾತ್ ನಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾವಂತಂಗ, ಬುದ್ಧಿವಂತಂಗ, ಸಂಶೋಧಕಂಗ ಉಂಡ್. ಇಂತಾ ಬಾಲೆಕಾರಕ್ ಬೆಂಬಲ, ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ಪ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲಿ ಉಂಡ್? ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಕಾರ ಎಚ್ಚಕ್ ಉಂಡ್? ದಾರ್ ಇಂತಾ ಗಟ್ಟಿಗ ಮಕ್ಕಡ ಭವಿಷ್ಯತ್‌ರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಡ್‌ತವಕ್ ತಯಾರುಂಡ್? ಬಟ್ಟೆಕಾಟುವ ಮಹನೀಯಂಗ ಎಚ್ಚಕ್ ಉಂಡ್?

ಜನ ಸಂಖ್ಯೆರ ದೃಷ್ಟಿತ್ ಕೊಡವ ಏದೂ ಲೆಕ್ಕಕೇ ಇಲ್ಲತ ಜನಾಂಗ.

ಕೊಡವಡ ಸ್ಥಿತಿ ತಬ್ಬಲಿಯಳನಕೆ ಆಯಂಡಿತ್. ಸರಾಕಾರತ್‌ರ ಪುದಿ ಪುದಿಯ ಕಾನೂನ್, ಬೋರೆ ಜನಾಂಗಕಾರಕ್ ನಂಗಡ ಕಣ್ಣ್‌ದಿಕೇ ಮಾಡಿಕೊಡ್‌ಪ ಸೌಕರ್ಯ-ಸೌಲಭ್ಯತ್‌ನ ಕಾಂಬಕ, ನಂಗಕೂ ಇಂತಾ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ತರಂಡೂಂದ್ ನಂಗ ಹೋರಾಡುವಕ್ ಒಂದಾಯಿತ್ ನಿಕ್ಕಂಡು. ಆಚೇಂಗಿ ನಂಗಡಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟೇ ಇಲ್ಲೆ. ದಕ್ಷತೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲತ ಬುಡಕಟ್ಟ್ ಜನಾಂಗಕ್, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಕ್ ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಡ್‌ಪ. ಅಯಿಂಡ ಹೆಡ್ಡತನತ್‌ರ ದುರ್ಬಳಕೆನ ರಾಜ ಕಾರಣಿಯು ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಸಂಪಾದನೆನ ಬಲ್‌ಚಿ ಕೂಟಿಯುವ. ನಂಗ ಮೇಲ್ಜಾತಿಕಾರ ಮಿಟಿ ಮಿಟಿ ನೋಟಿಯಂಡ್ ಅಳ್‌ತಂಡಿಪ್ಪ. ಕೊಡವಕ್ ಕೊಡಗ್‌ಲೇ ನೆಲೆ ಇಲ್ಲತಂತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಂಡಿಪ್ಪಕ ನಂಗ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಯಿತ್ ಹೋರಾಡಂಡುವಾ-ಬೋಂಡಾ?

ಕೊಡವ-ಎಣ್ಣುವದ್ ಇಲ್ಲತೇ ಆಯಿಟಕ ನಂಗಡ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ "ಕೊಡಗ್" ಎಣ್ಣುವ ಪೆದವೇ ಇಲ್ಲತಾಯಿಪೋಪ! ಆಯಿರಗಟ್ಟಲೆ ಕಾಲತ್‌ರ ಚರಿತ್ರೆ ಕಾಲಗರ್ಬತ್‌ರೊಳ್‌ಲ್ ಪೂಂದ್‌ಪೋಪ. ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯತ್ ಬೋರೆ ಜನಾಂಗಕಾರ ದುಂಬ್‌ನಕ ಅದಂಡ ಪೆದವೇ ಬದಲಾಯಿತ್ ಪುದಿಯ ಪೆದ ಬಂದ್‌ಪೋಪ. ನಂಗಡ ಮನೆತಕ್ಕ್"ಕೊಡವತಕ್ಕ್". ಇದ್‌ನ ಕಮ್ಮಿ ತರತ್ ಕಂಡಂಡ್ ಬೋರೆ ಜನಡ ಭಾಷೆನ ನಂಗ ಜೀವನತ್ ಅಳವಡಿಕೆ ಮಾಡಿಯಂಡಕ ಸ್ವಂತ ಅವ್ವನ ಮರ್‌ಂದಿತ್ ನೆರಮನೆ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಡ ಕೂಡೆ ಒಡನಾಡಿ ಯಂಡುಳ್ಳನ್ನಕೆ ಆಯಿಪೋಪ ಪರಸೊತ್ತ್, ಪರಜನ, ಪರಭಾಷೆ, ಪರದೇಶ-ಒನ್ನಾಂದೂ ನಂಗಡ ಚೋರೆಕ್, ಗುಣಮನಕ್ ಕಡೇ ಕೆತ್ತನೆಕೂ ಒಗ್ಗಿಬಪ್ಪಲೆ. ಇದ್‌ನ ನಂಗದೂರ ಬೆಕ್ಕತೆ ಪೋಚೇಂಗಿ ನಂಗ ಒನ್ನಾಂದಲ್ಲಾ ಒನ್ನಾಂದ್ ಅಯಿಂಡ ಗುಲಾಮಂಗಳೇ ಆಯಿಪೋಪ. ನಂಗಡಾನ ನಂಗ ಕಳ್‌ಂದವಕ್ಕಾಗ, ಇಂಞೊಬ್ಬಂಡಾನ ಮಂಡೆಲ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ತೆಕ್ಕಿಯಂಡ್ ಪೋಪಕೂ ಆಗ. ನಂಗಡ ವಿಷಯತ್ ನಂಗ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಳಾಯಿತೂ, ಬೋರೆ ಜನಡ ವಿಷಯತ್ ನಂಗ ನಿರಭಿಮಾನಿಯಳಾಯಿತೂ ಇಂಜಕ ನಂಗಡ ನಡೆ, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಕ್ಷೇಮ.

ಕೊಡಗ್‌ಕ್ ಪೊರಮೆಂಜಿ ಹದ್ದ್‌ಬಸ್ತಿಲ್ಲತೆ ಜನ ಬಂದಿತ್ ದುಂಬುವಕ್ ಕಾರಣ ಎನ್ನ್? ಒಂದನೇದ್ ಕೊಡವಡ ಉದಾರತೆ. ಬಂದಯಿನೆಲ್ಲಾ ತೆಕ್ಕಿ ಕಳಪ ಬುದ್ಧಿ. ಕೊಡವಂಗ್ ಕೊಡವನ ಆಪುಲೆ. ಕೊಡವಂಡ ನಳಕಂಡತ್ತೆಂಗಿ ಕೊಡವಂಗೇ ಆಗ. ನಂಗಕ್ ನಂಗಡ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗತ್‌ರ ಮೀದ ಅಭಿಮಾನ ಕಮ್ಮಿ. ಇಂದೂ ನಂಗ-ಕೊಡವ ಪೊರದೇಶತಿಂಜ ಬಂದಿತ್ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಂದವೂಂದ್ ವಾದ ಮಾಡಿಯಂಡೇ ಉಂಡ್. ಎನ್ನಂಗ್ ಈ ವಾದ? ಕೊಡವ ಎಲ್ಲಿಂಜಿ ಬಂದ ಜನಾಂಗಕಾರ-ಎಣ್ಣುವ ವಿಷಯತ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಎನ್ನಂಗ್?

ನಂಗ ಇಂದ್, ಇಂಥಾ ದೇಶತಿಂಜಿ ಬಂದವು, ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯತಿಂಜಿ ವಲಸೆ ಬಂದವೂಂದ್ ಸಾಬೀತ್ ಮಾಡಿಯಂಡತ್ತೇಂಗಿ, ಕಾಲಾನುಕಾಲತ್ ಇತರ ಜಾತಿಯ ನಂಗಳ ಚವುಟಿತ್ ದವುತುವಂಜಿ ನಿಂಗ ಇಲ್ಲಿಯತ ಮೂಲನಿವಾಸಿಯಳಲ್ಲ, ನಿಂಗ ಪರರಾಜ್ಯತಿಂಜಿ ಬಂದವು, ನಂಗಳೇ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ ನೇರಾನ ಹಕ್ಕ್‌ದಾರ, ನಿಂಗ ಪಂಡ್ ಕಾಲತ್ ನಿಂಗಡ ಅಜ್ಜಪ್ಪಂಗ ಮುತ್ತಜ್ಜಂಗ ಬಂದ ಸೀಮೆಕೆ ಓಡಿ ಪೋಯಿಂದ್ ಓಡ್‌ಚಿಡುವಕ್ ನಂಗಡ ಸಂಶೋಧನೆಯೇ ನಂಗಕ್ ಮುಳುವಾಪ. ಇದ್‌ನ ಎಚ್ಚಕಾಳ್ ಗೇನ ಮಾಡಿಯಂಡುಂಡ್?

ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣ ಪ್ರಕಾರ ನಂಗ ಕೊಡವ. ನಂಗಡ ಸುರೂವತ ರಾಜ ಕದಂಬವಂಶತ್‌ರ ಚಂದ್ರವರ್ಮ ರಾಜ. ಅವಂಡ ಸಂತತಿಯೇ ನಂಗ. ನಂಗಡ ಇತಿಹಾಸಕ್ ಕಾವೇರಿರ ಚರಿತ್ರೆರಚ್ಚಕೇ ಕಾಲಕಯಿಂಜಿತ್. ಇದಿಚ್ಚಕ್ಕಾನ ಬೆಚ್ಚಂಡ್ ನಂಗ ಶತಶತಮಾನತಿಂಜಿ ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂದವು, ನಂಗ ಕದಂಬವಂಶತ್‌ರ ಕ್ಷತ್ರಿಯಜನ, ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಯ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿತೇ ಬದ್‌ಕುವವು. ನಂಗಡದ್ ರಾಜಮನೆತನ. ನಂಗ ಒನ್ನಾಂದೂ ಉತ್ತರ ಭಾರತತ್‌ರ ಏದೋ ಮೂಲೆಂಜ, ಅರೇಬಿಯಾತಿಂಜ, ಗ್ರೀಸ್‌ದೇಶತಿಂಜ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ಂಜ, ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನತಿಂಜ, ಕುರ್ದಿಸ್ತಾನತಿಂಜ ಬಂದವೂಂದ್ ಎಣ್ಣುವಕೇ ಆಗ. ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಜನಾಂಗವೂ ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವಕಾಲತ್‌ಂಜೇ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒರ್ ಕಾರಣಕ್ ಊರ್‌ಂಜಿ ಊರ್‌ಕ್,

ದೇಶತಿಂಜಿ ದೇಶಕ್ ವಲಸೆಪೋಯಿತ್ ನೆಲೆ ನಿಂದವೇ ಆಯಿತುಂಡ್.

ಇನ್ನನಿಪ್ಪಕ, ನಂಗ ಕೊಡವ ಕದಂಬ ರಾಜಂಗಡ ಕಾಲತ್ ಅವು ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ರಾಜ್ಯ ಕೋಶತ್‌ನ ವಶಪಡತಿಯಂಡ್ ಬಂದಿತ್. ಅನ್ನನೇ ಕಂದಬ ರಾಜಂಗಡ ರಾಜಧಾನಿಂಜಿ ಪುಡ್‌ಚಕ ಕೊಡಗ್‌ಕೆತ್ತನೆ ಅಯಿಂಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಇಂಜಿತಿಕ್ಕು. ಈ ರಾಜ್ಯತ್ ನೆಲೆನಿಂದ ಕದಂಬ ಸೈನಿಕಂಗಳೇ, ಕದಂಬರಾಜ ಮನೆತನಕಾರಳೇ ನಂಗ ಕೊಡವ-ಎಣ್ಣೆಯಂಡಕ ಮದಿಯಲ್ಲಾ?

ಸುಮಾರ್ ನುಪ್ಪದ್ ನಾಪಾದ್ ಕಾಲಕ್ ಬಯ್ಯು - "ಕೊಡವ" ಎಣ್ಣಕ ಬೋರೆ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಕಾರಕ್ ಗೌರವ -ವಿಶ್ವಾಸ- ಪ್ರೀತಿ ಇಂಜತ್. ನಂಗಡ ಜನ ಇಕ್ಕ ಇದ್‌ನ ಉಳಿಕೆ ಮಾಡಿಯಂಡಿಲ್ಲೆ. ನಂಗ ದುಂಬ ಸಸಾರ ಆಯಿಪೋಯಿತ್. ನಂಗಡ ಒಗ್ಗಟ್ಟ್‌ನ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಸಡಿಲ ಮಾಡಿಯಂಡ್, ನಂಗಡ ಮಣ್ಣ್‌ರ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ನ ಸಡಿಲ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪೋನಕೆ, ನಂಗಡ ದೇಶತ್‌ರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕೂ ನಂಗಡ ಜನಾಂಗ ಚದರಿಪೋಪ. ನಂಗಡ ನಾಗರೀಕತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಕಳಂದಂಡ್ ಏದೇದ್ ಊರ್‌ಲ್ ಕೊಡವ ನೆಲೆ ನಿಂದಿತಿಪ್ಪೊವೇ ಆ ಊರ್‌ರ ನೆಲೆಗಟ್ಟ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಬೆರಕೆ ಯಾಯಂಡ್ ಬದ್‌ಕುವ ಕಾಲ ಬಂದ್‌ಪೋಪ.

ಅದ್‌ನಕೊಂಡ್ ನಂಗಡ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಪದ್ಧತಿ, ಪರಂಪರೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲುವೇ ಹೊರ್ತು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಂಗಕೂ ಇಲ್ಲೆ, ನಂಗಡ ಮಿಂಞತ ಪೀಳಿಗೆಕಾರಕೂ ಇಲ್ಲೇಂದೆಣ್ಣು ವಾನ ಗೇನ ಬೆಚ್ಚವಂಡು.

*****

ಅಧ್ಯಾಯ - 8

ನಾಕ್ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿನ ಸುಮಾರ್ 1975ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಪರಿಚಯ ಆಚಿ. ಆ ಕಾಲ, ನಾನ್ ಮಡಿಕೇರಿ ಸಹಕಾರಿ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರತ್ ಜಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಯಂಡಿಂಜ (ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಇನ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್)

ಒರ್ ದಿನ ಒಯ್ಪುತ ನೇರ. ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಾಂದ್ ಕಾಂಬ. ನಾನೂ ನಾಡ ಕೂಟ್‌ಕ್ ಮೂಂದ್ ನಾಲ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್‌ಳೂ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ರಾಜಾಸೀಟ್ ಕತ್ತ್‌ಟ ವಾಕಿಂಗ್ ಪೊರಟ್‌ತಿಂಜತ್. ಸುಮಾರ್ ಅಂಜಿಗಂಟೆ ಆಯಿತಿಕ್ಕು. ಗಣಪತಿ ಒಬ್ಬನೇ ನಡ್‌ಂದಂಡ್ ರಾಜಾಸೀಟ್‌ಕ್ ಪೋಯಂಡಿಂಜತ್.

ಗಣಪತಿಕ್ ನನ್ನ ಪರಿಚಯ ಇಂಜಿಲ್ಲೇಂಗಿಯೂ, ನಾಕ್ ಅಯಿಂಡ ಪುಸ್ತಕ ಓದಿತ್, ಆ ಪುಸ್ತಕತ್ ಅಯಿಂಡ ಫೋಟೋ ನೋಟಿತ್ "ಪರಿಚಯ" ಇಂಜತ್. ಆ ಅಂದಾಜ್‌ಲೇ ನಾನ್ ಅಯಿಂಗಳ ತಕ್ಕ್ ಪರೀಚಿಟ್ಟ್.

"ನಮಸ್ಕಾರ ಅಂಕಲ್!"

"ನಮಸ್ಕಾರ" ಅಂಕಲ್ ನನ್ನ ನೋಟಿಯಂಡ್ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ.

"ನಿಂಗ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಂಕಲ್ ಅಲ್ಲಾ?" ನಾಕ್ ಗೊತ್ತಿಂಜಿತೂ ಚೆರಿಯ ಒರ್ ಸಂಶಯ ಇಂಜಾಂಗ್ ಕೇಟ. ಒರ್ ಸಮಯ ನಾನ್ ತಪ್ಪ್ ತಿಳುವಳಿಕೆಲ್ ತಕ್ಕ್ ಪರೀಚಿಟ್ಟತಿಂಜಕೋ....!

"ಅಕ್ಕು, ನೀನ್ ದಾರ್?"

"ನಾನ್ ಧನು ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜಿ.ಡಿ.ಸಿ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಯಂಡುಳ್ಳ. ನಿಂಗ ರಾಜಾಸೀಟ್‌ಕ್ ಪೊರ್‌ಟಿಯೆ ಕಾಂಬ?"

"ಅಕ್ಕು, ಸಾಧಾರಣ ನಾನ್ ವಾಕಿಂಗ್ ಪೊರ್‌ಟಿತ್ ರಾಜಾಸೀಟ್‌ಲ್ ಚೆನ್ನ ನೇರ ಅಳ್‌ತಂಡಿಪ್ಪದ್ ಮಾಮೂಲ್"

"ನಾನ್ ನಿಂಗಡ ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದಿಯೆ. ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕ ನಾಡ ಪಕ್ಕ ಉಂಡ್".

“ಅಕ್ಕುವಾ... ವೆರಿಗುಡ್...” ಅಕ್ಕಣೆಕ್ ನಾಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರ ಚೆನ್ನ ಮಿಂಞಕ್ ಪೋಯಿರ್ ತಿಂಜತ್. ನಾನ್ ಅಂಕಲ್‌ಕ್ ಎಣ್ಣ್‌ನಃ " ಅಂಕಲ್, ನಾಡ ಕೂಟ್‌ಕಾರ ಮಿಂಞಕ್ ಪೋಯಿರ್‌ತ್. ನಾನ್‌ಬಪ್ಪಿ. ನಿಂಗ ಮೆಲ್ಲೆ ಬಾರಿ..." ಈ ತಕ್ಕ್‌ನ ಎಣ್ಣುವಂಜಿ ನಾನ್ ಪೋಯಿಟ. ಅಂಕಲ್ ನಿಧಾನತ್ ಬಂದಂಡಿಂಜತ್.

ಅಲ್ಲಿಂಜಿ ಒಮ್ಮ ದಂಡ್‌ಕುರಿ ನಾನ್ ಅಯಂಗಳ ರಾಜಾಸೀಟ್‌ರಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯೆ. ಬೊರೀ "ನಮಸ್ಕಾರ, ಸೌಖ್ಯಾ" ಇಚ್ಚಿಕೇ ತಕ್ಕ್. ನಾಕ್ ಇಕ್ಕಲೂ ಅಯಿಂಡ ಬೊಳ್‌ತ ತೆಲ್‌ಮಿ, ಅದೇ ತರ ಅಯಿಂಡ ಕ್ರೀಮ್ ಕಲರ್‌ರ ಬುಷ್‌ಕೋಟ್, ಅದೇ ಕಲರ್‌ರ ಪ್ಯಾಂಟ್, ರಾಜಾಸೀಟ್‌ರ ಕಲ್ಲ್ ಬೆಂಚಲ್ ಅಳ್‌ತಂಡ್ ತಾರುವ ಸೂರ್ಯನ ನೋಟಿಯುಂಡಿಂಜದ್ ಗೇನಾಪ. ನಾಡ ಅಯಿಂಡ ಪರಿಚಯ ಇಚ್ಚಿಕೇ ಇಂಜಿಯೆ...!

ಕುಶಾಲನಗರತ್ ವಾಸವುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಬಲ್ಯೋರ್ ಸಾಹಿತಿ. ಕನ್ನಡತೂ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಲೂ ಅವು ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್ದಿತ್. ಇಕ್ಕ ಅಯಿಂಗಕ್ ಸುಮಾರ್ 80 ಬಯತ್. ಬೆನ್ನ್ ಬಗ್ಗಿ ಪೋಯಿತ್. ಅಂದಕಲೂ ತಕ್ಕ್ ಬಾಕ್, ಕಣ್ಣ್‌ದೃಷ್ಟಿ, ಕೆಮಿಕೇಪದ್ ಪೆರ್ತ್ ಚಾಯಿಲುಂಡ್. ಇಕ್ಕಲೂ ಸುಮಾರ್ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭ, ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಕೂಡಿಯಾಡುವ. ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯ ಅರಿಯುವಕ್ ನಾನ್ ಇಯಂಡ ಮನೆಕೂ ಪೋಯಿತಿಂಜ. ಅವು ಕೂಡ ಗಣಪತಿರ ಸುಮಾರ್ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದಿತ್ ಅದಂಡ ಮೀದ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಎಳ್‌ದಿ ಬೆಚ್ಚಿತ್. ಅಯಿಂಡ ತಕ್ಕ್‌ಲ್ ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನ ಕೇಳಿ:

"ಗಣಪತಿರದ್ ಸಜ್ಜನಿಕೆ ದುಂಬ್‌ನ ಪ್ರಶಾಂತವಾನ ಮೂಡ್. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕಾಂತಿನ ಪೊರ ಚೆಲ್ಲುವ ಆಕರ್ಷಕವಾನ ಕಣ್ಣ್. ವಿಶಾಲ ಹೃದಯಕಾರ. ನಲ್ಲ ತಕ್ಕ್‌ಕಾರ. ಗಾಂಧೀಜಿರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಯಿತಿಂಜಾ ನಕೊಂಡ್ ಸರಳತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯತ್ ನಡ್‌ಂದವ ಇಂಜತ್. ತಾಂಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯತ್‌ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡತೆ, ಇಂಞೊಬ್ಬಂಡ ಬಾಯಿಂಜೇ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಯುವ ಇಂಜತ್. ಆಡಂಬರ ಕಮ್ಮಿ, ವಿನಯಶೀಲತೆ ಜಾಸ್ತಿ.

ತೇಜ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಇಂಜಂತಾ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಸಾಹಿತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಪೆದಪ್ಪೋನ ಪತ್ರಕರ್ತ, ಮಹಾದಾರ್ಶನಿಕ ನಾಯಿತಿಂಜತ್ ಈ ಗಣಪತಿ.

1972ಲ್ ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್‌ನ ಬುಟ್ಟ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್, ಮಡಿಕೇರಿಲೇ ಇಂಜಂಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯದೇವಿರ ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿಯುಂಡಿಂಜತ್. ಇವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟತ್ ಸಕ್ರಿಯವಾಯಿತ್ ಭಾಗವಹಿಸಿತಿಂಜತ್. ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಕಾರ. ಗಾಂಧೀ ಭಕ್ತ. ಸತ್ಯಾಗ್ರಹತ್ ಕೂಡಿಯಾಡಿತ್ ಜೈಲ್‌ಕೂ ಪೋಯಿತಿಂಜತ್. ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಲ್ ಭಾಗವಹಿಸಿತಿಂಜತ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಪಿಂಞ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರತಿಂಜ ದೂರ ನಿಂದಿತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್‌ನ ಪಕ್ಕತ್ ಬೆಚ್ಚಂಡತ್.

ಇಯಂಡ "ಕೊಡವರು-ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ" ಪಿಂಞ "ಮಾನವ" ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಗ್ರಂಥಕ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೊಡಗ್‌ರ ಪತ್ರಿಕಾರಂಗತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಸೇವೆಕ್ 'ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ", ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಲ್ ಹೋರಾಟ ಮಾಡ್‌ನಾಂಗೋಸ್ಕರ "ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧ" ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಕ್‌ಟ್ಟಿತ್.

ಗಣಪತಿ ಓದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ ಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲತಚ್ಚಕ್, ಆಳವಾನ ಜೀವನಾನುಭವ, ತಾಂಡ ಪುಸ್ತಕತ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ, ಮುಗ್ಧತೆ, ಸಂಯಮ, ಕಾವ್ಯಮಯ ಗದ್ಯ ಶೈಲಿನ ಕಾಂಬಕ ಅಯಿಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಯೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂದೆಣ್ಣಲು. ಇಯಂಡ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ರೀಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟಿಕ ಪೆರ್ತನಲ್ಲದ್. ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣಂಗೂ ಗಣಪತಿಕೂ ಪರಿಚಯ ಆನ ಕಾಲ ಸುಮಾರ್ 1942ನೇ ಇಸವಿಲ್ 1955ಲ್ ಒಮ್ಮ, ಗಣಪತಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕೇಟತ್‌ಲೋ...."ನಿಂಗಡ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿ ಎಕ್ಕ ಬಕ್ಕೊ?"ಂದ್ ಈ ತಕ್ಕನೇ ಮನಸ್ಸ್‌ಲ್ ಬೆಚ್ಚಂಡ ಗಣಪತಿ 1958ಲ್ ಮಂಗಲಾಚಿ. ಇಲ್ಲಿ ಒರ್ ವಿಶೇಷತೆ ಉಂಡ್, ಗಣಪತಿ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ತಾರೀಕ್ 16, ಮಂಗಲಾನ ತಾರೀಕ್ 16, ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಯಾನ ತಾರೀಕ್ ಕೂಡ 16. 1920ನೇ ಇಸ್ವಿ ಜೂನ್ 16ಂಗ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆ, 1958ನೇ ಮೇ 16ಂಗ್ ಮಂಗಲಾಯೆ, 1998ನೇ ಜೂನ್ 16ಂಗ್

ಈ ಲೋಕತ್‌ರ ವ್ಯವಹಾರತ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ನಡ್‌ಂದಿಯೆ!

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿಕೂ ಭಾಗಮಂಡಲತ್‌ರ ಶ್ರೀ ಎದುರ್ಕಳ ಶಂಕರ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ ಕೂ ಕೂಡ ನಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಾಚಾರ ಇಂಜತ್. ದಂಡಾಳೂ ಬಲ್ಯ ಸಾಹಿತಿಯಳೇ! ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯತ್‌ನ ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ್‌ನಕ ಶ್ರೀ ಭಟ್ ಅಯಿಂಗಡ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಸೌಮ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಇಂಜಂತ ಮನುಷ್ಯ, ತಕ್ಕ್ ಕಮ್ಮಿ, ಜನಡ ಕೂಡೆ ದುಂಬ ಒಡನಾಡುವ ಸ್ವಭಾವ ಇಂಜಿಲೆ, ತಾನಾಚಿ ತಾಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಾನ್ ಕಂಡ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಗ್‌ರ ನಲ್ಲೋರ್ ಸಾಹಿತಿ ಎಣ್ಣಕ ಈ ಗಣಪತಿ- ಎಣ್ಣುವಾತ್ ದಂಡಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯ ಇಂಞೂ ಚೆನ್ನ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವಕ್ ನಾನ್, ಬೆಸಗೂರ್‌ರ ಬಾಚಮಾಡ ವಿಶು ಕರುಂಬಯ್ಯ ಪಿಂಞ ಮೈಸೂರ್‌ಲ್ ವಾಸವುಳ್ಳ ಮಾಚಿಮಾಡ ಸೋಮಣ್ಣ- ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಬಾಲೆಕಾರಂಗಳ ಕೂಟಿಯಂಡ್, ಮೈಸೂರ್‌ಲ್ ವಾಸ ಇಂಜ ಗಣಪತಿರ ಪೊಣ್ಣ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ಗಣಪತಿ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಮೋವ ಶ್ರೀಮತಿ ತೀತರಮಾಡ ಲಾಜವಂತಿ ಗಣಪತಿನ ಕಾಂಬಕ್ ಪೋನ. ಅಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿರ ವಿಷಯ ದುಂಬ ತಕ್ಕ್ ಪರ್‌ಂದವು ಶ್ರೀಮತಿ ಲಾಜವಂತಿ. ಅವು ಎಣ್ಣಿತಂದ ವಿಷಯತ್‌ನ ಚೆನ್ನ ಕೇಳಿ:

"ನಂಗಡ ಪಪ್ಪ, ಎಲ್ಲಾರೂ ಎಣ್ಣುವನೆಕೆ ಸಾಧು ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ಜನಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿಯಾಡುವದೂ ಕಮ್ಮಿ, ತಕ್ಕೂ ಕಮ್ಮಿ. ನಂಗ ಮಡಿಕೇರಿಲಿಪ್ಪಕ ನಾನ್ ಚೆರಿಯವಳಾಯಿತಿಂಜ. ದಿನಾ ನನ್ನ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಒಯ್ಪುತ ನೇರಕ್ ರಾಜಾಸೀಟ್‌ಕ್ ಪೋಪ ಇಂಜತ್. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸೌಂದರ್ಯತ್‌ನ ನೋಟಿಯಂಡ್ ಕುಸಿಪಡುವ ಇಂಜತ್. ಪಂಡ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡ್‌ನ ರಾಜಂಗಡ ಕಥೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯಡ ಕಥೆ, ಸುಮಾರ್ ಕೊಡವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಡ ಕಥೆ, ಇಕ್ಕತ ಬದಲಾನ ಜನಡ ಜೀವನತ್‌ರ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಇಂಜತ್. ಅಯಿಂಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಆ ಕಾಲತ್ ನಡ್‌ಂದ ಓರೋರ್ ಘಟನೆನ ಎಣ್ಣಿತಪ್ಪ ಇಂಜತ್.

"ಪಪ್ಪ, ದಿನಾಲೂ ಪೊಲಾಕ ನಾಲ್-ನಾಲರೆ ಗಂಟೆಕ್ ಏವಂಜಿ ಪುಸ್ತಕ

ಎಳ್ದ್‌ವಕ್ ಅಳ್‌ಪ ಇಂಜತ್. ಸುಮಾರ್ ಎಟ್ಟ್-ಎಟ್ಟರೆ ಗಂಟೆಕೆತ್ತನೆಕೂ ಎಳ್ದಿಯುಂಡೇ ಇಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ಓರೋರಮ್ಮ ಬೈಟ್ ಉಂಡಿತ್ ಎಳ್ದ್‌ವಕ್ ಅಳ್‌ತಕ ನಡಪಾದ್ರೆಕೆತ್ತನೆಕೂ ಎಳ್ದುವ ಇಂಜತ್.

'ನಂಗಡ ಮಮ್ಮಿ ನಲ್ಲ ಪಾಟ್‌ಗಾರ್ತಿ. ಪಪ್ಪನಾಡ್, ನಂಗದಾರ್‌ಕೇ ಆಡ್ ಪಾಡುವ ಕಲೆ ಇಂಜಿತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಪಪ್ಪ, ಪಪ್ಪಂಡ ತಮ್ಮಣ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಂಕಲ್‌ನ ಬುಟ್ಟತ್ತೇಂಗಿ ನಂಗಡ ಸಂಸಾರತ್ ದಾರೂ ಸಾಹಿತಿಯಳಾಯಿತ್ತಿಲ್ಲೆ. ಇಕ್ಕ ಈ ಬಾಲೆಕಾರ ವಿಷು ಕರುಂಬಯ್ಯ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಎಳ್ದಿಯುಂಡ್ ನಂಗಡ ಬಾಚಮಾಡ ಒಕ್ಕಕ್ ಒರ್ ಪುದಿಯ ಎಳ್‌ತ್ತಕಾರನಾಯಿತ್ ಕಂಡ್ ಬಂದಂಡುಂಡ್.

"ನಂಗಡ ಪಪ್ಪ, ಸಭೆ, ಸಮಾರಂಭ, ಮಂಗಲ, ನಮ್ಮೆನಾಳ್‌ಕ್ ಪೋಪ ಇಂಜತ್. ಆಚೇಂಗಿ ಅದ್ ಪೆರ್ತ್ ಕಮ್ಮಿ. ಜಾಸ್ತಿ ಖಾದೀ ಬಟ್ಟೆನ ಇಡುವ ಇಂಜತ್. ಪೆರ್ತ್ ಪಕ್ಕತ ಬೆಂದು ಜಂಜಾದಿಯಡ ಮಂಗಲಕ್ ಕುಪ್ಯಚೇಲೆ ಇಟ್ಟ್ ಪೋಪ ಇಂಜತ್. ಕುಪ್ಯ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಆಯಿತಿಂಜತ್.

"ನಂಗಕ್ ಇಂಜಚ್ಚಕ್ ದೆವಡ ಮೀದ ಭಕ್ತಿ ಪಪ್ಪಂಗಿಂಜಿಲೆ. ಅಪರೂಪಕ್ ನಂಗಡ ಕೂಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ ಬಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ನಂಗಳನೆಕೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ದೇವಡೆದಿಕೆ ನಿಂದಂಡ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಇಂಜಿಲೆ. ದೇವಕೋರ್ ನಮಸ್ಕಾರ ಇಟ್ಟಿತ್ ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ತಿರ್‌ಗಿಯುಂಡ್ ನಂಗಡ ಪೂಜೆ ಆಕಣೆಕ್ ಪಾರಕಾತಂಡಿಪ್ಪ ಇಂಜತ್. ಏದೇ ಕಾರ್ಬಾರ್‌ನೇ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಯಿತ್ ಮಾಡುವ ಇಂಜತೇ ಹೊರ್ತು, ದಾಡದೇ ಬಲಾತ್ಕಾರಕ್ ಒತ್ತಂಡ್ ಮಾಡುವ ಗುಣ ಅಯಿಂಡದಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಕಮ್ಮಿಯಾನ ಪಿಂಞ ನಡ್‌ಪಕ್ ತಿರ್‌ಗಾಡುವಕ್ ಕಷ್ಟಾಂದೆಣ್ಣಿಯುಂಡ್ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ, ದೇವಸ್ಥಾನತ್‌ರ ಪಕ್ಕ ಇಂಜ ನಂಗಡ ಸ್ವಂತ ಮನೆನ ಬಾಡಿಗೆಕ್ ಕೊಡ್‌ಪಂಜಿ. ರಾಜಾಸೀಟ್‌ರ ಪಕ್ಕತ್ ದಾಡೋ ಒರ್ ಜನಡ ಮನೆನ ಬಾಡಿಗೆಕ್ ಎಡ್‌ತಂಡತ್. ಪಪ್ಪ ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರ್‌ನ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಮಾರಾಟ ಆಗತೆ ಬಾಕಿ ಇಂಜ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನೆಲ್ಲಾ ಮಡಿಕೇರಿ ಸೀನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್ ಲೈಬ್ರರಿಕ್ ದಾನ ಮಾಡಿರುವಂಜಿ ನಂಗೆಲ್ಲಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್‌ಕ್ ಬಂದಿತ್. ಮನೆ ಎಡ್‌ತಂಡ್

ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆ ನಿಂದಿತ್. ಪಪ್ಪಂಗ್ ಹಾರ್ಟ್ ವೀಕಾಯಿತಿಂಜತ್, ಚೆನ್ನ ಬ್ಲಡ್ ಪ್ರೆಷರೂ ಇಂಜತ್. ಅದತೇ ಅವು ಸಡನ್ನಾಯಿತ್ ಪೋಯಿರ್‌ತ್".

ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ಗಣಪತಿರ ಎಳಿಯ ತಮ್ಮ್‌ಣ, ಭೀಮಯ್ಯ ತಾಂಡ ಅಣ್ಣಂಡ ವಿಷಯ ಇನ್ನನೆ ಎಣ್ಣತಾತ್.

" ನಂಗ ಮೂಂದಳ್ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮ್‌ಣಂಗಡ ಪೈಕಿ, ಪೆರಿಯಂವನಾನ ಗಣಪತಿ ಸಾಧು ವ್ಯಕ್ತಿ. ಚೆರಿಯ ಬಯತ್‌ಲೇ ಓದುವ ಎಳ್‌ದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಂಜತ್. ನಂಗಕ್ ಅನುಕೂಲ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜಾನಕೊಂಡ್ ಗಣಪತಿ ಎಳ್ತ್‌ಲ್ ಹುಷಾರಿಂಜಕಲೂ ಕಾಲೇಜ್‌ಲ್ ಓದುವಕ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಗತಾಚಿ. ಅಂದಕಲೂ ಅಯಿಂಡ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ, ತಿಳುವಳಿಕ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತ್‌ರ ಮಟ್ಟ ಏದೇ ಡಿಗ್ರಿ ಎಡ್‌ತಯಿಂಗಕ್ಕಿಂಜ ಕಮ್ಮಿ ಇಂಜಿತ್ತಿಲ್ಲೆ !

ಶ್ರೀ ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಯಪ್ಪಂಡ ಮನೆಲಿಂಜಂಡ್, ಅಯಿಂಡ ಒಡನಾಟತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ನಲ್ಲ ಅನುಭವ ಪಡ್‌ಂದಂಡತ್. ಕ್ರಮೇಣ ಅಯಿಂಡ ದಂಡನೇ ವೋವಳ ಮಂಗಲಕಯಿಪ ತೀರ್ಮಾನ ಎಡ್‌ತಂಡ್ ಮಂಗಲವೂ ಆಚಿ. ಮಂಗಲಾಪಕ ಸುಮಾರ್ 38 ಬಯತಾಯಿತಿಂಜತ್.

ಸುಮಾರ್ 77-78ನೇ ಬಯತ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ ಇಂಜತೇ ಹೊರ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಎಣ್ಣುವಚ್ಚಕ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಳಾಯಿತಿಂಜಿಲೆ. ಅಯಿಂಡ ಕಡೇ ಕಾಲಕ್ ನಂಗ ದಂಪತಿಯ ಮಡಿಕೇರಿಕ್ ಪೋಯಿತ್ ಅಯಿಂಡ ಮನೆಲೇ ಇಂಜತ್. 15-6-1998ನೇ ತಿಂಗಳಾಚಿ ಅವು ಬೈಟ್ ಎಲ್ಲಾಡ ಕೂಡೆ ಒಕ್ಕಚೇ ಉಂಡಿತ್ ಬುದ್ದಂಡತ್. ನಡ್‌ಪಾದ್ರೆ ನೇರಕ್ ಒಮ್ಮ ಟಾಯ್ಲೆಟ್‌ಕ್ ಪೋಚಿ. ಅಕ್ಕ ಇಂಜೆಂಜನ್ನಕೇ ಮಂಡೆತಿರ್‌ನನೆಕೆ ಆಚಿ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಯ್ಯತೆ ಬುದ್ದ್‌ಪೋಚಿ. ಮಂಡೆಕ್ ಪೊಯ್ತ್ ಆಯಿತಿಂಜತ್‌ಂದ್ ಕಾಂಬ. ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ನೇರತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಕ್ ಎಡ್‌ತ ಪೋಚಿ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಬ್ರೈನ್ ಹ್ಯಾಮರೇಜ್ ಆಯಿತ್‌ಂದೆಣ್ಣಚಿ. ಇಡೀ ದಿನ "ಕೋಮಾಸ್ಟೇಜ್" ಲೇ ಇಂಜತ್. ಪಿತ್ಯಾಂದ್ 16ನೇ ತಾರೀಕ್ ಚೊವ್ವಾಚಿ ಅಯಿಂಡ ಪ್ರಾಣ ಪಕ್ಷಿಪಾರಿಪೋಯಿರ್‌ತ್.

ಪಿತ್ಯಾಂದ್ ಪದ್‌ನಾಚಿ. ನಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಮಳೆ ಇಂಜತ್. ಜನ-ಸುದ್ದಿ ಅರ್‌ಂಜಿತ್ ಬಂದಂಡ್ ಪೋಯಂಡಿಂಜತ್. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜತ್‌ರ ತೂಟಂಗಳತ್ ಅಯಂಡ ನಶ್ವರ ಶರೀರ ಅಗ್ನಿದೇವಂಗ್ ಅರ್ಪಿತ ಆಚಿ. ಕೂಡಿತಿಂಜ ಜನ ಕಣ್ಣೀರ್‌ಟ್ಟಿತ್, ಕೊಡಗ್‌ರ ಒರ್ ಮಹಾನ್ ಸಾಹಿತಿರ ಆತ್ಮಕ್ ಶಾಂತಿ ಬಯಂದತ್. ಪೊಲೀಸ್‌ಕಾರಡ ಗೌರವ ರಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಇಂಜತ್. ಮಡಿಕೇರಿ ಕೊಡವ ಸಮಾಜಕಾರಳೂ ಬೋರೆ ಜನಳೂ, ಬೆಂದುಚಾಚೆಯಳೂ ಮಳೆ ಪೊಜ್ಜಂಡಿಂಜ ಆ ನೇರತ್ ಕೈಕೈ ಕೂಡಿತ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಬಯ್ಯಂಜಿ 11ನೇ ದಿನತ್ ಮಡಿಕೇರಿ ಓಂಕಾರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನತ್ ಅಯಿಂಡ ಪೆದತ್ ಬಲ್ಯೋರ್ ಶಾಂತಿಪೂಜೆನ ಸಂಸಾರಕಾರ ನಡ್‌ತ್‌ಚಿ.

ಇಯಂಡ ವಿಷಯವಾಯಿತ್ ಮಡಿಕೇರಿರ ವಾರ್ತೆ ಪಿಂಞ ಪ್ರಚಾರ ಇಲಾಖೆರ ವಾರ್ತಾ ಸಹಾಯಕ ರಾಮೇಗೌಡ ಎಣ್ಣುವವು 22-2-1997ನೇ ಚನಿಯಾಚೆರ "ಆಂದೋಲನ"ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳ್‌ದಿತಿಂಜತ್ :

"ಕೊಡಗ್‌ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಿಂಞ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆನ ನಾಡ್‌ರ ಉದ್ದಗಲಕೂ ಕಾಂಬನೆಕೆ ಮಾಡುವಕ್ ನೈಚ ಮಹನೀಯಂಗಡ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ಗಣಪತಿ ಕೂಡ ಒರ್ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಪ್ರಶಾಂತ ಸಮುದ್ರತ್ ರೆನಕೆ ಬಾಳ್‌ನ ಮನ್‌ಷ್ಯ. ಇಯಂಡ ಬದ್‌ಕ್ ಒರ್ ತೊರ್‌ಂದ್ ಬೆಚ್ಚ ಪುಸ್ತಕತ್‌ರನೆಕೆ ಇಂಜತ್. ಈ ಶಿಸ್ತ್‌ರ ಸಿಪಾಯಿನ "ಕೊದಗು ಉತ್ಸವ"ತ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್‌ನದ್ ಭಾರೀ ಬಲ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರಾಂದ್ ನಂಗ ಗೇನ ಮಾಡಲು.

ಇಯಂಗಕ್ ಅಕ್ಕತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಯಿತಿಂಜ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆರ ಕೈಂಜಿ "ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಕ್‌ಟ್ಟಿತ್. 14-1-1998ಲ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿಕಾರ ಪ್ರಸಸ್ತಿ ಕೊಡ್‌ತತ್. ಇದಂಗಿಂಜಿ ಮಿಂಞ ಎಣ್ಣಕ 1-7-1987ಲ್ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಾದಾಪುರತ್ ನಡ್‌ಂದ "ಭಾರತೀಯ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ"ತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್‌ರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡ್‌ನಾಂಗಾಯಿತ್ "ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ"ಎಣ್ಣುವ ಬಿರ್‌ದ್, ಶಾಲ್, ಪೊನ್ನ್‌ರ ಸೇವಾ ಪದಕ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ಕೊಡ್‌ತತ್.

ಇವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸತ್‌ಂದದು ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆಲ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘತ್‌ರ ಸೂಪರ್ ವೈಸರಾಯತೂ, ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಾಯಿತೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿತ್ 1940ಲ್ "ಕೊಡಗು ವಾರಪತ್ರಿಕೆ"ರ ಉಪಸಂಪಾದಕನಾಯಿತ್ ಕೂಡಿಯಂಡತ್. ಇಯಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಕ್ ದುಂಬ ಪಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡ್‌ನವು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಕ್ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ತವು ಅಕ್ಕತ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮೇಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್‌ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಕೋಡೀರ ಉತ್ತಪ್ಪ.

ಇಯಂಡ "ಕೊಡವರು - ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದ್‌ನ ದಿ|| ಫೀ.ಮಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಓದಿತ್ ದುಂಬ ಹೊಗಳಿತ್. ಡಾ|| ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಬಲ್ಯೋರ್ ಕವಿ. ಇಯಂಗಕ್ ಗಣಪತಿನ ನೋಟಂಡೂಂದೆಣ್ಣುವ ಆಸೆಬಾತ್. ಅಯಿಂಗ ಒರ್ ಕಾಗದ ಎಳ್ತ್‌ಚಿ: "ನಾನ್ ನಿಂಗಳ ಕಂಡಿತಿಲ್ಲೆ. ಆಚೆಂಗಿ ನಿಂಗ ಎಳ್‌ದ್‌ನ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನ ಓದಿಯೆ. ಜೀವಮಾನ ತ್‌ರ ಕಡೆ ಜಾಗತ್‌ಲ್ ನಾನ್ ನಿಂದಿತುಳ್ಳ. ನಾಕ್ ನಿಂಗಳ ಕಾಂಗಂಡೂಂದಾಸೆ. ದಯಬೆಚ್ಚಿತ್ ಒಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಕ್ ಬಾರಿ...."

ಸರಿ. ಗಣಪತಿ ತಕ್ಷಣವೇ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಕ್ ಪೋಪಕ್ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪೊಣ್ಣ್ ಲೀಲಾವತಿನ ಕೂಡೆ ಕೂಟಿಯಂಡ್ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ರ ಮನೆಕ್ ಪೋಚಿ. ವಯೋ ವೃದ್ಧನೂ ಜ್ಞಾನವೃದ್ಧನೂ ಆಯಿತಿಂಜ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಈ ದಂಪತಿಯಳ ಕಂಡಿತ್ ಪೆರ್ತ ಕುಸಿಪಟ್ಟಿತ್‌ಲೋ! ಈ ಸಂದರ್ಭತ್‌ನ ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ. ಕಡೇ ಕಾಲಕೆತ್ತನೆಕೂ ಗೇನ ಬೆಚ್ಚಂಡಿಂಜತಲೋ!

ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಇಯಂಡ ಜನಪ್ರಿಯ ಕೃತಿ "ದಿ ಎಟರ್‌ನಲ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್

"ಎಣ್ಣಕ" ಸನಾತನ ಅನ್ವೇಷಣೆ" ಎಣ್ಣುವ ಗ್ರಂಥ. ಒರ್ ಸಮಯ ಇದ್ "ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆ" ಎಣ್ಣುವ ಪುಸ್ತಕತ್‌ನೇ ಬಿ.ಡಿ.ಜಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಎಳ್ದಿತಿಕ್ಕೊಂದ್ ನಾಡಭಿಪ್ರಾಯ.

ನಂಗಕ್ ನಂಗಡ ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿರ ಮೀದೆ ನೇರಾಯಿತೂ ದುಂಬ ಅಭಿಮಾನ ಇರಂಡೂಂದ್ ಗಣಪತಿ ಎಣ್ಣುವ ಇಂಜತ್. ಅಯಿಂಡ ಪೋವಡ ಮಂಗಲ ಕಾಗದತ್‌ನ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಲ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡ್‌ಚಿಟ್ಟಾಂಗ್

ಸುಮಾರಾಳ್ ತಮಾಷಿ ಮಾಡ್‌ಚಲ್ಲೋ... ಎನ್ನಂಗಾಯಿತ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಮಾಡತೆ ಕೊಡವ ತಕ್ಕಲ್ ಕಾಗದ ಮಾಡಿಯೇಂದ್ ಜನ ಕೇಟತಲ್ಲೊ! ಇದ್ ನಂಗಡ ಕೊಡವಾಭಿಮಾನ- ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ಗಣಪತಿ ತೆಳ್‌ಚತಲೋ!

ಒಮ್ಮ ರಷ್ಯಾದೇಶತ್‌ರ ಲುಮುಂಬಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಂಜಿ ಒರ್ ಸಂಶೋಧಕ ಬಂದಿತ್ ಕೊಡವಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯತ್‌ನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಕ್ ಗಣಪತಿರ ಸಹಕಾರ ಕೇಟಿತಿಂಜತ್. ಗಣಪತಿ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ಪೂರ್ತಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಅವನ ತೃಪ್ತಿಲ್ ಅಯಿಚತ್.

ಗಣಪತಿರ ಅಪ್ಪೊ-ಶತಾಯುಷಿ, ಅವ್ವೊ 87 ಕಾಲ ಬದ್‌ಕಿತಿಂಜತ್ ಇವು 78ಕಾಲ ಬದ್‌ಕ್‌ಚಿ. ಇಯಂಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಲೀಲಾವತಿಕ್ ಇಂದ್ 67 ಬಯತಾಯಿತ್ ಪೋವ, ಮ್ಯೆಮೊ, ಕ್‌ರ್‌ಮೋವಂಡ ಕೂಡೆ ಮ್ಯೆಸೂರ್ ಲುಂಡ್, ಲೀಲಾ ಗಣಪತಿರ ಪೆರಿಯ ಅಕ್ಕ ಸರೋಜಿನಿ. ಇಯಂಡ ಮೋಂವೊ ಡಾ|| ಅಳಮಂಡ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಎಣ್ಣುವವು ಮಡಿಕೇರಿರ ಕಾಲೇಜ್ ರಸ್ತೇಲ್ "ಟೌನ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್" ಎಣ್ಣುವ ಪೆದತ್ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೆಚ್ಚಂಡಿತ್.

ಗಣಪತಿರ ತಮ್ಮಣ ಕಾಕೆಮಾನಿರ ಮೋಂವೊ ವಸಂತ ಎಣ್ಣುವವು ಮ್ಯೆಸೂರ್‌ರ ಕುವೆಂಪುನಗರತ್ ವಾಸ ಉಂಡ್. ಇಂಞೋರ್ ತಮ್ಮಣ ಭೀಮಯ್ಯ, ಬೆಸಗೂರ್ ಗ್ರಾಮತ್ ಸ್ವಂತ ಮನೆ ಕೆಟ್ಟಿಯಂಡ್ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವುಂಡ್.

ಇಂದ್ "ಕೊಡಗು" ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲೆ. ಇದೇ ಕಂಪೆನಿರ "ಕೊಡಗು ದ್ಯೆನಿಕ" ಎಣ್ಣುವ ದಂಡ್ ಪಾಳೆರ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯೂ ನಿಂದ್ ಪೋಯಿತ್. ಈ ಕಂಪೆನಿರ "ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕಾಲಯ"ಎಣ್ಣುವ ಕಟ್ಟಡ ಮಡಿಕೇರಿ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ರ ಪಕ್ಕತೇ ಜೀರ್ಣಾವಸ್ಥೆಲ್ ನಿಂದಿತ್. ಒರ್‌ಕಾಲತ್ ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಕಾರ್ಯಾಲಯವೂ, ಅಕ್ಕತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಕಾರಡ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವೂ, ಮಹಾ ಘಟಾನುಘಟಿಯ, ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಂದಂಡ್ ಪೋಯಂಡಿಂಜ ಆ ಕಟ್ಟಡ, ಇಂದ್ ಪಳೆಯ ಕಾಲತ್‌ನ ನೆನತಿಯಂಡ್ ಮೌನತ್ ಕಣ್ಣೀರ್‌ಟ್ಟಂಡ್ ನಿಂದ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್.

ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಪಿಂಞ
ಅಯಿಂಗಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೂಲ : *ವಿ.ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಕುಶಾಲನಗರ*

(ಕೊಡಗು ಫ್ರಂಟ್ ಪತ್ರಿಕೆಲಿಂಜಿ)

ಕೊಡವ ತಕ್ಕ್‌ಕ್ ತರ್ಜುಮೆ : *ವಿ.ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ, ಕುಶಾಲನಗರ*

ತೆಳಿಲಾಸ್ಯ ನೃತ್ಯ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಉಳ್ಳೋರ್ ಮೂಡ್. ಆಕರ್ಷಣೇಲ್ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನತ್ತ್‌ನ ಪೊರಬೊಕಿಯಂಡುಳ್ಳ ಕಣ್ಣ್ ಅಂತರ್ಯಾತ್ ಉಳ್ಳಂಥ ತಾತ್ವಕ ಪಡಿಪುನ ಪ್ರಕಟಪಡತುವನ್ನತ ತಕ್ಕ್‌ರ ಮೋಡಿ, ಅಗಾಧಜ್ಞಾನ, ಪಿಂಞ ಅನುಭವತ್‌ನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವನ್ನತ ಭಾಷೆರ ಪರಿವು, ಸರಾಗವಾಯಿತ್ ತೇಲಿಬಪ್ಪಂಥ ಅನುಭವತ್ತ್‌ರ ಮೋಜ್ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿರ ದೀನತೆ, ಸರಳತೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆನ ತಾಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವತ್ ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಉಳ್ಳ ಒರ್ ನಿಪ್ಪು, ತಾಂಡ ಪಾಂಡಿತ್ಯತ್ತ್‌ನ ತಾನಾಯತ್ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡ್ಯೋತ್ತೆ ತಂಗ ತಕ್ಕ್ ಪರೆವಂತ ಪಡಿಚ್ಚಯಿಂಗಡ ಬಾಯಿಲಿಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯತ್ತ್‌ನ ಕೇಟಂಡ್ ಅರಿವನ್ನತ್ತ ಒರ್ ಸಜ್ಜನ ಸ್ವಭಾವ ತಾಂಡ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯತ್ತ್‌ನ ಪೊರಬೂಕತ್ತೆ ಬೋರೆಯ್ಯಂಗಡ ತಕ್ಕ್‌ಲಿಂಜಿ ನೇರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾನ್ ಪಡಂದಿತ್ತ್ ತಾಂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವನ್ನತ್ತೋರ್ ಜಾಣತನ. ಇನ್ನತ್ತ ನೂರಾರ್ ಗುಣ ವಿಶೇಷತ್ತ್‌ನ ಒಳಪಡ್‌ತ್ಯಂಡ್ ಇಂಜೋರ್ ಮೇಧಾವಿಯಾಯಿತ್ತಿಂಜತ್ತ್. ಬಾಚಮಾಡ ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅವು ಕೇಳಿಪೋನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಯೋಧನೂ, ಸಮರ್ಥಿಕೆರ ಪತ್ರಕರ್ತನೂ ಪ್ರತಿಭಾಪೂರ್ಣ ಸಾಹಿತಿಯೂ ಎಲ್ಲಾಂಗೂ ಮೇಲಾಯಿತ್ತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪೆದಪೋನೋರ್ ಮಣ್ಣ್‌ರ ಸುಪುತ್ರನೂ ಆಯಿತ್ ಮೆರಂದಂಡ್ ಇಂಜತ್ತ್. ನಿಸರ್ಗ ಸೌಂದರ್ಯತ್ತ್‌ರ ಮೋಹಕ ಪರಿಸರ ಕೂಡ್‌ನ ಮಡಿಕೇರಿ ನಗರ ಮಧ್ಯತ್ ವನಾಂತರ ಮಧ್ಯತ್ ಆಶ್ರಮವಾಸತ್ತ್ ಇಂಜೋರ್ ತಪಸ್ವಿ ತಾಂಡ ತಪಸ್ಸ್‌ರ ಫಲವಾಯಿತ್,

ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುವಾನ ಪರಮಾತ್ಮಂಡ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡಂದಂಡ್ ಇಂಜನ್ನನೆ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಳೂ ತಪಸ್ವೀ ಜೀವನ ನಡತಿಯಂಡ್ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಪಡಂದಂಡ್ ಇಂಜತ್ತ್. ಅವು ತಂಗಡ ಜೀವನತ್ತ್‌ರ ಪೂರ್ಣಾಯಸ್ಸ್ ಬಾಳಿತ್ತ್ ತಂಗಡ 78ನೇ ಬಯತ್ತ್‌ಕ್ 16.6.1998ರಂದ್ ತಾಂಡ ಆತ್ಮಚೈತನ್ಯತ್ತ್‌ನ ಜಗತ್ತ್‌ರ ವಿರಾಟ ಪರಮಾತ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯತ್ತ್ ವಿಲೀನ ಪಡ್ತ್‌ಚ್ಚಿ. ಅವು ತಂಗಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆನ ಕೊಂಡಾಡಿಯಂಡುಳ್ಳವೂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಯಳೂ ಅಯಿಂಗಡ ಅನುಕರಣಶೀಲಂಗಳೂ ಅಯಿಂಗಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಲಿಂಜ ಪುರ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟ್‌ನವೂ ಆನ ನೂಟ್ಟಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಯಳ ಬುಟ್ಟಿತ್ತ್ ಶಾಶ್ವಿತ ಲೋಕ ಪಡಂದ್ ಅಮರನಾಚಿ. ಅವು ಪರಲೋಕ ಸೇರ್‌ನ ಅದೇ ದಿನತ್ತ್ ಎಣ್ಣಕ್ಕ 16.6.1920 ಪುಟ್ಟ್‌ನವು. ಅವು ತಾರೀಕ್ 16.6.1998ಲ್ ದೇವಡ ಪಾದ ಸೇರ್‌ನದ್ ಕಾಕತಾಳನ್ಯಾಯ. ಅವು ತಂಗಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೊಳ್ಳಪ್ಪಂಡ ಮೋವ ಲೀಲ, ತಂಗಡ ಮೋಂವ ಪಿಂಞ ಮೋವಳ ತೊರಂದ್ ಅಂದೇತ್ತ್‌ರ ದಿನ ಈಶ್ವರಾಧೀನರಾಚಿ.

ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ಗಣಪತಿರವು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗ್‌ರ ಬೆಸಗೂರು ಗ್ರಾಮತ್ತ್ ಬಾಚಮಾಡ ದೇವಯ್ಯ ದಂಪತಿಯಡ ಕುಂಞಿ ಆಯಿತ್ತ್ 16.6.1920 ಜನ್ಮ ಪಡಂದತ್ತ್. ಅವು ಬೊಳಂದಂಡ್ ಬಂದನ್ನನೆ ಬೆಸಗೂರ್‌ರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಲೂ ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆರ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಲೂ ವೀರಾಜಪೇಟೆರ ಸರಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಲೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆವಂಜಿ 'ಮೆಟ್ರಿಕುಲೇಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್' ಮಾಡ್‌ಚ್ಚಿ. ಅವು ಕಾಲೇಜ್ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕಾಯಿತ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರವೇಶ ಪಡಂದತ್ತೇಂಗಿಯೂ ಅಯಿಂಗಡ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕ್ ಕಾಣತ್ತ ಕಾರಣತ್ತ್‌ನ ಗುಂಡ್ ಕಾಲೇಜ್ ಬುಟ್ಟಿತ್ತ್ ಕೊಡಗ್‌ಕ್ಕ್ ಬರಂಡ್ಯದಾಚಿ. ಅವು ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಸಹಕಾರೀ ಇಲಾಖೆಲ್ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡಂದಂಡ್ ಕಾರ್ಬಾರ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ಚೆನ್ನ ಸಮಯ ಇಂಜತ್ತೇಂಗ್ಯೂ ಆ ಪಣಿ ಅಯಿಂಗಡ ಸ್ವಂತ ಪ್ರತಿಭೆಕ್ಕ್ ತಕ್ಕದಾಯಿತ್ತ್ ಇಲ್ಲತಾನ ಗುಂಡ್ ಅವು ಆ ಕೆಲಸ ಬುಡುವಂಜಿ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕ್ ತೊಡಂಗಿಚ್ಚಿ. ಅವು ಕೊಡಗ್‌ರ ಆದ್ಯ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ 'ಕೊಡಗ್' ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಸಬ್

ಎಡಿಟರಾಯಿತ್ತ್ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ಮಾಡ್ಯಂಡ ಇಂಜಿತ್ತ್. ಅಯಿಂಗಡ ಪ್ರತಿಭೆ ನಲ್ಲಾಮೆನಗುಂಡ್ ಅವು 1940ಲ್ ಆ ಪತ್ರಿಕೆರ 'ಎಡಿಟರ್' (ಸಂಪಾದಕ) ಆಯಿತ್ ಕಾರ್ಯಭಾರ ನಡತ್ತಿತ್ತ್ ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡಂದ್ 1973ಲ್ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರತಿಂಜಿ ಅವು ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡಂದ್ ತಾಂಡ ಪೂರ್ಣ ಜೀವನತ್ತ್‌ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕ್ ಅರ್ಪಣ ಮಾಡ್‌ಚಿ.

ಅಂದೇತ್ತ್‌ರ ಚಂಗ್ರಾಂದಿ ಘಟ್ಟತ್ತ್ ಗಣಪತಿರವು ತಂಗಡ 20ನೇ ಬಯತ್ತ್‌ಲೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಕ್ಕು ತನ್ನತಾನ್ ಅರ್ಪಣ ಮಾಡ್ಯಂಡ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್‌ರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸದಸ್ಯನಾಚಿ. ಅವು ತಂಗಡ ಪುರ್‌ಡ್, ಚುರಕ್‌ತನತ್ತ್‌ನಗುಂಡ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್‌ರ್ ಮನ್ನಣೆ ಪಡಂದಿತ್ತ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಯ್ತ್ ತಂಗಡ 20ನೇ ಬಯತ್ತ್‌ಲೇ ಕಾರ್‌ಭಾರ ನಿಯೋಜನೆ ಪಡಂದತ್ತ್. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನಾಯಿತ್ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡ್ಯಂದ್ ಇಂಜನೆಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿರ ಸತ್ಯ ಪಿಂಞ ಅಹಿಂಸ ತತ್ವತ್ತಿಂಜಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಪಡಂದಿತ್ತ್ ತಾಂಡ ತಡಿ, ಮನ, ಪಣತ್ತ್‌ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಕ್ಕಾಯಿತ್ ಅರ್ಪಣ ಮಾಡ್‌ಚ್ಚಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸ್‌ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಚಳುವಳಿಲ್ 1941ಲ್ ಭಾಗವಹಿಸಿತ್ತ್ ಅಯಿಂಗ ಸೆರೆಮನೆರ ವಾಸ ಅನುಭವಿಚಿಟ್ಟಿತ್ತ್. ಅಯಿಂಗ ಜೈಲ್‌ಲಿಂಜಿ ಪೊರಬಂದಂಡ್ ಉಳ್ಳನ್ನನೆ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಲ್ 1942 ಗಾಂಧೀ ನಾಯಕತ್ವತ್ ಕಾರ್‌ಭಾರ ಮಾಡಿತ್, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೀ ಪಡೆರ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನತ್ತ್ ಇಂಜಾನಗುಂಡ್ ಆಂದೋಲನ ಗರಿಷ್ಠ ಚಲನೆಲ್ ನಡಂದಂಡ್ ಇಪ್ಪಕಾಲತ್ ಅಯಿಂಗಳ ಬಂದಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿತ್, ಜೈಲ್ ಕೂಟ್‌ಚ್ಚಿ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿರ ಚೂಡ್ ತಣಂಜದೂ ಗಣಪತಿರ್ಯಂಗಳ ಕಾರಾಗೃಹತ್ತಿಂಜಿ ಬುಡುಗಡೆ ಮಾಡ್‌ಚ್ಚಿ. ಇದಾನದೂ ಗಣಪತಿರವು ಕೊಡಗು ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ತಿಂಜಿ 1973 ಬುಡುಗಡೆ ಪಡಂದದಲ್ಲತೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೋರಾಟತ್ತಿಂಜೂ ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಡಂದ 1947ಲಿಂಜಿ ಬುಡುಗಡೆ ಪಡಂದ್ ಆ ಲಾಗಾಯಿತಿಂಜ್ ಅವು ಜ್ಞಾನ ದೇಗುಲತ್ತ್‌ರ ಪಡಿ ತೊರಂದ್ ತಾಂಡ ಜೀವನತ್ತ್‌ರ ಶೇಷಾವಧಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇವಿರ ಉಪಾಸನೆಕ್ಕಾಯಿತ್ತೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೌರಭತ್ತ್‌ನ ಜನತೆಕ್ ಪ್ರಸಾರ

ಮಾಡುವಕ್ಕಾಯಿತ್ತೂ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕತ್ತ್‌ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಕ್ಕಾಯಿತ್ತೂ ಇನ್ನನೆ ಬೋರೆ ಬೋರೆ ರೀತಿಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇವಡ ವರಪ್ರಸಾದಕ್ಕಾಯಿತ್ತ್ ಜೀವನತ್ತ್‌ನ್ ಮುಡಿಪಾಯಿತ್ತ್ ಬೆಚ್ಚಿತ್ತ್ ತಾಂಡ ತಪಸ್ಸ್‌ನ ದೃಢ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಲ್ ನಿರ್ವಹಿಸಿಯಂಡ್ ಬಾತ್.

ಇನ್ನನೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇವಿರ ವರಪುತ್ರನಾನ ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ತಂಗಡ ಕಾಣಿಕೆಯಾಯಿತ್ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಕೊಡವ ಭಾಷೆಲ್ ನಾಪದಾಂಗಿಂಜು ಜಾಸ್ತಿ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್‌ದಿತ್ತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇವಿಕ್ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಯಿಂಗಡ ಪ್ರತಿಭೆನ ಮೆಚ್ಚಿತ್ ಅಯಿಂಗಡ 'ಸತ್ಯಶೋಧನೆ' ಪುಸ್ತಕಕ್ಕ್ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ತ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್‌ಚ್ಚಿ. ಅಯಿಂಗಡ ಅಮೂಲ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಎಣ್ಣನಕ 'ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕೊಡವರು' 'ಮಾನವ' ಪಿಂಞ ಬಾಕಿ ಉಳ್ಳ ಎಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕತ್ತ್‌ರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಪೆರ್ಮೆಕಾಯಿತ್ತ್ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಕ್ಕ್ ಬಾತ್‌ಂದೂ ಎಣ್ಣುವ. 'ಕುತ್ತುಂ ಬೊಳಕ್ಕ್ - ನಂಗ ಕೊಡವ ಇನ್ನತ್ತದೆಲ್ಲ ಇಯಂಗಡ ಕೊಡವ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿ. ಅಲ್ಲತೆ 'ಕೊಡವ ಚಂದೂಕ' ಎಣ್ಣುವದ್ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಇಕ್ಕಾಯಿತ್ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್ತ್‌ನ ಅಯಿಂಗಡ ಇಂಞೋರ್ ಕೃತಿ 'ಸೈಡ್‌ಲೈಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಕೊಡವ ಕಲ್ಚರ್' ಪಿಂಞ 'ಎಟರ್ನಲ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್' ಅಯಿಂಗಡ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕೃತಿ. ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಕ್ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಿಕಾ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪಿಂಞ ಕೊಡಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಿತ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರತ್ ಮಾಡ್‌ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆಕಾಯಿತ್ತ್ ಅಯಿಂಗಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡ್‌ತ್ತ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅಲ್ಲತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವತ್ತ್‌ರ 'ಸ್ವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ' ನಮ್ಮೆರ ಸಂದರ್ಭತ್ತೂ ಕೊಡಗ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕ ಕೊಡಗು ಉತ್ಸವ ಕಾಲತ್ತೂ ಅಯಿಂಗಕ್ಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿತ್ತ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡ್‌ಚ್ಚಿ.

ಬಿ.ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಡ 'ಸತ್ಯಶೋಧನ' ಎಣ್ಣುವ ಗ್ರಂಥತ್ತ್‌ನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡ್‌ನ ಮಾಜಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಡಾ. ಆರ್.ಆರ್. ದಿವಾಕರ್ 'ನಾನ್ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರತ್ತೂ ಅನುಭವಸಿದ್ಧ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯತ್ತೂ ಈ

ಪುಸ್ತಕಕ್ಕ್ ಸೆರಿ ದೂಗುವನ್ನತ್ತ ಇಂಞೋರ್ ಗ್ರಂಥತ್ತ್‌ನ ಇಕ್ಕಾಕಣೆ ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯತ್ತ್ ನೋಟಿತ್ತಿಲ್ಲೇಂ'ದ್ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿತ್ತ್. ಪುಸ್ತಕತ್ತ್‌ರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ತರ್ಜುಮೆನ ಓದ್‌ನ ಭಾರತ ದೇಶತ್ತ್‌ರ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿಮಾಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರವು 'ಸತ್ಯಶೋಧನೆ' ಪುಸ್ತಕ ಒರ್ ಜ್ಞಾನಸಾಗರ'ಂದ್ ವರ್ಣಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿತ್ತ್. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಡ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ನಾಟಕ 'ಕಾವೇರಿ' ಓದ್‌ನ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ದಿ. ವಿ.ಕೆ. ಗೋಕಾಕ್ ಆ ನಾಟಕತ್ತ್‌ರ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕಲ್ಪನೆನ ಅನುಭವಿಚ್ಚಿಟ್ಟಿತ್ತ್ 'ನಾನ್ ರೋಮಾಂಚನ ಪಡಂದೇ'ಂದ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ತ್. ಅಲ್ಲತೆ ನಾಟಕತ್ತ್‌ರ ರಸಪೂರ್ಣ ಕಥಾ ಸಾರ ಓದುವೈಂಗಳ ಒರ್ ಪುದಿಯ ಲೋಕಕ್ ಕೊಂಡ್ ಪೋಯಿತ್ತ್ ಪುದಿಯ ಅನುಭವ ಕೊಡ್‌ಪ್ಪನ್ನನೆ ಉಂಡ್‌ೇಂದ್ ಎಳ್‌ದಿತ್ತ್.

ಗಣಪತಿ ರವು ಕನ್ನಡ ನಾಡ್‌ರ ಪಂಡೇತ್ತ್‌ರ ಸಾಹಿತಿಯಳ ಪಿಂಞ ಕೊಡವ ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತಿಯಡ ಪರಂಪರೆನ ತಾಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಲ್ ಸಮಾವೇಶ ಮಾಡಿಯಂಡ್ ಪಳೇ ಶೈಲಿಕ್ಕ್ ಪುದಿಯ ರೂಪ್ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ತ್ ತಾಂಡ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆನ ಪೊರಬೂಕ್‌ಚಿ ಇನ್ನತ್ತೋರ್ ಸಾಮರ್ಥಿಕೆನ ಅವು 'ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ' ಎಣ್ಣುವ ಕವನ ಸಂಕಲನತ್ತ್ ಕೊಂಡ ಬಂದಿತ್ತ್ ಲೋಕಕ್ಕ್ ಕಾಟ್‌ಚಿ. ಗಣಪತಿ ರವು ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಿರೋಧಿಯಲ್ಲತೆ ಪೋಚೆಂಗಿಯೂ ಮನಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲತ್ತೆಂಗಡ ಮೀದ ಸಂಪ್ರದಾಯತ್ತ್‌ರ ಕಟ್ಟಲೆನ ಪೊರ್‌ಪ್‌ಚಿಡುವಾಂಗ್ ಅಯಿಂಗಡ ವಿರೋಧ ಇಂಜತ್ತ್. ಅಯಿಂಗಡ ವಿಸ್ತಾರವಾನ ಅಧ್ಯಯನ, ಪಡಿಪು ಅನುಭವ, ವಿಶಾಲ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಪಿಂಞ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಇನ್ನತ ಪಲತರ ವೈವಿಧ್ಯತೆನ ಅಯಿಂಗ ಇಕ್ಕಾಯಿತ್ತ್ ಪ್ರಕಟ ಪಡ್‌ತ್ತ್‌ನ ಪುಸ್ತಕ 'ಸ್ಮರಣ ಯಾತ್ರೆ ಓದಿತ್ತ್ ಅರಿಂಜೋಲು.

ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಸಾಹಿತಿಯು ಎನ್ನನೆ ಗಣಪತಿ ಬುಟ್ಟ್ ಪೋನ ಸಾಹಿತ್ಯತ್ತ್‌ಂಜಿ ಪ್ರಭಾವಿತಂಗಳಾಯಿತ್ತ್ ಆವೇಶಪೂರ್ಣ ರಂಗ್‌ಲ್ ಅಯಿಂಗಳ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಎಣ್ಣುವದೊಂದೇ ಈ ಮಹಾನ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ಕ್ ಜನತೆ ಕೊಡ್‌ತಂಡುಳ್ಳ ಧನ್ಯವಾದ, ಅದೇ ಋಣಮುಕ್ತಿ.

ನಾನ್ ಅರಿಂಜನ್ನನೆ ದಿವಂಗತ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ

ಮನುಷ್ಯ ಪುಟ್ಟನಲ್ಲಿಂಜಿ 15-20ಕಾಲಕೆತ್ತನೆಕ್ ಎದ್ ಜಾಗತ್ ಇಪ್ಪೋ ಆ ಜಾಗತ್‌ರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ತಲಪ್‌ಕೆತ್ತನೆಕೂ ಅವಂಡ ಜೀವನತ್‌ರ ಮೀದ ಗಾಢವಾನ ಆತ್ಮೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತಿಪ್ಪದ್ ಪೆರ್ತ್ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತತ್‌ನ ಅದದ್ ಜಾಗತ್ ಪುಟ್ಟಿತ್ ಬೊಳಂದ ಸಾಹಿತಿಯ ಪಿಂಞ ಕಲಾವಿದಂಗಡ ಕೃತಿಯ ಎಕ್ಕಲೂ ಎಡ್‌ತ್‌ಕಾಟ್‌ವಂದೆಣ್ಣುವ ಸಂಗತಿಕ್ ದಿವಂಗತ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಜೀವನ ಪಿಂಞ ಅಯಿಂಡ ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯ ನಿದರ್ಶನ ಆಯಿತುಂಡ್.

ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಮಾಂವ ಪದ್ಯಂಡ ಬೊಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಅಯಿಂಡ ಸಂಪಾದಕತ್ವತ್ ಪೊರಬೂವಂಜ "ಕೊಡಗು "ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆನ ನಾಪೋಕ್ಲು ಸ್ಕೂಲ್‌ಲ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣತ್‌ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಆಯಿತಿಂಜ ನಾನ್ ಸನ್ 1946ನೇ ಇಸವಿಂಜ ಓದ್‌ವಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್‌ನ

ನಾಡ ಅಪ್ಪ ದಿವಂಗತ ಮುಂಡಿರ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಯಿಂಗ ನಾಡ ಓದುವ ಚಪಲಕ್ ಕುಶಿಪಟ್ಟಿತ್ "ಕೊಡಗು" ಅಲ್ಲತೆ "ಜನ್ಮ ಭೂಮಿ" ಪಿಂಞ "ಕರ್ಮವೀರ" ವಾರಪತ್ರಿಕೆಕೂ ನಾಡ ಪೆದತ್‌ಲೇ ಚಂದಾ ಕೊಡ್‌ಪಂಜತ್. ಸನ್ 1953ನೇ ಇಸವಿಂಜಿ ನಾನ್ ಈ ಮೂಂದೂ ಪತ್ರಿಕೆಕ್ ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಕತೆ ಎಳ್ದಿತ್ ಅಯಿಪಕ್ ಸುರುಮಾಡ್‌ನ. ಆಚೆಂಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ದೃಷ್ಟಿಲ್ ನಾನ್ ಅಂತಾನೆಲ್ಲಾ ಜೋಪಾನ ಮಾಡ್ಯಂಡ್‌ಲೆ. ಮಡಿಕೇರಿಂಜ ಪ್ರಕಟ ಆಪಂಜ "ಕೊಡಗು"ಪಿಂಞ "ಜನ್ಮಭೂಮಿ"ಕ್ ನಾಡ ಅಪ್ಪ ಅಲ್ಲಿಕ್ ಪೋಪ ಸಂದರ್ಭತ್ ನಾಡ ಎಳ್‌ತ್ನ ಅಯಿಚಿಕೊಡ್‌ಪಂಜ.

ಸನ್ 1956ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಾನ್ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಲ್ ಉದ್ಯೋಗಕ್ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆನ. ಅಕ್ಕಂಜಿ ನಾನ್ ಖುದ್ದ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತ್ ನಾಡ ಎಳ್‌ತ್ನ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ಸುರು ಮಾಡ್‌ನ. ಅನ್ನನೆ ಅಕ್ಕ "ಕೊಡಗು"ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆರ ಸಂಪಾದಕ ಆಯಿತಿಂಜ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಪರಿಚಯ ಆಚಿ. ಅಕ್ಕಾಕಣೆಕ್ "ಕೊಡಗು"ಪತ್ರಿಕೆಲ್ ಬಪ್ಪಂಜ ಅಯಿಂಡ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಲೇಖನತ್ ಓದಿತ್ ನಾನ್ ಕುಶಿಪಡ್‌ವಂಜದಲ್ಲತೆ ಅಯಿಂಗ ಓರ್ ಸಾಹಿತಿಂದ್ ಅರ್‌ಜಿತಿಂಜ್‌ಲೆ.

ನಾನ್ ನಾಡ ಆದ್ಯ ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ "ಅಂಕುರ"ತ್‌ರ ಓರ್ ಪ್ರತಿನ ಸನ್ 1957ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಅಯಿಂಗಕ್ ಕೊಡ್ತ್. ಅಕ್ಕ ಅವು "ನಾನೂ ಓರ್ ಸಾಹಿತಿ. ದಂಡ್ ಮೂಂದ್ ಚೆರಿಯ ಚೆರಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಎಳ್ದಿತುಳ್ಳಿಯೆ" ಅಂದ್ ಎಣ್ಣಿತ್ ಇಂಞಾತೊಮ್ಮ ಪೋನಲ್ಲಿ "ಕುಸುವುಚಯು" ಪೆದತ್‌ರ ಓರ್ ಕಥಾ ಸಂಕಲನತ್‌ನ ಓದ್‌ವಕ್ ತಾತ್. ನಾನು ಅಕ್ಕಾಕಣೆಕ್ "ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನ ಕತೆಗಳು"ಕನ್ನಡತ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ (ಆನಂದ) ಆಯಿಂಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಹಿಂದಿಲ್ ಪ್ರೇಂಚಂದಂಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಲ್ ಓ ಹೆನ್ರಿ ಅಯಿಂಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಇನ್ನನೆ ಕೆಲವು ಕಥಾ ಸಂಕನ ಓದಿತ್ ನವ್ಯ ಕಿರ್‌ಕತೆರ ರಚನಾ ವಿಶೇಷತೆಕ್ ಮರ್‌ಳಾಯಿತಿಂಜ.

ನಾನ್ ಕಂಡಿತ್ ಅರ್‌ಂಜ ಆದ್ಯ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿ ಗಣಪತಿ ಆಯಿಂಗಡ "ಕುಸುವುಚಯು"ತ್‌ರ(ಅದ್‌ಲ್ ಸುಮಾರ್ ಕತೆ ಇಂಜತ್), ಕತೆನೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಸುಕತೆಲ್ ಓದ್‌ನ ಪ್ರತಿಯೋರ್ ಕತೆಯೂ, ನೀತಿ ಬೋಧನೆಕ್ ಮೀಸಲಾಯಿತ್ ಇಂಜತ್. ಶೈಲಿಲ್ ಆಕರ್ಷಣೆ ಇಂಜ್‌ಲೆ. ಬಯ್ಯ್ಕ್ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ಅಯಿಂಗ ನಾಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಟ್‌ಲೆ. ನಾಕ್ ತೋಂದ್‌ನಾನ ಎಣ್ಣುವ ಧೈರ್ಯ ನಾಕೂ ಇಂಜ್‌ಲೆ.

ನಾಡ ಕಥಾ ಸಂಕಲನತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಅಯಿಂಗಳೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಣ್ಣ್‌ಲೆ. ನಾಡ ದಂಡನೆ ಕಥಾ ಸಂಕಲನತ್‌ನ ಕೊಡ್‌ತಿತ್ ಚೆನ್ನಂಗ್ ಸಮಯತ್‌ಲ್ ಅವು ನಾಕ್ ಲಾರ್ಡ್ ಬೈರನ್‌ರ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅದ್‌ಲ್ ಇನ್ನನೆ ಎಳ್ದಿತಿಂಜತ್ . "ಕುಮಾರಿ ನೀಲಮ್ಮಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪರವಾಯ್ತ್ ಈ ಕಾಣಿಕೆ ! ಆ ಬುಕ್ ಇಕ್ಕಲೂ ನಾಡ ಪಕ್ಕ ಉಂಡ್"

ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಓರ್ ಪತ್ರಿಕಾ ಸಂಪಾದಕನಾಯ್ತ್ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂಗಳ ಗೌರವತ್ ಕಾಂಬ. ನಿಂಗಕ್ ಈ ವೃತ್ತಿ ಕುಶಿಯಾಂದ್ ಒಮ್ಮ ಕೇಟ. ಅದ್‌ಂಗ್ ಅವು ಓರ್ ಉದ್ದ ವಿವರಣೆ ತಾತ್. ಅದಂಡ ಸಾರಾಂಶ ಇನ್ನನೆ:ನಾಕ್ ಈ ವೃತ್ತಿ ಪಂದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಅಯಿನುಂಡ್ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಯ್ತ್ ಬದಲಾಯ್ತ್ ಬಾತ್. ನಾನ್ ಆದ್ಯವಾಯ್ತ್ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ದೇಶತ್‌ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಲ್ ನಾನ್ ನಿಷ್ಠೆರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ... ಆಚೆಂಗಿ ಇಕ್ಕತ ರಾಜಕೀಯ ನಾಡಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಕ್ ಪತ್ತುಲೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ದೇಶತ್‌ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗುಲಾಮ ಗಿರಿಂಜೆ ಬುಡ್ತ್‌ವದೊಂದೆ ಧ್ಯೇಯ ನಂಗಡ ರಾಜಕಾರಣಿಯಕ್ ಇಂಜತ್.

ಇಕ್ಕತ ಏದೋರ್ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷತ್‌ರ ಗುರಿ, ಧ್ಯೇಯ ಎಣ್ಣ್‌ಚೆಂಗಿ ಎನ್ನನಾಚೆಂಗೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ ಬಂದಿತ್. ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲತೆ ವರ್ತ್ತಿತ್ ನಿಪ್ಪದಚ್ಚಿಕೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಕಯಿಂಜ ಪಿಂಞ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣನೊಬ್ಬನೇ ನಾಡ ಗೌರವಕ್ ಪಾತ್ರವಾನ ರಾಜಕಾರಣಿ. ಅಂಥ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನತ್‌ರ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಇಕ್ಕ ಅಪರೂಪಕ್ಕೂ ಕ್‌ಟ್ಟುಲೆ. ಇಕ್ಕತ ರಾಜಕಾರಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಕ್ ಬಪ್ಪದೇ ವೈಭವಪೂರ್ಣ ಕೂಳ್‌ಕ್. ನಾಕ್ ಅಂಥ ಕೂಳ್‌ರ ಆಸೆ ಇಲ್ಲೆ. ನಾಕ್ ಈ ಸಂಪಾದಕ ವೃತ್ತಿಲ್ ದಂಡ್ ತರತ್‌ರ ಲಾಭ ಉಂಡ್. ಒಂದ್ ಎಣ್ಣೆಚೆಂಗಿ ನಾಕೂ ಓರ್ ತರತ್ ಕೊಡಗ್‌ರ ಬಲ್ಯ ಜನ ಸಂಪರ್ಕ ಉಂಡ್. ದಂಡನೆ ಲಾಭ ಎಣ್ಣೆಚೆಂಗಿ "ಕೊಡಗು"ಪೇಪರ್‌ಡ ಚಂದಾದಾರಳೇ ನಾನು ಎಳ್ತ್‌ವ ಬುಕ್ಕ್‌ಕೂ ಚಂದಾದಾರಂಗ. ಚೆನ್ನ ಪಣಕಾರ ಚಂದಾದಾರಂಗಡ ಓರ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿತ್ ಬೆಚ್ಚ್‌ಂಡಿಯೆ. ಅಯಿಂಗ ಕುಶಿಪಟ್ಟಿತೋ, ಇಲ್ಲೆಯೋ ನಾಡ ಪುದಿಯ ಬುಕ್ ಪ್ರಿಂಟ್ ಅನದೇ ರಶೀಟ್ ಸಹಿತ ಕಾಗದೋಡೇ ಬುಕ್‌ರ ಓರಂದ್ ಕಾಪಿನ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿರ್‌ವಿ. ಪೇಪರ್‌ಡ ಚಂದಾತ್‌ರ ಕೂಡ ನಿಧಾನತ್ ಬುಕ್‌ರ ಕಾಸ್ಸೂ ಬಂದ್‌ರ್‌ವ... ನಾಕ್ ಈ ವೃತ್ತಿಲ್ ಪಣತ್‌ರ ಬಲ ಇಲ್ಲೆ. ಅನ್ನನೇ ಒಮ್ಮೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಆಕಾಶವಾಣಿ ನಡ್ತ್‌ನ ಸ್ವರತ್‌ರ ಟೆಸ್ಟ್‌ಕ್ ಹಾಜರಾನ. ನಾಡ ಸ್ವರಕ್ ಕುಶಿಪಟ್ಟಿತ್ ನಿವ್ಸ್ ರೀಡರ್‌ಡ ಕೆಲಸಕ್ಕ್ ನನ್ನ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಆಚೆಂಗಿ ನಾನ್ ಆ ಕೆಲಸಕ್ ಕೂಡ್‌ಲೆ. ನಾಕ್ ಒಗ್ಗ್‌ನ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪರಿಸರತ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಇಪ್ಪಾಕಾಪ್‌ಲೆ. ಕೂಟ್‌ಕ್ ಕೊಡಗು ಪಿಂಞ ಕೊಡವಡ ವಿಶೇಷಪಟ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆರ ವಿಷಯತ್ ಕೆಲವು ಬುಕ್ ಎಳ್ತ್‌ವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಉಂಡ್. ಅಂಥ ಎಳ್ತ್ ಕೆಲಸಕ್ ಈ ಸಂಪಾದಕ ವೃತ್ತಿಲ್ ಆಸ್ಪದ ಉಂಡ್... ಅದೇ ನಾಕ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಿಂಞ ಸಂತೋಷ.

ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗ ಜೀವನತ್ ಸರಳ ಸ್ವಭಾವತ್‌ರ ರಸಿಕಂಗ ಅಯಿತಿಂಜತ್. ಸನ್ 1956ನೇ ಇಸವಿಲ್ ನಾಕ್ ಅಯಿಂಡ ವಯಕ್ತಿಕ ಪರಿಚಯ ಆಪಾಂಗ್ ಮುಪ್ಪಡೇ ಅಯಿಂಗಕ್ಕೂ ಕೊಡಗ್‌ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೋರಾಟಗಾರಂದ್ ಪೆದ ಪೋಯಿತಿಂಜ ಪದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಅಯಿಂಗಡ ದಂಡನೆ ಮೋವ ಲೀಲಾ ಅಯಿಂಗಕ್ಕೂ ಮಂಗಲತ್‌ರ ಒತ್ತೋಲೆಯೇ ಆಯಿತಿಂಜಲ್. ನನ್ನ ಪಂದ್ಯಂಡ ಗ್ಲೇಮರಸ್ ಪಂಚಕನ್ನೆಯಕ್ ಅಯಿಂಗ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅನ್ನನೆ ನಾನ್ ಪದ್ಯಂಡ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಅಯಿಂಗಡ ಮನೆಕ್ ಓರಮ ಪೋಯಿಂಡಿಂಜ. ಬುದ್ದಿಯೂ, ಚಾಯಿಲೂ ಲಾವಣ್ಯವತಿಯಳಾನ ಆ ಪಂಚಕನ್ನಿಯ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಲ್ ಆದರ್‌ಚಿಡವಂಜತ್. ಅಯಿಂಡ ಅವ್ವ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಾ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪ ಅಯಿಂಡ ಮನೆಕ್ ಪೋನಯಿಂಗಳ ಮಾತ್ರ ಹೃದಯತ್

ತಕ್ಕಾರ ಮಾಡ್‌ವಂಜತ್. ಒಮ್ಮ ತಾನ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಯಿತ್ತ್ ವಡಿಯ ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪಂಡ ಎಡ್‌ಕಡೆ ದೇಶತ್‌ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮತ್ ಪೋರಾಟ ನಡ್‌ತ್ತವಕ ಅನುಭವಿಚಿಟ್ಟ್ ಕೆಲವು ಘಟನೆನ ಅವು ಉದ್ವೇಗ, ಉಮ್ಮಳತ್ ವರ್ಣಿಚಿಡ್‌ವಕ್ ನಾಡ ಕಣ್ಣಲ್ ನೀರಾಡ್‌ಚಿ.

ಚಾಯಿ ಚಂದಕ್ ಸರಿಸಮಾನವಾಯ್ತ್ ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯತ್ ಕೂಡ್‌ನ ತೆಳಿಮೂಡ್‌ರ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕಡ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಹಿತಿ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗಕ್ ಭಾರೀ ಅಭಿಮಾನ ಇಂಜತ್, ಐಂಬದನೆ ದಶಕತ್‌ರ ಅಂತ್ಯಭಾಗತ್ ಬಲಂಬೇರಿ ಕೋಟೆರ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಅಯಿಂಡ ಓರ್ ಮೋವ ರಾಣಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಲ್, ನಡಂದ ಓರ್ ಸೌಂದರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಲ್ "ಕೊಡಗಿನ ಸುಂದರಿ" ಆಯ್ಕೆ ಆಯ್ತಂದ್ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ಅಯಿಂಗ ಮಡಿಕೇರಿಲ್ ದೇಚೂರು ಕೇರಿಲ್ ಇಂಜ ಅಯಿಂಡ ಅಪ್ಪಂಡ ಮನೆಕ್ ಬಂದಿತಿಪ್ಪಕ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಯ್ತ್ ಸಂವಾದ ನಡ್‌ತ್ತವಂಜತ್. ನಾನ್ ಒಮ್ಮ ಕೊಡಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತಿಪ್ಪಕ ಸಂಪಾದಕ ಗಣಪತಿ ಆ ರಾಣಿ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಇಂಜಕಿಂಜನ್ನನೆ ನಂಗ ಗಂಡ್ ಬಿಡಾರ (ಬೇಚಲರ್ ಕೋರ್ಟರ್)ಕ್ ಬಂದಿತ್ ನಾಡ ಕೂಡೆ ಎಚ್ಚಕೋ ನೇರ ಹರಟೆ ಪೊಜ್ಜತ್. ನಂಗಡ ಕೂಡೆ ಮಂಗಲಕ್ ಮುಪ್ಪಡೆ ಅಯಿಂಡ ಕೂಡೆ ಕೆಲವು ಸಿನೇತಂಗ ಕೂಡಿಯಂಡ್ ಅಯಿಂಡ ಮನೆನ ಗಂಡ್ ಬಿಡಾರ ಆಯ್ತ್ ನಡ್ತಿಯಂಡಿಂಜತ್. ಕಾಫಿ ಕುಡ್‌ಚಿತ್. ಉಂಡಿತ್, ಪೋಪ. ಅವ ಕೇವಲ ಚಾಯಿಕರ್ತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಪೆರ್ತ್ ಬೋಲ್ಡ್ ಪಿಂಞ ಇಂಟಲಿಜೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಯಿತ್ತಂಡ್. ಏದ್ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಲೂ ಸಲೀಸಾಯ್ತ್ ತಕ್ಕ್ ಪರಿವ. **Really I like her** ಂದ್ ಅವಳ ತುದ್‌ಚತ್.

ಐಂಬದ್ -ಆರ್‌ವದನೆ ದಶಕತ್ ಕೊಡಗ್‌ಲ್ ಪೆರ್ತ್ ಗೌವ್‌ಜಿಲ್ ಇಪ್ಪನ್ನೆಕೆ ಪೊರಜಗಕ್ಕ್ ಕಾಂಬಂಜ ಜನಡ ಮನೆಲ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೇಡಿಯೋ ಇಂಜತೆಂಗಿ ಅದ್ ಬಲ್ಯರಿಕೆರ ಸಂಗತಿ ಆಯಿತ್ತಂಜತ್. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗ ಮಂಗಲ ಸನ್ **1958**ನೇ ಇಸವಿಲ್ ಕಯಿಂಜ ಪುರ್ಕತ್ ನಾನ್ ಒಮ್ಮ ಕೊಡಗು ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜ. ಅಕ್ಕ ತಕ್ಕ್‌ಬಾಕ್‌ರ ನಡುಲ್ ಅವು ಕುಶಿಲ್ ತೆಳ್‌ಚಂಡ್ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ. "ಮಂಗಲತ್ ನಾಡೋರ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ನಾಕ್ ಓರ್ 7ಬ್ಯಾಂಡ್‌ರ ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿತ್. ಅದೇ ನೇರಾಯಿತ್ತ್ ವರ್ದಿ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್.

ಅದಂಡ ಪ್ರಯೋಜನತ್‌ನ ಏಣ್ಣವಕಾಪ್‌ಲೆ. ಇಕ್ಕ ರೇಡಿಯೋಲ್ ಪೊಲಾಕತ ಉದಯರಾಗತ್‌ರ ಪಾಟ್ ಕೇಪದ್ ಓರ್ ಅದೃಷ್ಟಾಂದ್ ಗೇನ ಮಾಡ್‌ವಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಂಡ ಮನೆಲೂ ರೇಡಿಯೋ ಓರ್ ಅವಶ್ಯಕ ಉಸ್ತ್.

ಮನೆಮನೆಲೂ ಟಿ. ವಿ. ಸೆಟ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತು ಆಯಿತುಳ್ಳ ಈ

ಕಾಲಕ್ಕೂ ರೇಡಿಯೋ ಕೆಂಙ್‌ರ ವಸ್ತು ಆಯಿತಿಂಜ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಕೆ ಉಂಡ? ಕೇವಲ ಐಂಬದ್ ಕಾಲತ್‌ರ ಅಂತರತ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಡ ಮನೆಲೂ ಟಿ. ವಿ. ಸೆಟ್ ಬಂದಿತುಳ್ಳ ದೇಶತ್‌ರ ಅಭ್ಯುದಯತ್‌ರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪಾದಕ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗ ಏದ್ ತರತ್ ಗೇನ ಮಾಡಿತಿಕ್ಕು?

ಒಮ್ಮ ಅವು ತಾಂಡ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳತ್‌ರ ಆಸ್‌ಪಾಸ್‌ಲ್ ಓದ್ ಬೆಂದ್‌ಕಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜತ್. ಆ ಮನೆರ ಕೊರೋಕಾರ್ತಿ ಬೈತಾನ ಪೊಮ್ಮಕ್ಕ ಇಯಂಗ ಪೋನ ಕುಶಿಲ್ ಆ ತಾಯಿ ಬಲ್ಯೋರ್ ಪೋಡೆನ ಕೊಂದಿತ್ ಚೋದ್‌ರ ಕರಿಬೆಚ್ಚತ್. ಕೂಟ್‌ಕ್ ಒಟ್ಟಿ, ಪಾಪುಟ್ಟೊ ಮಾಡ್‌ಚಿ. ತಾಂಡ ಮೋಂವಂಡ ಕೂಡೆ ಸಂಪಾದಕನ ಉಂಬಕ್ ಅಳ್‌ಪ್‌ಚಿಟ್ಟತ್. ರಾಜಕೀಯತ್ ಗಾಂಧೀವಾದಿ ಆನ ಸಂಪಾದಕ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಆಯಿತಿಂಜತ್. ತಾಯಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿತ್ ಪ್ರೀತಿಲ್ ಕೋಳಿಕರಿ , ಪುಟ್ಟ್, ಒಟ್ಟಿರ ಗದ್ದ್ಳ ಮಾಡಿತಿಪ್ಪಕ ತಾನ್ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಅಲ್ಲಾಂದೆಣ್ಣವಕ್ ಈ ಗಾಂಧೀವಾದಿಕ್ ಅಳ್‌ಕ್ ಆಚಿ. ಸದ್ದ್ ಮಾಡತೆ ಎರ್ಚಿಕರೀರ ಗದ್ದ್ಳ ಚೌಂತಿತ್ ಕೈಕತ್ತ್‌ಚಿಲೋ. ತಾಯಿರ ಪ್ರೀತಿರ ಉಪಚಾರಕ್ಕ್ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲ್‌ಚಿಟ್ಟತ್‌ಲೋ.

ಕುಮಾರಿ ಲೀಲಾ ಬೆಳ್ಯಪಂಡ ಕೂಡೆ ಅಯಿಂಡ ಮಂಗಲ ಆನ ಸುರೂಲ್ ನಾನ್ ಅಯಿಂಡ ಮನೆಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜ ಅದ್ ಇದ್ ತಕ್ಕ್ ಪರಂದಿತಾಕಣೆಕ್ ಮಜ್ಜಣತ್‌ರ ಉಂಬ ನೇರ ಆಚಿ. ವಡಿಯನೂ ಪೊಣ್ಣೂ ಪಿಂಞ ನಾನೂ ಒಕ್ಕಚೆ ಅಳ್ತಿತ್ ಉಂಡತ್. ಊಟಕ್ ತರ್‌ಕಾರಿ ಕರಿ, ಪಲ್ಯ ಪಿಂಞ ಸಲಾಡ್‌ರ ಕೂಟಕ್ ಕೋರಿಕರಿಯೂ ಇಂಜತ್. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಗ ರಸತ್ ಎರ್ಚಿಕರಿ ಕೂಟ್‌ಚಿ. ನಾನ್ ಕೇಟ "ನಿಂಗ ಎಕ್ಕತ್‌ಂಜಿ ಪುನಃ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಆಯಿಟಂದ್? " "ಎನ್ನ ಮಾಡ್‌ವ? ನಾಡ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ. ಅವಕ್ ಕಂಪೆನಿ ಕೊಡ್‌ಪಕ್ ನಾನಿಕ್ಕ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ"ಂದ್ ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ತೆಳಿಚತ್. ಲೀಲಾ ಅಯಿಂಗ ವಡಿಯನ ಓರೆಕಣ್ಣಲ್ ನೋಟಿಯಂಡ್ ತಾನ್ ಗೆದ್ದ್‌ಟಂದ್ ಎಣ್ಣವನ್ನಕೆ ತಾನು ತೆಳಿಚತ್.

ಸನ್ 1994ತ್ ಅಯಿಂಗ ಎಳ್ದ್‌ನ "ಕೊಡವರು, ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ "ಟೈಟಲ್‌ರ ಬುಕ್‌ನ ಕ್ರಯಕ್ ಎಡ್‌ಪಕ್ ನಾನ್ ಅಯಿಂಡ ದೇಚೂರು ಮನೆಕ್ ಪೋನ. ಈ ಸಂದರ್ಭತ್ ಅಯಿಂಗ ಲೈಫ್‌ಲ್ ನಾಡ ನೆಸ್ಸೆಸಿಟಿಸ್ ಕಮ್ಮಿ. ಅದಂಗ್ ಬೋಂಡ್ಯಚ್ಚಕೇ ಪಣ ನಾಕ್ ಬಂದಂಡಿಪ್ಪ. ತಡಿಲ್ ಓರ್ ಗಾಯ ಆಚೆಂಗಿ ಆ ಗಾಯತ್‌ನ ಮುಚ್ಚುವಕ್ ಬೊಂಡ್ಯಚ್ಚಕೇ ಎರ್ಚಿ ಬೋಳೆಯುವನ್ನಕೆ! ನಾಡ ಮಕ್ಕ ಫಾರಿನ್‌ಲ್ ಸೆಟ್ಲ್ ಆಯ್ತ್. ನಾಡ ಮೈಮನಂತೂ ಪ್ರಪಂಚಕ್ ಸುತ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ಸುತ್ತ್‌ಟ್ಟ್ ದುಡ್ಡ್ ಮಾಡ್‌ವಾತ್ ನಿಪುಣ. ಎಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಅಯಿಂಡ ಕೂಡೆ

ಇಪ್ಪಕ್ ಕಾಕ್‌ವ. ನಾಡ ಮಣ್ಣ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ನಾಕ್ ಇಪ್ಪಕಾಪ್‌ಲೆಂದ್ ಎಣ್ಣಿಯಂಡ್ ತೆಳಿಚತ್. ಸಂಭಾಷಣೆರ ನಡ್‌ವೆ ಅಯಿಂಗ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಳಿಪಂಜತ್. ಅಯಿಂಡ ತೆಳಿ ಬೀಂದ ಬೊಳ್ತ್ ಸೇವಂತಿಗೆರನ್ನಕೆ ಚಾಯಿ ಇಪ್ಪಂಜತ್

ಅಯಿಂಡ ತಕ್ಕ್ ಕೇಟಿತ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಣಪತಿ ಎಣ್ಣ್‌ಚಿ "ಅಯ್ಯೋ ಅಪ್ಪ. ನಾಕಂತೂ ಪ್ರಪಂಚತ್‌ನ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ನೋಟ್‌ವ ಆಸೆ " ಇಂದ್.

ಸನ್ 1997ನೇ ಇಸವಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗತ್ ಸಂಪಾದಕ, ಸಾಹಿತಿ ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ದೇಹಾಂತ್ಯ ಆಚಿ. ಅನ್ನನೇ ಲೀಲಾ ಗಣಪತಿ ವಿದೇಶತ್ ತಾಂಡ ಮಕ್ಕಳ ಕೂಡಿಯಂಡತ್. ಇನ್ನನೆ ವಡಿಯ, ಪೊಣ್ಣ್ ದಂಡಾಳ್‌ರ ಆಸೆಯೂ ನೆರವೇರ್‌ಚಿ.

ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಚಾವ್‌ಕ್ ಪೋಯಿತಿಂಜ. ತೂಟ್‌ಂಗಳತ್ ತೂಪೆಲ್ ಅಡಂಗಿತ್ ಬುದ್ದಂಡಿಂಜ ಅಯಿಂಡ ಮೂಡ್‌ನ ನೋಟಿತ್ ಕಣ್ಣೀರ್‌ಟ್ಟ್. ಅಲ್ಲಿಂಜ ಅಯಿಂಡ ಮನೆಕೂ ಪೋನ. ಅಯಿಂಡ ಸಂಸಾರಸ್ಥ ಸದಸ್ಯಂಗಡ ಕೂಡೆ ಕೂಡಿತ್ ಉಂಡ. ಅಯಿಂಡ ಮೋವ ಲಾಜ್‌ರ ಕೂಡೆ ತಕ್ಕ್ ಪರಂದ. ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾ ಎಣ್ಣಿಚಿ "ಚಾವ್‌ಕ್ ದಂಡ್ ದಿನಕ್ ಮಿಂಞ ಅಯಿಂಗ ಕೇಟತ್ -ನೀಲಮ್ಮನ ಕಾಂಬದೇ ಇಲ್ಲೆ? ಅವ ಎನ್ನ ಮಾಡ್ಯಂಡುಂಡ್?" ಂದ್.

ಅಕ್ಕ ನಾನ್ ಎಣ್ಣ್‌ನ ಇಕ್ಕ ಅವ ಎಳ್ತ್‌ಕುತ್ತ್‌ನ ಬುಟ್ಟಿತ್ ಬಲ್ಯ ಉದ್ಯಮಿ ಆಪ ಪ್ರಯತ್ನತ್ ಉಂಡ್‌ಂದ್ ಅರಂಜ "ಂದ್.

ಲೀಲಾ ಅಯಿಂಡ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಕ್ ನಾನು "ಹೂಂ"ದ್ ನೆರ್‌ಕ್‌ನ ಅಚ್ಚಿಕೆ.

ದಿವಂಗಡ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಚಾಯಿ ಕೊಡಗ್‌ರ ಅಭಿಮಾನಿ ಪಿಂಞ ಆರಾಧಕ. ಅನ್ನನೇ ಕೊಡವಡ ವಿಶೇಷ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಪರಂಪರೆರ ಅಭಿಮಾನಿ ಪಿಂಞ ಆರಾಧಕ. ಹೆಚ್ಚ್‌ಕಮ್ಮಿ ಅಯಿಂಗಡ ಎಲ್ಲಾ ತರತ್‌ರ ಈ ದಂಡ್ ಅಂಶತ್‌ರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ್ ಸ್ಮೃತಿರ ಬಲೆ ನೆಜ್ಜದೇ ಜಾಸ್ತಿ

ಎಕ್ಕಲೂ ಪೊನ್ನ್‌ಡ ರಂಗ್‌ಡ ಕ್ಲೋಸ್ ನೆಕ್ಕ್‌ಡ ಖಾದಿ ಕೋಟ್ ಪಿಂಞ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಲ್ ಗತ್ತ್‌ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಯಿತ್ ಕಾಂಬಂಜ ಬಿ. ಡಿ. ಗಣಪತಿ ಅಯಿಂಡ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರ ಅಯಿಂಡ ಪರಿಚಿತಂಗಡ ಮನ್‌ಸ್‌ಲ್ ಕಾಯಂ ಆಯ್ತು ಎಲಂಗಂಡಿಯದ್

ಡಾ. ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ನೀಲಮ್ಮ ಮುತ್ತಣ್ಣ
(ಯೋಗಿನಿ)
ತಾ. 31.7.2002

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಗೈಡ್ಸ್ ಕಟ್ಟಡ, ಮ್ಯಾನ್ಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ರ ಪಕ್ಕ,
ಮಡಿಕೇರಿ. ಫೋನ್ : 229074

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿರ ಆಡಳಿತಮಂಡಳಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ	:	ಬಾಚರಣೆಯಂಡ ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ	☎: 674083
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್	:	ಕೋರವಂಡ ಎ. ಗಣಪತಿ	☎: 225691
ಸದಸ್ಯಂಗ	:	ಬಿದ್ದಾಟಂಡ ಎಸ್. ತಮ್ಮಯ್ಯ	☎: 237500
		ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಎ. ವಸಂತ	☎: 662330
		ತೆನ್ನೀರ ರಮೇಶ್ ಪೊನ್ನಪ್ಪ	☎: 224420
		ಚಕ್ಕೇರ ಎ. ತ್ಯಾಗರಾಜ್	☎: 443386
		ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಡಾ. ನೀಲಮ್ಮ ಮುತ್ತಣ್ಣ	☎: 672277
		ತಾತಂಡ ಪ್ರಭಾ ನಾಣಯ್ಯ	☎: 456040
		ಅಮ್ಮಣಂಡ ಎಂ. ಅಣ್ಣಯ್ಯ	☎: 232353
		ಹೆಚ್. ಮುದ್ದು ಮೈತಾಡಿ	☎: 454578
		ಪಾಲಂದಿರ ಪಿ. ದೇವಯ್ಯ	☎: 465224
		ಉಳ್ಳಿಯಡ ಡಾಟಿ ಪೂವಯ್ಯ	☎: 229178
		ಐತಿಚಂಡ ರಮೇಶ್ ಉತ್ತಪ್ಪ	☎: 563175
		ಪುತ್ತಾಮನೆ ಗಣೇಶ್ ಮುದ್ದಮ್ಮಯ್ಯ	☎: 449455
		ಪೊಕ್ಕಳಚಂಡ ಬಿ. ಪೂಣಚ್ಚ	☎: 449129

ಅಕಾಡೆಮಿಲ್ ಮಾರಾಟಕುಳ್ಳದ್

1.	ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ	-	60-00
2.	ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿರ ನಾಲ್ ನಾಟಕ	-	50-00
3.	ನಾಡ್‌ಲ್ ನಾಳ್	-	50-00
4.	ಕೊಡವ ಚಂದೂಕ	-	30-00
5.	ಕೊಡಗ್‌ರ ಕೈಗನ್ನಡಿ	-	30-00
6.	ಕೊಡಗ್‌ರ ಆರಬೇರ	-	20-00
7.	ಕಯಿಪ್ ಮೊವ್‌ಪ್	-	20-00
8.	ತಂಗಚ್ಚೆರ ಕಥೆಗೂಡ್	-	10-00
9.	ಬಾಳ್‌ಕ್ ಬೊಳಿ	-	10-00
10.	ಪೊನ್ನ್‌ಕ್	-	10-00
11.	ಆನೆ ಬೆಪ್ಪುನಾಡ್	-	12-00
12.	ಪೂವ್-ಮುಳ್ಳ್	-	20-00
13.	ರತ್ನ ಕೋಶ	-	15-00
14.	ಚೋಮ	-	10-00
15.	ಕೊಡವ ಕವಿ ಕೂಟ-1	-	5-00
16.	ಮನೆಲೋರ್ ಮದ್ದ್	-	10-00
17.	ಕಾಮುವ್ವಂಡ ಕವನ	-	5-00
18.	ವೇದಿಕೆ	-	5-00
19.	ನವರಾತ್ರಿಯ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು	-	10-00
20.	ಮಂಜಿನೊಳಗಿನ ಮಾತು	-	10-00
21.	ಕಾವ್ಯ ಗುಚ್ಚ	-	5-00
22.	ಬಾಳ್ ಬಂಡಾಟ	-	10-00
23.	ಪೊಮ್ಮಾಲೆ	-	15-00
24.	ಕೊಡವ ಕಥೆಗೂಡ್	-	5-00
25.	ಕಾವೇರಿ ಪಾಟ್	-	5-00
26.	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರ ಸ್ಮರಣೆ	-	10-00
27.	ಪಾಟ್‌ಗೂಡ್	-	5-00
28.	ತೊಟ್ಟ್ಂಜಿ ಚಟ್ಟಕೆತ್ತನೆ	-	25-00
29.	ಕೂರ್ಗ್ ಸ್ಟಾರ್ ಚೆಕ್ಕೇರ ಅಪ್ಪಯ್ಯ	-	10-00
30.	ಚಿಗ್‌ರ್	-	5-00
31.	ಜ್ಞಾನ ಪತ್ತಾಯ	-	5-00
32.	ವಾಸ್ತವ (ಯೋಗಿನಿ)	-	12-00